

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

UČÍME SE PRO ŽIVOT

**Základní škola Zubří,
okres Vsetín**

č.j. ZŠ 218/2007

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

UČÍME SE PRO ŽIVOT

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Předkladatel:

Základní škola Zubří, okres Vsetín

Hlavní 70, Zubří, 75654

IČO: 70874603

IZO: 102780269

RED IZO: 600150089

Právní forma školy:

Právní subjekt od 1. 1. 2001, příspěvková organizace města Zubří

Zřizovatel školy:

MěÚ Zubří

U Domoviny 234

756 54 Zubří

Telefon: 571 757 051

Ředitel školy:

Mgr. Stanislav Petružela

Zástupce ředitele:

Mgr. Vladimíra Ševčíková

Mgr. Tomáš Randýsek

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Marie Pyrchalová (1.st.)

Mgr. Šárka Kocurková (2.st.)

Kontakty:

Telefon: 571658920, 571658320

Web: www.zs Zubri.cz

e-mail: zs Zubri@ro.inext.cz

Platnost dokumentu: od 1.9.2009

ŠVP byl schválen Školskou radou dne2009

.....
Mgr. Stanislav Petružela
ředitel školy

1.2 Obsah dokumentu:

	str.
1. Identifikační údaje	2
1.2 Obsah dokumentu	3
2. Charakteristika školy	4
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
4. Učební plán	19
5. Učební osnovy	23
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	23
5.1.1 Český jazyk	23
5.1.2 Anglický jazyk	34
5.2 Matematika a její aplikace	40
5.2.1 Matematika	40
5.3 Informační a komunikační technologie	48
5.3.1 Informatika	48
5.4 Člověk a jeho svět	55
5.4.1 Prvouka	55
5.4.2 Přírodověda	60
5.4.3 Vlastivěda	64
5.5 Člověk a společnost	69
5.5.1 Dějepis	69
5.5.2 Výchova k občanství a ke zdraví	74
5.6 Člověk a příroda	82
5.6.1 Přírodopis	82
5.6.2 Fyzika	87
5.6.3 Chemie	93
5.6.4 Zeměpis	97
5.7 Umění a kultura	105
5.7.1 Hudební výchova	107
5.7.2 Výtvarná výchova	111
5.8 Člověk a zdraví	115
5.8.1 Tělesná výchova	115
5.9 Člověk a svět práce	123
5.9.1 Pracovní činnosti	123
5.9.2 Svět práce	127
5.9.3 Vaření	129
5.9.4 Pěstivelské práce	131
5.9.5 Dílny	132
6. Přehled volitelných předmětů	134
7. Hodnocení	152
8. Autoevaluace	155
9. Školní vzdělávací program školní družiny při ZŠ Zubří	156
10. Školní vzdělávací program školního klubu při ZŠ Zubří	164

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Základní škola Zubří, Hlavní 70, je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Škola má dvě budovy situované v centru města, vzdálenost mezi budovami je asi 5 minut pěší chůze. Budova 1. stupně – Jubilejní škola TGM – je starší, byla poprvé otevřena v r. 1935; budova 2. stupně byla dokončena v r.1980. Na 1. a 2. stupni mají všechny ročníky obvykle po dvou třídách. Kapacita školy je 630 žáků.

2.1.1 Vybavení školy

Škola disponuje tělocvičnou a školním hřištěm u budovy 2. stupně. Rozšířená TV se vyučuje ve sportovní hale HC Zubří. V obou budovách jsou zřízeny učebny informatiky, kde mají žáci přístup k internetu. V budově 1. stupně jsou tři oddělení školní družiny, v budově 2. stupně je školní klub s provozem odpoledních volnočasových aktivit. V budově 2. stupně je školní kuchyně s jídelnou, v budově 1. stupně je výdejna obědů s jídelnou.

V budově 2. stupně jsou kromě kmenových tříd specializované učebny pro cizí jazyk, výtvarnou výchovu, přírodopis, chemii, fyziku, informatiku, hudební výchovu, dílny, pěstitelské práce a vaření. Podle možností rozvrhu hodin se zde žáci jednotlivých tříd v ročníku pravidelně střídají. Ke sportování mohou děti využít místnost se stoly na stolní tenis.

K dispozici žákům i zaměstnancům je školní bufet. Materiální vybavení školy je dostatečné, škola je dobře vybavena učebnicemi, učebními pomůckami a didaktickou technikou. Samozřejmě je kvalitní sociální zařízení.

Rodiče mají možnost komunikovat se školou prostřednictvím webových stránek, kde jsou zveřejňovány základní informace o škole.

2.2 Pedagogický sbor

Na 1. a 2. stupni pracuje vyvážený (věkově i odborně) sbor pedagogů; všichni mají vysokoškolské pedagogické vzdělání. Dále 3 plně kvalifikované vychovatelky školní družiny a 1 vychovatelka školního klubu. 1 pedagog vykonává kvalifikovaně funkci výchovného poradce a 1 pedagog funkci preventisty sociálně patologických jevů. Hodiny náboženství vyučuje zástupce církve.

Vedení školy klade velký důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků a plně je podporuje. Všichni vyučující mají k dispozici svůj kabinet, vybavenou knihovnu, volný přístup na internet a využívají tiskárnu a kopírku ve sborovně.

2.3 Školní parlament

Žáci se podílí na řízení školy prostřednictvím školního parlamentu, kde dávají podněty a připomínky k životu a organizaci školy. Za každou třídu 2. stupně je ve školním parlamentu jeden volený zástupce.

2.4 Spolupráce s rodiči

Informovanost rodičů o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků

Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně, mimo jiné na třídních schůzkách nebo konzultacích jednotlivých vyučujících. Mají možnost se prostřednictvím internetu pravidelně seznamovat s organizací školy, výroční zprávou, školním řádem atd. Internetová adresa je <http://www.zs Zubri.cz>. Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy a má na naší škole dlouholetou tradici. Podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je právě vtažení rodičů do procesu vzdělávání svých dětí, čehož není možné bez kvalitní vzájemné komunikace dosáhnout.

Školská rada

Školská rada byla na naší škole zřízena 1.5.2005 a její pravidelná činnost začala 1.9.2005. Je devítičlenná – 3 zástupci školy, 3 zástupci rodičů a 3 zástupci zřizovatele města Zubří. Schází se 2-3 krát ročně.

Nadační fond (NF)

NF vznikl v roce 1998. Je určen výhradně pro žáky naší školy. Hlavní činnost NF se zaměřuje na podporu kulturních a sportovních aktivit žáků školy, na příspěvky k modernizaci vzdělávání a k výměnným stážím a praxi pro žáky naší školy, na podporu ekologických aktivit a na odměny pro žáky, kteří dosáhli významných úspěchů ve vzdělávacích, kulturních a sportovních činnostech.

Získávání finančních prostředků je formou darů, příspěvků rodičů, sponzorů a pořádáním školních plesů.

2.5 Partneri školy

Město Zubří má již dlouholetou spolupráci s městem Rosdorf v Německé republice. V rámci této spolupráce se vzájemně navštěvují žáci škol obou měst a tato tradice je vysoce ceněna. Výměnné pobyty žáků umožňují nejen prohloubení jazykových znalostí, ale i vzájemné poznání kulturních a národních hodnot. Partnerství měst začalo v r.1993.

2.6 Ročníkové a celoškolní projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou: ročníkové a celoškolní. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

2.7 Spolupráce s hnutím Na vlastních nohou – Stonožka

Dlouholetou tradicí žáků naší školy (od r. 1992) je každoroční účast na projektech Stonožky – hnutí Na vlastních nohou. Prostřednictvím pořádání prodejních výstav vlastních výtvarných prací, prodejem vlastních výrobků a organizací sbírek přispívají žáci na charitativní činnost, jež je zaměřena na pomoc dětem trpícím ne vlastní vinou – válečné

konflikty, přírodní katastrofy, nemoci. Již tradičně malují žáci naší školy vánoční přání, která se prodávají, např. nejruznějším organizacím v Norsku, ČR, NATO, EU, Prague Club Magazine, a výtěžek putuje na fond tohoto hnutí.

2.8 Poradenské služby na škole

Poradenské služby na škole zajišťuje výchovný poradce ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:

- poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání;
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu;
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků;
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí;
- kariérové poradenství, volba školy;
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním;
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků;
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci se žáky;
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů. Potřebné informace lze nalézt na webových stránkách výchovného poradce.

Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků. Ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznávání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, komunikace s rodiči.

Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytující služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola využívá vybrané programy v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci prostřednictvím PEER programu.

Psychologická péče

Na všechny pedagogické pracovníky školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat je o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky. Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodiči a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

2.9 Řízení a organizace výuky

Organizace řízení školy funguje na principech týmové spolupráce a kolektivní zodpovědnosti. Na škole pracuje kvalitní pedagogický sbor, jehož cílem je zvýšení efektivity výchovného a vzdělávacího procesu.

Řízení a koordinace práce učitelů

Vzdělávací témata jsou plánována vždy společně pro celý ročník. Učitelé v ročníku společně plánují vyučovací proces tak, aby vytvářel smysluplný celek, navazoval na ročník předcházející a vytvářel kvalitní základ pro témata ročníku následujícího. Společně vytvářejí celoroční plán výuky, který si každý vyučující podrobně zpracovává do plánu měsíčního.

V rámci celé školy, případně 1. a 2. stupně, učitelé spolupracují na přípravě a realizaci školních projektů.

Širší tým vedení zajišťuje řízení a koordinaci jednotlivých činností pedagogického sboru a vytváří podmínky pro naplnění jeho pedagogického působení.

Řízení a koordinace práce žáků

Za prioritní vzdělávací aktivity považujeme osvojení klíčových kompetencí žáky. Do výuky je vhodně zařazována projektové a kooperativní učení s cílem podpory vzájemné spolupráce dětí při učení, podpory samostatnosti a individuality žáka. U vybraných témat nebo projektů dochází k vzájemné spolupráci žáků více ročníků.

Zajišťujeme nabídku zájmových aktivit pro děti pro rozvoj jejich zájmů, s cílem smysluplně vyplnit jejich volný čas. Plnění úkolů a cílů je pravidelně vyhodnocováno.

Kontrolní mechanismy školy jsou prostředkem budování vzájemné důvěry a impulsem pro další zlepšování naší práce.

2.9.1 Mimoškolní vzdělávání

Cílem vzdělávání dětí 1. stupně je poznávání zájmů každého žáka, hledání vhodné aktivity na trávení volného času, zlepšování tvořivých dovedností, poznávání nových vztahů mezi dětmi a pomoc kamarádům s tělesným nebo jiným postižením.

Školní družina

Školní družina je součástí ZŠ. Má 3 oddělení, kapacita je 30 dětí z 1.-5. ročníku na jedno oddělení. Sídlí v objektu budovy 1. stupně ZŠ. Plní výchovně-vzdělávací funkci formou odpočinku, zájmových činností a také přípravou na vyučování. Každodenní pestrá nabídka pro děti je doplněna většími zábavnými akcemi. Poplatek za pravidelnou docházku činí 700 Kč za školní rok. V době školních prázdnin provoz školní družiny není.

Cílem vzdělávání dětí 2. stupně je aktivní trávení volného času jako prevence proti negativním jevům společnosti, rozvoj zájmových činností, hledání možností uplatnění při dalším vzdělávání po ukončení ZŠ, pomoc mladším kamarádům a hledání vhodných aktivit, které by zvýšily sebevědomí a pomohly vyniknout.

Školní klub

Školní klub je součástí ZŠ. Prostory ŠK se nachází v části školy určené pro mimoškolní aktivity dětí, v blízkosti je tělocvična a místnost určená pro keramickou pec. Pracuje formou odpočinkovou a zájmovou. Zájmové kroužky navštěvují děti 1.-9. ročníku. Žáci 6.-9. ročníku jsou hodnoceni za práci v kroužcích na vysvědčení. V době školních prázdnin provoz školního klubu není.

Školní sportovní klub

Cílem Školního sportovní klubu při ZŠ Zubří je podněcování a podpora pohybových aktivit v době mimo vyučování. Zejména se jedná o aktivity zaměřené na vyvolání prvotního zájmu o pohyb, bez výrazného důrazu na výkonnost. ŠSK podporuje pohybové aktivity zaměřené na zdokonalování sportovních dovedností, uplatňované v meztřídních a meziškolních soutěžích, které jsou přístupné všem žákům, bez ohledu na to, zda jsou členy nějakého sportovního oddílu. Jsou charakteristické tím, že jde vždy o střetávání družstev, sestavených z žáků jedné školy. Velký důraz se klade na vytváření a dodržování přátelské atmosféry a ducha fair play.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Úkolem školy je poskytovat službu svým žákům a jejich rodičům a pružně reagovat na nové podněty a změny ve společnosti. Kvalitní komunikace se všemi partnery školy a vzájemná informovanost je jednou z našich priorit. Jsme přístupni každé rozumné a přínosné aktivitě, která může zlepšit celkové klima v naší škole. Snažíme se vybudovat bezpečné prostředí pro děti, podporovat jejich individualitu a využít čas strávený ve škole ke smysluplné činnosti. Respektujeme měnící se podmínky a zavádění nových trendů do výchovy a vzdělávání a na základě vlastního ověření se je budeme snažit uplatňovat i při výuce na naší škole.

Hlavním cílem naší práce bude především větší motivace a podpora k aktivnímu přístupu dětí k učení, se zaměřením na pochopení nutnosti jejich celoživotního vzdělávání. Učení pro život, ne tzv. biflování a zbytečné přetěžování žáků, je naší nejdůležitější prioritou. Hlavní důraz klademe na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi.

Sportovní třídy

Naše škola je již několik let zaměřena na podporu sportovní aktivity svých žáků. V roce 1999 obnovilo MŠMT činnost sportovních škol v ČR. Smyslem a cílem je kromě rozšíření členské základny v daném sportu i zajištění kvalitní sportovní přípravy žáků ZŠ, později i SŠ pro potřeby reprezentace ČR na MS a OH. Do tohoto systému sportovních škol byla na základě dlouhodobě kvalitní práce HC Zubří s mládeží a výborných výsledků mužů HC zařazena i ZŠ Zubří.

Program „Intenzifikace přípravy dětí a mládeže v házené“ probíhá v 10 ZŠ v ČR.
Má 2 části:

1. školní	1.-3. ročník – 1 hodina/týden – kroužek házené	+ 2 hodiny TV
	4.-5. ročník – 2 hodiny/týden – sportovní hry	+ 2 hodiny TV
	6.-9. ročník – 2 hodiny/týden – TV házená	+ 3 hodiny TV
2. klubová	1.-3. ročník – 1 trénink (asi 90 min)/týden	
	4.-5. ročník – 2 tréninky (asi 90 min)/týden	
	6.-9. ročník – 3 tréninky (asi 90 min)/týden	
	mistrovské soutěže ČSH (asi 25-30 víkendů dle kategorie)	
	přípravné turnaje (asi 5-10 víkendů dle kategorie)	
	tréninkové tábory – léto – všestranná příprava 5 -7 týdnů	

ZŠ umožní žákům sportovních tříd absolvovat plán sportovní přípravy v plném rozsahu. Finanční krytí přípravy hradí klub HC Zubří a rodiče žáků.

Sportovní třídy se začínají formovat na konci 3. ročníku – na základě pohybových testů. Házenkáři jsou doplněni ostatními sportovci. Na konci 5. ročníku je možno třídu rozšířit, eventuálně vyměnit žáky sportovní a nesportovní třídy. Všechny změny jsou projednávány s rodiči dětí, zařazení musí být potvrzeno jejich souhlasem.

Ostatní zaměření

Vynikající výsledky dlouhodobě vykazujeme ve výtvarných činnostech a chtěli bychom rozvíjet i nadále úspěšné ekologické aktivity, které naší škole v minulosti vynesly titul Ekoškola roku. Samozřejmostí je zaměření na práci s výpočetní a komunikační technikou.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence se utvářejí a rozvíjejí po celou dobu pobytu žáka na základní škole, tj. 9 let. Žák prochází různými vývojovými etapami, a proto i úroveň jeho klíčových kompetencí je různá, vyvíjí se, graduje v čase. Naším cílem je uplatňovat tyto společné postupy k zajištění rozvoje klíčových kompetencí.

Motivovat žáky k učení, snažit se jim předkládat různé strategie učení k osvojení a vysvětlovat smysl celoživotního vzdělávání.

KOMPETENCE K UČENÍ

Umožňujeme žákům přístup k různým zdrojům informací a učíme je pracovat s nimi. Snažíme se o individuální přístup k žákům a podporujeme jejich tvořivost a nápaditost. Důležitou součástí výuky je sebehodnocení žáka.

Přístupovat k problému komplexně, snažit se nápad převést do praktického života; logika a tvořivost.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Podporujeme práci s internetem, s knihou, praktické pokusy a vlastní samostatnou práci žáků. Vytváříme projekty, samostatné práce individuální a skupinové, soutěže a další aktivity, abychom žáky motivovali ke snaze myslet a řešit problémy z praktického hlediska. Chceme, aby se žáci sami podíleli na přípravě školních projektů ve všech fázích, tzn. plánování, příprava, realizace a hodnocení.

Umět vyslovit a obhájit své myšlenky a názory a umět přijmout názor jiného člověka.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Snažíme se dát žákům prostor k jejich samostatnému vyjadřování, podporujeme sebehodnocení a vzájemnou diskusi o různých problémech.

Naučit se respektovat sám sebe a ostatní.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Zapojujeme žáky do činnosti naší školy. V hodinách využíváme skupinové vyučování. Snažíme se, aby se naučili správné zásady týmové práce.

Znáť svá práva a plnit si své povinnosti. Zodpovědnost a národní hrdost.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Vedeme žáky ke spoluvytváření pravidel chování ve svých kolektivech a ve škole. Seznamujeme je různými formami s historickými, kulturními a národními tradicemi. Žáky aktivně zapojujeme do spolupráce s partnerským městem Rosdorf.

Poznat sám sebe, být hrdý na to, co umím a dokážu a motivovat k přípravě na budoucí povolání. Respektovat a vážit si práce jiných lidí.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Nabízíme možnost poznávání různých oblastí lidského života formou exkurzí a besed. Pomáháme žákům při volbě povolání. Rozvíjíme jejich dovednosti ve volitelných předmětech a v zájmových kroužcích.

3.3 Speciální pedagogická péče

Speciálně pedagogickou péči zajišťují pedagogičtí pracovníci se speciálně pedagogickou odborností ve spolupráci s třídními učiteli, výchovným poradcem a dalšími pedagogickými pracovníky. Koordinují sestavení individuálního vzdělávacího plánu ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka. Zprostředkovávají další odbornou péči a diagnostiku ve spolupráci s poradenským pracovištěm. Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště, z koncepce a podmínek školy. Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se uskutečňuje formou individuální integrace do běžných tříd.

U žáků s potřebou individuální asistence ve výuce škola umožní zajištění pedagogického asistenta, který spolupracuje s pedagogickými pracovníky se speciálně pedagogickou odborností, třídním učitelem a případně s dalšími vyučujícími při naplňování IVP.

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním a sociálním znevýhodněním a žákům talentovaným, žákům s mimořádným nadáním. Pedagogičtí pracovníci se speciálně pedagogickou odborností ve spolupráci s třídním učitelem zajišťují vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťují odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním i žáci mimořádně nadaní jsou integrováni v rámci běžných tříd. Na základě odborného posudku poradenského pracoviště pedagogičtí pracovníci se speciální pedagogickou odborností ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytvářejí a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci.

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním a žákům talentovaným, žákům s mimořádným nadáním. Pedagogičtí pracovníci se speciálně pedagogickou odborností ve spolupráci s třídním učitelem zajišťují vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťují odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním i žáci mimořádně nadaní jsou integrováni v rámci běžných tříd. Na základě odborného posudku poradenského pracoviště pedagogičtí pracovníci se speciální pedagogickou odborností na žádost zákonných zástupců žáka vytváří a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci.

Speciální pedagogická péče

Speciálně pedagogickou péči zajišťují pedagogičtí pracovníci se speciálně pedagogickou odborností ve spolupráci s třídními učiteli, výchovným poradcem a dalšími pedagogickými pracovníky. Koordinují sestavení individuálního vzdělávacího plánu ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka. Zprostředkovávají další odbornou péči a diagnostiku ve spolupráci s poradenským pracovištěm. Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště, z koncepce a podmínek školy.

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se uskutečňuje formou individuální integrace do běžných tříd.

U žáků s potřebou individuální asistence ve výuce škola umožňuje zajištění pedagogického asistenta, který spolupracuje s pedagogickými pracovníky se speciálně pedagogickou odborností, třídním učitelem a případně s dalšími vyučujícími při naplňování IVP.

Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm se souhlasem zákonných zástupců žáka a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost jeho zákonného zástupce přeradit do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky (obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy) nebo může žákovi být nabídnut přestup na ZŠ s rozšířenou výukou předmětů nebo vstup na víceletá gymnázia (pokud budou zachována). O této možnosti aktuálně informovat zákonné zástupce žáka. V případě potřeby zajistit takovým žákům pomoc v přípravě na přijímací řízení.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadané žáky učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Nadaní žáci individuálně nebo skupinově navštěvují vybrané bloky výuky ve vyšším ročníku. I pro mimořádně nadané žáky může zákonný zástupce požádat o sestavení individuálního vzdělávacího plánu, platí zde stejná pravidla jako je výše uvedeno. Z toho pak vychází hodnocení žáka i se všemi níže uvedenými opatřeními.

Při zjišťování mimořádného nadání žáků škola spolupracuje s poradenským pracovištěm se souhlasem zákonných zástupců žáka a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP. Mimořádně nadaní žáci mohou být přerazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky nebo jim může být nabídnut přestup na ZŠ s rozšířenou výukou předmětů nebo vstup na víceleté gymnázium. V případě potřeby škola zajišťuje takovým žákům pomoc v přípravě na přijímací řízení.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadané žáky učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Nadaní žáci individuálně nebo skupinově mohou navštěvovat vybrané bloky výuky ve vyšším ročníku.

Individuální péče pedagogických pracovníků o žáky se na naší škole projevuje každoročním zapojením a následně úspěchy žáků v soutěžích a olympiádách v různých oblastech vzdělávání.

3.4. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou začlenění do vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů. Konkrétní zařazení jednotlivých tématických okruhů průřezových témat je vždy součástí tabulek vyučovacích předmětů.

Stručný přehled průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání

Výtvarná výchova 1. ročník
Matematika 4. ročník, 6. – 9. ročník
Fyzika 8. ročník
Chemie 8. – 9. ročník

Sebepoznání a sebepojetí

Výtvarná výchova 1. ročník
Prvouka 2. ročník
Matematika 6.-9. ročník
Svět práce 8. ročník

Seberegulace a sebeorganizace

Český jazyk 3. ročník
Prvouka 3. ročník
Svět práce 8. ročník
Vaření 6. - 7. ročník
Pěstitelské práce 7. ročník
Dílny 6. ročník

Psychohygiena

Hudební výchova 1. ročník, 4.-9. ročník
Tělesná výchova 6. – 9. ročník

Kreativita

Český jazyk 3. ročník
Matematika 6. -9. ročník
Výtvarná výchova 1. ročník , 6. – 9. ročník

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Prvouka 1. ročník
Český jazyk 4. ročník
Přírodopis 6. – 9. ročník
Fyzika 9. ročník

Mezilidské vztahy

Anglický jazyk 6. – 7. ročník
Hudební výchova 1. ročník
Tělesná výchova 2. ročník, 6. – 9. ročník

Komunikace

Český jazyk 3. ročník
Anglický jazyk 6. – 7. ročník
Prvouka 2. ročník
Informatika 6.-7. ročník

Kooperace a kompetice

Pracovní činnosti 2. ročník
Český jazyk 3. ročník
Matematika 6. – 9. ročník
Informatika 6. ročník, 7. ročník, 9. ročník

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Matematika 2. ročník
Informatika 5. ročník
Zeměpis 6. ročník
Dílno 6. ročník
Pěstitelské práce 7. ročník
Vaření 6.-7. ročník

Hodnoty, postoje, praktická etika

Prvouka 1. ročník, 3. ročník
Český jazyk 6. – 9. ročník
Tělesná výchova 6. – 9. ročník

Výchova demokratického občana (VDO)

Občanská společnost a škola

Český jazyk 4. ročník
Prvouka 1. ročník
Výchova k občanství a ke zdraví 6. ročník
Dějepis 8. ročník

Občan, občanská společnost a stát

Prvouka 3. ročník
Vlastivěda 5. ročník
Výchova k občanství a ke zdraví 9. ročník
Dějepis 8. ročník

Formy participace občanů v politickém životě

Prvouka 3. ročník
Vlastivěda 4. ročník
Výchova k občanství a ke zdraví 7. ročník

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Český jazyk 4. ročník
Vlastivěda 4. ročník
Výchova k občanství a ke zdraví 9. ročník
Dějepis 9. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

Evropa a svět nás zajímá

Anglický jazyk 5. ročník, 8.-9. ročník
Zeměpis 8. ročník

Objevujeme Evropu a svět

Informatika 5. ročník
Vlastivěda 5. ročník
Matematika 7.-9. ročník,
Zeměpis 8. ročník
Výtvarná výchova 6. – 9. ročník

Jsme Evropané

Anglický jazyk 3. ročník
Prvouka 3. ročník
Fyzika 9. ročník
Zeměpis 8. ročník

Multikulturní výchova (MKV)

Kulturní diference

Výtvarná výchova 3. ročník
Anglický jazyk 4. ročník, 6. - 7. ročník
Hudební výchova 7. ročník

Lidské vztahy

Anglický jazyk 3. ročník
Vlastivěda 5. ročník
Český jazyk 9. ročník
Tělesná výchova 6. – 9. ročník

Etnický původ

Anglický jazyk 3. ročník
Přírodověda 5. ročník
Tělesná výchova 6.-9. ročník
Hudební výchova 7. ročník

Multikulturalita

Anglický jazyk 4. ročník, 8.-9. ročník
Vlastivěda 5. ročník
Hudební výchova 7. ročník

Princip sociálního smíru a solidarity

Prvouka 3. ročník
Výchova k občanství a ke zdraví 6. ročník
Výtvarná výchova 6. – 9. ročník

Environmentální výchova (EV)

Ekosystémy

Prvouka 2. ročník
Přírodověda 4. ročník
Přírodopis 6. – 9. ročník
Zeměpis 7. ročník

Základní podmínky života

Prvouka 3. ročník
Přírodověda 5. ročník
Chemie 8. – 9. ročník
Přírodopis 6.-9. ročník

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Prvouka 2. ročník
Přírodověda 5. ročník
Fyzika 8. ročník
Chemie 8. – 9. ročník

Vztah člověka k prostředí

Prvouka 3. ročník
Přírodověda 4. ročník
Přírodopis 6. -9. ročník
Chemie 8. – 9. ročník

Mediální výchova (MV)

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Český jazyk 4. ročník
Informatika 5. ročník
Přírodopis 6. – 9. ročník
Fyzika 6. ročník

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Český jazyk 4. ročník, 5. ročník
Dějepis 9. ročník
Výtvarná výchova 6.-9. ročník

Stavba mediálních sdělení

Český jazyk 4. ročník, 8. ročník
Výtvarná výchova 4.-5. ročník
Informatika 6.-9. ročník

Vnímání autora mediálních sdělení

Český jazyk 4. ročník , 5. ročník
Hudební výchova 9. ročník
Dějepis 9. ročník

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tělesná výchova 4.-5. ročník
Hudební výchova 4.-5. ročník
Český jazyk 8. ročník
Výtvarná výchova 6. – 9. ročník

Tvorba mediálního sdělení

Český jazyk 2. ročník, 8. ročník
Informatika 5. ročník, 6. ročník, 7. ročník , 9. ročník

Práce v realizačním týmu

Český jazyk 4. ročník, 5. ročník
Informatika 6.-7. ročník

4. UČEBNÍ PLÁNY

4.1 UČEBNÍ PLÁN 1. STUPEŇ

ŠVP ZŠ ZUBŘÍ - UČEBNÍ PLÁN 1. STUPEŇ												
VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VZDĚLÁVACÍ OBOR	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	Počet hodin za týden v ročníku					Dotace RVP 1.-5. r.	Dispon. dotace			
			1.	2.	3.	4.	5.					
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ČESKÝ JAZYK	9	8	7	7	35	5				
		CIZÍ JAZYK										
	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	4	5	5	5	20	4				
		MATEMATIKA	4	5	5	5	20	4				
		INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE										
ČLOVĚK A JEHO SVĚT		PRVOUKA	2	2	2							
		PŘÍRODOVĚDA				1	2					
		VLASTIVĚDA				2	2	12				
		HUDEBNÍ VÝCHOVA	1	1	1	1	1					
		VÝTVARNÁ VÝCHOVA	1	2	2	1	1	12				
UMĚNÍ A KULTURA		TELESNÁ VÝCHOVA	2	2	2	2	10					
		ČLOVĚK A ZDRAVÍ	1	1	1	1	5					
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		PRACOVNÍ ČINNOSTI	1	1	1	1	5					
		POVINNÝCH VYUČOVACÍCH HODIN	20	22	24	24	24	114				
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY		DRAMATICKÁ VÝCHOVA			2	2		4				
		HÁZENÁ				2	2					
		GYMNASTIKA				2	2					
		HUDEBNÍ DÍLNA				2	2					
CELKEM POČET VYUČOVACÍCH HODIN			20	22	24	26	26	118				

4.2 UČEBNÍ PLÁN 2.STUPEŇ

ŠVP ZŠ ZUBŘÍ - UČEBNÍ PLÁN 2. STUPEŇ

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VZDĚLÁVACÍ OBOR	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	Počet hodin za týden v ročníku					Dotace RVP 6.-9. roč.	Dispon. dotace
			6.	7.	8.	9.	9.		
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ČJ	5	4	5	5	15	4	
	CIZÍ JAZYK	AJ	3	3	3	4	12	1	
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	M	5	5	5	5	15	5	
	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	I	1	1	1	1	1	3	
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	DĚJEPIS	DĚ	2	2	2	2			
	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ		1	2	2	2		2	
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	VOZ							
	TĚLESNÁ VÝCHOVA	TV	2	2	2	2	11	10	
ČLOVĚK A PŘÍRODA	FYZIKA	FY	1	2	2	1			
	CHEMIE	CH			2	2			
	PŘÍRODOPIS	PR	2	2	1	1			
	ZEMĚPIS	ZE	2	1	1	2	21	1	
	HUDEBNÍ VÝCHOVA	HV	1	1	1	1			
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	VV	1	1	2	2	10		
	SVĚT PRÁCE	SP			1				
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	DÍLNY	DÍL	1	1					
	VARENÍ	VAR	1	1					
	PESTITELSKÉ PRÁCE	PP	1	1			3		
			27	27	30	30	114		
			POVINNÝCH VYUČOVACÍCH HODIN						
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	NĚMECKÝ JAZYK	VJ		2	2	2			
	HÁZENÁ	HÁZ	2	2	2	2			
	EKOLOGIE	EK	2	2					
	CHEM.-BIOL.SEMINÁŘ	CHBS			2	2			
	DRAMATICKÁ VÝCHOVA	DV	2						
	SPORTOVNÍ HRY	SH	2	2	2	2		8	
CELKEM POČET VYUČOVACÍCH HODIN			29	29	32	32	122		

4.3 UČEBNÍ PLÁN 2. STUPĚŇ – SPORTOVNÍ TŘÍDY

ŠVP ZŠ ZUBŘÍ - UČEBNÍ PLÁN 2. STUPĚŇ - SPORTOVNÍ TŘÍDY											
VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VZDĚLÁVACÍ OBOR	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	Počet hodin za týden v ročníku					RVP 6.-9. roč.	Dispon. dotace		
			6.	7.	8.	9.	10.				
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ČJ	5	4	4	5	15	3			
	CIZÍ JAZYK	AJ	3	3	3	4	12	1			
	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	M	4	4	5	5	15	3			
	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	I	1	1	1	1	1	2			
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	DĚJEPIS	DĚ	2	2	2	2					
	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ		1	2	2	2		2			
	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	VOZ									
	TĚLESNÁ VÝCHOVA	TV	3	3	3	3	11	4			
ČLOVĚK A PŘÍRODA	FYZIKA	FY	1	2	2	1					
	CHEMIE	CH			2	2					
	PŘÍRODOPIS	PR	2	2	1	1					
	ZEMĚPIS	ZE	2	1	1	2	21	1			
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	HV	1	1	1	1					
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	VV	1	1	2	2	10				
	SVĚT PRÁCE	SP			1						
	DÍLNÝ	DÍL	1	1							
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	VARENÍ	VAR	1	1							
	PĚSTITELSKÉ PRÁCE	PP	1	1			3				
	POVINNÝCH VYUČOVACÍCH HODIN			27	27	30	30	114			
				27	27	30	30				
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	NĚMECKÝ JAZYK	VJ		2	2	2					
	HÁZENÁ	HÁZ	2	2	2	2					
	EKOLOGIE	EK	2	2							
	CHEM.-BIOL.SEMINÁŘ	CHBS			2	2					
	DRAMATICKÁ VÝCHOVA	DV	2								
	SPORTOVNÍ HRY	SH	2	2	2	2		8			
	CELKEM POČET VYUČOVACÍCH HODIN			29	29	32	32	122			

Poznámky k učebnímu plánu

Na 1. stupni jsme výrazně posílili hodinové dotace vyučovacím předmětům *Český jazyk* (5 hodin z disponibilní dotace) a *Matematika* (4 hodiny z disponibilní dotace). Vyučovací předmět *Anglický jazyk* vyučujeme od 3. ročníku v rozsahu 3 vyučovacích hodin. Vyučovací předmět *Informatika* jsme zařadili do 4. ročníku v rozsahu 1 vyučovacích hodin. Vyučovací předmět *Vlastivěda* je posílen 1 hodinou z disponibilní časové dotace a je vyučován ve 4. a 5. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin. Ve 4. a 5. ročníku si mohou děti dle svého zájmu volit z nabídky 4 volitelných předmětů – *Házená*, *Gymnastika*, *Dramatická výchova* a *Hudební dílna*. Otevřené volitelné předměty v daném školním roce se vyučují v rozsahu 2 vyučovacích hodin za týden.

Na 2. stupni se liší učební plán sportovních a nespportovních tříd v několika ukazatelích.

Nespportovní třídy

Také na 2. stupni jsme výrazně posílili hodinové dotace vyučovacích předmětů *Český jazyk* (4 hodiny z disponibilní dotace), *Matematika* (5 hodin z disponibilní dotace) a *Informatika* (3 hodiny z disponibilní dotace).

V 9. ročníku jsme přidali ještě jednu hodinu z disponibilní dotace do předmětu *Anglický jazyk*. Vytvořili jsme nový předmět *Výchova k občanství a ke zdraví* sloučením výstupů z oborů *Výchova k občanství*, *Výchova ke zdraví* a *Přírodopis*. Časová dotace je rozšířena o 2 hodiny z disponibilní dotace.

Vyučovací předmět *Zeměpis* má také o 1 hodinu z disponibilní dotace více.

Vzdělávací obor *Člověk a svět práce* na naší škole zastupují 4 předměty : *Svět práce* (8. ročník) a dále *Dílny*, *Pěstitelské práce a Vaření*, které se budou vyučovat podle aktuální nabídky ze strany vedení školy pro daný školní rok.

Žákům nespportovních tříd jsou nabídnuty tyto volitelné předměty : *Dramatická výchova* (6. ročník), *Ekologie* (6.-7. ročník), *Sportovní hry* (6.-9. ročník), *Německý jazyk* (7.-9. ročník) a *Chemicko-biologický seminář* (8.-9. ročník) a to v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně.

Sportovní třídy

Předmět *Tělesná výchova* je posílen v každém ročníku o 1 vyučovacích hodinu z disponibilní dotace (dohromady 4 hodiny).

Výrazně jsme posílili hodinové dotace vyučovacích předmětů *Český jazyk* (3 hodiny z disponibilní dotace), *Matematika* (3 hodin z disponibilní dotace) a *Informatika* (2 hodiny z disponibilní dotace).

V 9. ročníku jsme přidali ještě jednu hodinu z disponibilní dotace do předmětu *Anglický jazyk*. Vytvořili jsme nový předmět *Výchova k občanství a ke zdraví* sloučením výstupů z oborů *Výchova k občanství*, *Výchova ke zdraví* a *Přírodopis*. Časová dotace je rozšířena o 2 hodiny z disponibilní dotace.

Vyučovací předmět *Zeměpis* má také o 1 hodinu z disponibilní dotace více.

Vzdělávací obor *Člověk a svět práce* na naší škole zastupují 4 předměty : *Svět práce* (8. ročník) a dále *Dílny*, *Pěstitelské práce a Vaření*, které se budou vyučovat podle aktuální nabídky ze strany vedení školy pro daný školní rok.

Žákům sportovních tříd jsou nabídnuty tyto volitelné předměty : chlapani a dívky *Házená* (6.-9. ročník); dívky - *Dramatická výchova* (6. ročník), *Ekologie* (6. - 7. ročník), *Sportovní hry* (6.-9. ročník), *Německý jazyk* (7. - 9. ročník) a *Chemicko-biologický seminář* (8. - 9. ročník) a to v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast *Jazyk a jazyková komunikace* je realizována v povinných vyučovacích předmětech – *Český jazyk a literatura*, *Anglický jazyk* a volitelných předmětech - *Dramatická výchova*, *Německý jazyk* na 1. a 2. stupni ZŠ.

Všechny tyto vyučovací předměty mají společné hlavní cíle – vybavit žáky jazykovými dovednostmi a vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání. Jazykové vzdělávání pojmáme jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení. Jazyk chápeme hlavně jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Chápeme jej v rovině kulturní, sociální a psychické.

Vzdělávání je zaměřeno na rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu, vyjádření reakcí a pocitů žáků, pochopení role v různých komunikačních situacích, orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama, porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky a vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků a v neposlední řadě také využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání.

5.1.1 ČESKÝ JAZYK

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět *Český jazyk* je součástí oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. Vyučuje se na 1.a 2. stupni ZŠ. Má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Na 1. stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Na 2. stupni je naším hlavním cílem cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace a produkce vlastních textů. Žáci se učí vybírat vhodné jazykové prostředky.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 1. ročník 9 hodin /týden
- 2. ročník 9 hodin /týden
- 3. ročník 8 hodin /týden
- 4. ročník 7 hodin /týden
- 5. ročník 7 hodin /týden
- 6. ročník 5 hodin /týden

- 7. ročník 4 hodiny/týden
- 8. ročník 5 hodin /týden
- 9. ročník 5 hodin /týden
(platí pro nespportovní třídy)
- 6. ročník 5 hodin /týden
- 7. ročník 4 hodiny/týden
- 8. ročník 4 hodiny/týden
- 9. ročník 5 hodin /týden
(platí pro sportovní třídy)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Tam, kde je to vhodné (zejména při větším počtu žáků ve třídě), jsou žáci děleni do skupin. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů, při nichž dochází k propojování žáků různých ročníků. Naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva, předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech, vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací, vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování a seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

Vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy, vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.

Kompetence komunikativní

Vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů, nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů, pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků a vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění.

Kompetence sociální a personální

Vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy, vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.

Kompetence občanské

Seznámit žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam, podporovat v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby.

Kompetence pracovní

Vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní, vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.

oblast JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
předmět ČESKÝ JAZYK		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
1. – 3. ročník		
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti jednoduše reprodukuje text	četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků, uplatnění přirozené intonace 3.r.	
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti snaží se porozumět daným pokynům	komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva dialog, mluvčí a posluchač 1.-3.r.	
respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru vybírá vhodné výrazy přiměřené věku	výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů, zdvořilostní obraty 2.-3.r.	OSV –Komunikace 3.ročník OSV – Seberegulace a sebeorganizace – 3. ročník
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost cvičí správnou výslovnost v jednoduchých i obtížnějších slovech	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace 3.r.	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči správně a uvědoměle pracuje s dechem při mluvení nebo čtení	rozvíjení znělého hlasu, nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání 1.-3.r.	
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	členění jazykového projevu 2.-3.r.	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev vypravuje příběh vlastními slovy podle obrázku i bez něj	souvislé jazykové projevy, využívání jednoduché osnovy 3.r.	
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním vytváření a zautomatizování levoprávní orientace, střídání práce a odpočinku	dodržování hygienických návyků správného psaní 1.-3.r.	

píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev dodržuje správné pořadí písmen	Automatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu 1.-3.r.	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení převádí text z podoby mluvené do podoby psané	plynulý a úhledný písemný projev 2.-3.r.	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací 2.-3.r.	
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky analyzuje sluchem slovo na hlásky, rozlišuje hlásky a písmena, převádí mluvenou podobu slova (věty) do podoby psané	hláskosloví, stavba slov, nauka o slově 1.-2.r.	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu vyjmenované slova a slova k nim příbuzná 2.-3.r.	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu –děj, věc, okolnost, vlastnost	třídění slov seznamování s některými slovními druhy 2.-3.r.	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru určuje slovní druhy	ohebné a neohebné slovní druhy 3.r.	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves vyjadřuje vlastními slovy daný příběh	souvislý mluvený projev význam slov 2.-3.r.	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy aplikuje vhodné spojovací výrazy	věta s souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy 2.-3.r.	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a	druhy vět podle postoje mluvčího,	

k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	výběr vhodných jazykových prostředků 2.-3.r.	
odůvodňuje a píše správně:i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, slova se skupinami dě, tě,ně, bě pě,vě,mě, slova s ú,ů, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen, zvířat a místních pojmenování aplikuje pravopisné jevy v textu přiměřeně k učivu a věku	Znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu 2.-3.r	
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku dokáže text vyjádřit vlastními slovy	reprodukce textu přednes básně nebo úryvku prózy 1.-3.r.	MV –Tvorba mediálního sdělení 2.ročník
vyjadřuje své pocity z přečteného textu dokáže se vcítit do charakteru postav v textu	líčení atmosféry příběhu 3.r.	
rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	základy literatury,poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes) próza –(pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí) 3.r.	OSV – Kreativita – 3.ročník OSV- Kooperace a kompetice – 3.ročník
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností interpretuje a drammatizuje pohádku, příběh	volná reprodukce textu dramatizace pohádky, povídky nebo básně 1.-3.r	
	4. - 5. ročník	
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů, tiché čtení s porozuměním 4.-5.r	VDO – Občanská společnost a škola ; VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – 4.ročník
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává učí se vyhledávat informace	vyhledávání klíčových slov,pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku 4.-5.r	

v různých časopisech, v knihovně...		
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení doplňuje neúplná sdělení	orientace v textu 4.-5.r.	.
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	vystižení jádra sdělení orientace v naučných textech přiměřených věku 4.-5.r.	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- 4.ročník
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku v mluveném projevu volí vhodné výrazy	pravidla dialogu 4.-5.r.	
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě diskutuje, je veden ke kultivovanému projevu	porovnávání názorů, tolerance, řešení konfliktních situací 4.-5.r.	
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	členění vět, frázování, síla a barva hlasu 4.-5.r.	MV- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - 4. ročník MV- Vnímání autora mediálních sdělení – 5. ročník
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	spisovná, nespisovná a hovorová mluva 4.r.	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu 5.r.	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	orientace ve stavbě textu členění na odstavce 4.-5.r.	OSV- Poznávání lidí – 4.ročník MV – Práce v realizačním týmu – 4.ročník
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti Vybírání vhodných výrazů, vytváří vlastní text	pravidla sestavování osnovy členění příběhu 4.-5.r.	MV – Vnímání autora mediálních sdělení – 4.ročník
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova více významová	Význam slov, slova jednovýznamová, mnohovýznamová, slova opačného a stejného významu 4.r.	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a	stavba slova	

koncovku		4.-5.r.	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu snaží se podle svých schopností správně třídit slovní druhy	slovní druhy a jejich třídění , tvary slov,mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen	4.-5.r.	
vyhledává základní skladební dvojice a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	práce s větou	4.-5.r.	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	stavba věty, základní větné členy věta jednoduchá, souvětí, smysluplné upořádání vět jednoduchých do souvětí	4.-5.r.	
užívá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje rozhoduje o vhodnosti daného spojovacího výrazu	rozmanité spojovací výrazy	4.-5.r.	
píše správně i,í/y,ý ve slovech po obojetných souhláskách zdůvodňuje psaní i,í/y,ý po obojetných souhláskách	vyjmenovaná slova, práce se skupinami slov s y,ý uvnitř slov, hledání a dotváření slov příbuzných	4.-5.r.	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	shoda přísudku s podmětem	5.r.	
vyjadřuje své dojmy z četby zaznamenává je popisuje atmosféru příběhu, vyjadřuje své pocity (radost, smutek...)	zážitkové čtení a naslouchání, nalézání příčin věcí a porozumění jim	4.-5.r.	
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	tvořivé činnosti s literárním textem ,volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému , vystižení děje, vlastní tvorba na libovolné téma	4.-5.r.	
rozlišuje různé typy uměleckých textů učí se základní literární pojmy	druhy a žánry dětské literatury literatura umělecká a věcná literatura v proměnách času lidová slovesnost	4.r. 5.r.	
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	literární pojmy: přirovnání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy, verš, rým	4.-5.r.	MV – Stavba mediálních sdělení – 4. ročník

projevuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy správně a uvědoměle pracuje s dechem	psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální i nonverbální komunikace) 4.-5.r.	
pracuje s pravidly hry a jejich variacemi dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat	herní dovednosti(vstup do role), sociálně komunikační dovednosti, dodržování pravidel hry 4.-5.r.	
pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků, prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků dramatizace příběhu	dramatizace situace, příběh (řazení situací v časové následnosti) 4.-5.r.	MV – Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality- 5.ročník MV – Práce v realizačním týmu – 5.ročník
6. - 9. ročník		
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji snaží se o pozorné a přiměřeně rychlé čtení se znalostí orientačních prvků v textu	čtení – praktické 6.r. výpisky, výtah, výklad 7. - 9.r.	
rozdělí subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru usiluje o hledání jádra - pointy výpovědi	vypravování, umělecký popis, úvaha	
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k nim kritický postoj snaží se o pochopení a objektivní náhled na danou problematiku	práce s textem – zpráva, publicistické útvary 7.- 9.r	MV- Fungování a vliv médií ve společnosti, Stavba mediálního sdělení, Tvorba mediálního sdělení, 8. roč.

<p>dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci vybírá vhodné formy vyjadřování</p>	<p>mluvní cvičení, vypravování, subjektivně laděný popis, diskuze, proslov</p>	
<p>odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru vybírá vhodné výrazy a komunikační prostředky přiměřené věku</p>	<p>vypravování, proslov, výklad, úvaha, popis, dopis osobní a úřední</p>	<p>MV - Tvorba mediálního sdělení - 8. roč.</p>
<p>v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči cvičí správnou výslovnost a doprovodné prostředky - gesto, mimiku</p>	<p>mluvní cvičení, proslov, diskuze</p>	
<p>zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu cvičí asertivní chování při argumentaci a schopnost obhájit vlastní názor</p>	<p>diskuze</p>	
<p>využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát analyzuje text za účelem jeho pochopení</p>	<p>výpisky, výtah, referát</p>	
<p>uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování rozlišuje podstatné a vedlejší myšlenky textu, podstatné dokáže vyjádřit</p>	<p>osnova textu, vytváření textu podle osnovy – vypravování, popis, životopis</p>	
<p>využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správném písemném projevu a</p>	<p>vypravování, popis, publicistické útvary, úvaha, fejeton</p>	

<p>k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů úměrně k věku tvoří na základě čtenářských i osobních zkušeností vlastní texty</p>		
Jazyková výchova		
6. - 9. ročník		
<p>spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p>	<p>zvuková stránka jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči, intonace, členění souvislé řeči</p> <p style="text-align: right;">6.- 8.r.</p>	
<p>rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p>	<p>tvoření slov, obohacování slovní zásoby – odvozování, skládání, zkracování, přejímání</p>	
<p>samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami získává základy orientace ve slovnících a příručkách, učí se příručky operativně využívat</p>		
<p>správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p>	<p>tvarosloví, pravopis - výstavba textu – od známého k novému - přímá řeč</p>	
<p>rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí prostřednictvím skladby se seznamuje s interpunkcí</p>	<p>skladba věty jednoduché a souvětí, věty podle modality</p>	
<p>v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí</p>	<p>hláskosloví, tvarosloví, skladba pravopis</p>	
<p>rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití učí se vztahu k mateřskému jazyku, seznamuje se s využitím</p>	<p>obecné poučení o jazyce - čeština a slovanské jazyky - rozvrstvení českého jazyka – spisovné a nespisovné - vývoj českého jazyka</p>	

jednotlivých vrstev jazyka v literatuře i běžném životě	9.r.	
Literární výchova		
6. - 9. ročník		
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla získává čtenářské zkušenosti, učí se reprodukovat osnovu děje, pochopit myšlenku díla	referáty o knize, čtenářské záznamy, rozbory čtených textů	
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora orientuje se v individuálních autorských stylech i ve stylech daného období	literární pojmy četba a rozbor textů	
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo učí se reprodukovat osnovu děje, pochopit myšlenku díla	referáty o knize, divadelním či filmovém představení, čtenářské záznamy rozbory přečtených textů	OSV- Hodnoty, postoje, praktická etika MKV- lidské vztahy, 9.roč.
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie tvoří kratší literární texty ze studijních důvodů, vytváří delší texty dle zadaných propozic	literární teorie literární deník samostatné práce	OSV- Hodnoty, postoje, praktická etika MKV- lidské vztahy, 9.roč.
rozdělňuje literaturu hodnotnou a konzumní, dokládá svůj názor argumenty učí se poznávat znaky hodnotného literárního díla	seznámení s literaturou světovou i národní poučení o hodnotné a konzumní literatuře diskuze, literární deník	OSV- Hodnoty, postoje, praktická etika MKV- lidské vztahy, 9.roč.
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele orientuje se v pojmech literární teorie, seznamuje se s dějinami literatury	seznámení s literaturou světovou i národní literární teorie	
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele české a světové literatury	seznámení s literaturou světovou i národní	

seznamuje se s významnými autory a jejich nejznámějšími díly		
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování učí se hledat shody a rozdíly v různém ztvárnění námětu	srovnávací písemná práce na základě četby, zhlédnutí dramatického díla, spolupráce s jinými předměty (dějepis, hudební a výtvarná výchova)	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informacích	- práce s knihou, slovníkem, internetem - spolupráce s městskou knihovnou - besedy - projekty	OSV- Hodnoty, postoje, praktická etika

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět *Anglický jazyk* je součástí oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. Výuka probíhá na 1. a 2. stupni ZŠ. Cílem výuky je získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu; osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce; získání schopností číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce; porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí; poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti; vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi a pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život; formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

3. – 8. ročník 3 hodiny /týden
(platí pro sportovní i nespportovní třídy)

9. ročník 4 hodiny /týden
(platí pro sportovní i nespportovní třídy)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v odborné jazykové učebně. Má formu individuální, skupinové a projektové práce dětí. Je vhodně doplněna o výjezdy do zahraničí.

V 9. ročníku na konci 1. pololetí jsou žáci rozděleni podle dosažené úrovně jazyka do tří nových skupin (1. pro děti, které ovládají jazyk výborně – rychlejší tempo výuky, rozvoj zejména komunikativních kompetencí; 2. pro děti ovládající jazyk průměrně – opakování znalostí a vědomostí, komunikace; 3. pro děti, které mají problémy s jazykovými dovednostmi – upevnění základních vědomostí, základní konverzační témata)

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva, předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech, vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací, vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování.

Kompetence k řešení problémů

Vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy, vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.

Kompetence komunikativní

Vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení, nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných textů, pomocí učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků a vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění. Podporovat samostatné komunikativní projevy žáků a postupně zvyšovat jejich úroveň.

Kompetence sociální a personální

Vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy.

Kompetence pracovní

Vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní, vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.

oblast JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
předmět ANGLICKÝ JAZYK		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
3. ročník		
vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	Číslice 0-12 Školní pomůcky Tělo Jídlo Oblečení Barvy Dům Zvířata Rodina	MKV – lidské vztahy
rozumí jednoduchým pokynům dokáže na pokyny reagovat	Pozdrav, poděkování Pokyny ve třídě	

rolišuje grafickou a mluvenou podobu slova	Kalendář Anglická abeceda	EGS – jsme Evropané
pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	Konverzace Věta jednoduchá	MKV – etnický původ
používá abecední slovník dokáže se orientovat ve slovníku	Slovní zásoba	
4. ročník		
rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	Číslice 0-20 Zvířata Lidské tělo	MKV – Kulturní diference
rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci popíše obrázky	Rodina Oblečení Zvyky a tradice	MKV – Multikulturalita
čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu reprodukuje jednoduché věty	Časové údaje Domácí zvířata Hra v rolích	
vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	Orientace v textu, překlad textu Člen určitý a neurčitý	
používá dvojjazyčný slovník dodržuje správné pořadí písmen	Slovní zásoba Anglická abeceda	
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	Přítomný čas (to have, to be) Modelové situace na dané téma	
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci aplikuje pozdravy v rozhovorech	Pozdravy	
5. ročník		
rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	Moje město Počasí	
rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové	Volný čas Časové údaje	

a poslechové materiály) a využívá je při své práci popíše obrázky		
čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu reprodukuje jednoduché věty	Jídlo Příroda Počasí	
vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	Zvyky a tradice	EGS – Evropa a svět nás zajímá
sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů	Rodina Lidské tělo Oblečení Jednoduchá sdělení	
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace aplikuje pozdravy v rozhovorech	Dům Vazba There is, there are	
obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu interpretuje údaje	Věta jednoduchá Způsobové sloveso can Předložky Rozvrh Časové údaje Počasí	
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	Volný čas Moje město Předložky	

6. – 7. ročník		
čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu vhodnost výběru textu závisí na úrovni jazykové vspělosti žák správně vyslovuje a interpretuje čtený text	četba autentického textu z učebnic, časopisů a vybraných knih	MKV - Multikulturalita MKV – Kulturní diference
rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	vytvořit podmíněnou otázku, přivlastňovací zájmena samostatná, neurčitá a záporná zájmena, větný zápor, číslovky řadové pracuje se slovesy v čase přítomném a minulém	

žák dokáže správně vyjádřit vlastními slovy příběh podle obrázku, dokáže se orientovat v textu		
rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, představování, omluva, poděkování, žádost o pomoc a nakupování	OSV – Komunikace
odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu využívá dosavadní slovní zásobu k volnému překladu daného textu a dokáže vyjádřit vlastními slovy hlavní myšlenku textu	četba neznámého obtížnějšího textu četba autentického materiálu	
používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	popíše oblíbené zvíře, činnost, vypravuje děj, charakterizuje postavy a povahové vlastnosti osob	
sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématy ovládá přiměřenou slovní zásobu k probíraným tématům	napiše neformální dopis, sestaví jednoduchý dotazník, popíše jednoduché sdělení	OSV – Mezilidské vztahy
písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty uvědoměle aplikuje gramatická pravidla analyzuje vlastní chyby	popíše oblíbené zvíře, činnost, vypracuje děj, charakterizuje postavy a povahové vlastnosti osob	
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	odvodí význam podobných slov v kontextu, převypravuje příběh	
vyžádá jednoduchou informaci formuluje otázku a dokáže najít odpovědi v jednoduchých	žádá o radu v obchodě, ve škole a ve městě	

životních situacích		
jednoduchým způsobem se domluví v každodenních situacích	orientuje se ve městě, objedná a koupí si jídlo, pití, oblečení, suvenýry	
8. – 9. ročník		
čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu vhodnost výběru textu závisí na úrovni jazykové vyspělosti žák správně vyslovuje a interpretuje čtený text	četba autentického textu z učebnic, časopisů a vybraných knih	
rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky dokáže převyprávět vlastními slovy jednoduchý komiks	stupňování příslovcí a přídavných jmen slovesa v čase předpřítomném a budoucím	OSV – Mezilidské vztahy – dramatizace situací
rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci doplňuje chybějící části textu na základě poslechu	zdvořilé společenské fráze, dát radu, doporučit způsob řešení problému, vyjádřit zamýšlenou, jistou i obecnou budoucnost	
odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu využívá dosavadní slovní zásobu k volnému překladu daného textu a dokáže vyjádřit vlastními slovy hlavní myšlenky textu	četba neznámého obtížnějšího textu	
používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku dokáže vybrat ve slovníku správný význam slova na základě kontextu v textu	četba autentického materiálu, časopisů a novin	
sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématy dále si rozšiřuje přiměřenou slovní zásobu k probíraným tématům	životopis, popis místa význačné osobnosti, příroda, životní prostředí	

písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty samostatně dedukuje gramatická pravidla na základě vhodného textu analyzuje vlastní chyby	určování slovních druhů, stavba věty, předložky, tázací dovětky	
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.	konverzace v daných tématických celcích	
vyžádá jednoduchou informaci	požádá o informaci, požádá o svolení, o službu, o pomoc	
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích dokáže zvolit vhodné verbální i nonverbální prostředky v běžných situacích	jednoduché sdělení - oslovení, pozdravy, představování, omluva, poděkování, prosba, žádost o pomoc, přání	

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Tato oblast je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a rozvíjí u dětí logické myšlení.

5.2.1 MATEMATIKA

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Matematika je jediným předmětem vzdělávací oblasti *Matematika a její aplikace*. Je vyučována na 1. a 2. stupni ZŠ. Vzdělávání v matematice je zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích, osvojení pojmů, matematických postupů, rozvoj abstraktního a exaktního myšlení a logické a kritické usuzování.

Učivo je rozděleno na 4 tématické okruhy: číslo a proměnná, závislosti, vztahy a práce s daty, geometrie v rovině a v prostoru a nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Předmět *Matematika* je úzce spjat s ostatními předměty, např.: *Prvouka, Výtvarná výchova, Pracovní činnosti, Fyzika, Zeměpis, Chemie a Informatika*.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

1. ročník	4 hodiny /týden
2.-5. ročník	5 hodin /týden
6.-9. ročník	5 hodin /týden
- (platí pro nespportovní třídy)
6.-7. ročník	4 hodiny /týden
8.-9. ročník	5 hodin /týden
- (platí pro sportovní třídy)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá ve třídách a v učebně informatiky a využívají se různé formy práce. Během hodiny žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky
- provádí rozborů a zápisy při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev
- rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- je veden k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

- žák se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- je veden k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků

Kompetence komunikativní

- žák se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka (terminologie+symboly)
- snaží se o volbu různých postupů
- usiluje o výstižný, souvislý a kultivovaný projev

Kompetence sociální a personální

- žák je veden ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- snaží se o kolegiální radu a pomoc
- učí se pracovat v týmu

Kompetence občanská

- při zpracovávání informací je žák veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních
- je veden k ohleduplnosti a taktu

Kompetence pracovní

- žák je veden k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech

- učí se vyhledávat a kombinovat informace z různých informačních zdrojů, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- je veden ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- snaží se pracovat s různými texty, obrazovým materiálem, grafy a jinými formami záznamů

oblast MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
předmět MATEMATIKA		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
1. - 3. ročník		
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném oboru, vytváří soubory s daným počtem prvků určuje počet prvků pomocí názorných předmětů (mince,..)	numerace v oboru čísel 0 – 1000. pamětné i písemné sčítání a odčítání do 1000. zaokrouhlování na desítky a stovky	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	vztahy o x méně, o x více, x krát větší, x krát menší.	
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose vyhledává číslo na číselné ose		
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	násobení a dělení v oboru malé násobilky násobení a dělení mimo obor násobitek dělení se zbytkem	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace rozhoduje o vhodné početní operaci při řešení slovních úloh	jednoduché i složené slovní úlohy	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času učí se určovat čas na různých	jednotky času	

typech hodin		
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	jednotky délky a hmotnosti mince a bankovky	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel		
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci vyhledává geometrické tvary a tělesa ve svém okolí	bod, přímka, úsečka, polopřímka, vzájemná poloha přímek. rovina - trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh. rýsování kružnice. tělesa – krychle, kvádr, koule, jehlan, kužel, válec.	OSV- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 2.ročník
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	rýsování a měření úseček.porovnávání úseček, střed úsečky	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině		
4. – 5. ročník		
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení rozhoduje o výhodnosti záměny početních operací	numerace v oboru čísel 0 – 1 000 000	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	pamětné i písemné sčítání a odčítání do 1 000 000. písemné násobení jedno., dvoj. a trojciferným činitelem. písemné dělení jedno a dvojciferným dělitelem. zlomky. sčítání a odčítání zlomků desetinná čísla. sčítání a odčítání desetinných čísel násobení a dělení desetinných čísel deseti a stem. římské číslice	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování na tisíce, desetitisíce a statisíce	

orientuje se na číselné ose		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy snaží se sestavit tabulku a diagram pro slovní úlohu	souřadnice bodů	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnic), užívá jednoduché konstrukce používá geometrické pravítko a kružítko k přesnému rýsování	rýsování trojúhelníku, čtverce, obdélníku, kruhu, kružnice. úhel. pravý úhel	OSV –Rozvoj schopností poznávání - 4.ročník
sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	grafický součet, rozdíl a násobek úsečky obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	rýsování rovnoběžek, různoběžek a kolmic	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	obsah obdélníku a čtverce. jednotky obsahu	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru orientuje se ve čtvercové síti	střed úsečky, osa úsečky, osově souměrné útvary	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky aplikuje matematické postupy v kvízech, rébusech a logických úlohách	jednoduché i složené slovní úlohy	

6. - 9. ročník		
provádí početní operace v oboru celých čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	přirozená čísla, racionální čísla, číselný výraz znázorňování čísel na ose 6. - 8.r.	
	druhá mocnina a odmocnina 8.r.	
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	výpočty elementárních příkladů bez použití kalkulátoru 6. - 9.r.	
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel přenáší pravidla dělitelnosti do reálných situací	znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 10, 100 prvočíslo nejmenší společný násobek, největší společný dělitel 6.r.	
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) znázorňuje vztah „celek-část“ graficky	vztah desetinného čísla, zlomku a procenta početní úpravy se zlomky 6. - 7.r.	
	procenta úrokování 6. - 7.r.	EGS – Objevujeme Evropu a svět
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	poměr měřítko plánů a map 7.r.	
řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	slovní úlohy s použitím procent 7. - 9.r.	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	přepis slovních vyjádření do algebraických výrazů jednočlen, mnohočlen součet, rozdíl a součin mnohočlenů hodnota výrazu rozklad na součin soustavy rovnic o dvou neznámých úpravy lomených výrazů úpravy vzorců užití vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $a^2 - b^2$ 8. - 9.r.	
	zápis slovních úloh s užitím lineárních rovnic 8. - 9.r	OSV- Kooperace a kompetice

formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	lineární rovnice 8. - 9.r.	
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	triviální slovní úlohy řešení reálně zadaných slovních úloh z praxe 6. - 9.r.	
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data interpretuje závislosti uvedené v grafu	zpracování dat do tabulek a grafů čtení z grafů 7. - 9.r.	
porovnává soubory dat	základy statistiky, aritmetický průměr 9.r.	
určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka 7. - 9.r.	
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem doplňuje tabulku načrtne graf	čtení z grafu funkcí graf lineární funkce 7. - 9.r.	
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	zavedení matematické symboliky 6. - 9.r.	
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary přiřazuje názvy k útvarům	příklady rovinných obrazců 6. - 7.r.	
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem rozpozná druhy úhlů sestrojí úhel provádí s úhlem jednoduché operace	rýsování a měření úhlů, druhy úhlů, přenášení úhlů, operace s úhly 6.r.	
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů aplikuje vzorce na obrazce složené ze základních geometr. útvarů interpretuje údaje o obsahu	čtverec a obdélník 6.r.	
	trojúhelník, čtyřúhelník, vlastnosti trojúhelník dle délek strana velikostí úhlů výška a těžnice trojúhelníku 6. - 7.r.	
načrtne a sestrojí rovinné útvary	konstrukce trojúhelníků se znalostí velikostí stran	

-analyzuje zadání a následně provádí rozbor	a vnitřních úhlů 6. - 7.r.	
	konstrukce čtyřúhelníků, vzájemná poloha přímky a kružnice, dvou kružnic 7. - 8.r.	
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	osová a středová souměrnost osa rovinných útvarů 6. - 7.r.	
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti pojmenovává tělesa	rozlišení prostorových útvarů vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka 6.- 9.r	OSV – Kreativita
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles měří údaje potřebné k výpočtům	objem kvádru a krychle, kolm. hranolu, válce, jehlanu, kužele, koule 6. - 9.r.	
	povrch kvádru a krychle, kolm. hranolu, válce, jehlanu, kužele, koule 6. - 9.r.	
načrtne a sestrojí síť základních těles	sítě těles 6. - 9.r.	
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	volné rovnoběžné a pravoúhlé promítání 6.-9.r.	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	úlohy konstrukční a početní geometrie 6. - 9.r.	
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	řešení početních hlavolamů a hříček 6. - 9.r.	OSV – Rozvoj schopností poznávání , sebepoznání a sebepojetí
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	vytváření modelů prostorových útvárů, náčrtky prostorových útvárů 6. - 7.r.	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	shrnutí poznatků o funkcích příklady funkcí 8. - 9.r.	
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a	Thaletova věta 8.r.	

k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh		
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	věty o shodnosti trojúhelníků, podobnost trojúhelníků 7.-9.r.	

5.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vzdělávací oblasti :

Vzdělávací oblast je přítomna na 1. a 2. stupni. Umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti, základní dovednosti při získávání, vyhledávání a zpracování informací pomocí strojů výpočetní techniky. Oblast zahrnuje postupy vedoucí k ovládnutí výpočetní techniky za určitým cílem nejenom v oboru informatiky, ale i ostatních oborech a v aplikacích praktického života; začleňuje výpočetní techniku do běžného používání žáka jako pomůcky. Oblast vytváří podhoubí postupů a specifického druhu myšlení umožňující logický, moderní a technologicky pokročilý náhled na skutečnost a svět. Vede k využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce a k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce. Vybízí k použití výpočetní techniky jako prostředku prezentace, sdělení, tvrzení, modelu či jiného tvůrčího díla ve formě vhodné vyprodukovaných dat.

5.3.1 INFORMATIKA

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět je realizován ve vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie*. Výuka probíhá na 1. a 2. stupni ZŠ. Oborové zaměření předmětu je zaměřeno na informatiku, práci s informacemi a jejich vyhodnocování a prezentace. Strategie výuky je vedena od počátečních teoretických východisek, ukázek z praxe, přes přípravné práce ke konečnému, vesměs praktickému ověření a vyhotovení obdobného díla. Výchovné a vzdělávací aspekty jsou vyučujícím voleny tak, aby u žáků zdůraznily přípravu na systematickou, zodpovědnou a ukázněnou praktickou činnost s jednoduchým, ale srozumitelným produktem.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

4. ročník 1 hodina /týden
6.-9. ročník 1 hodina / týden
(platí pro nesportovní třídy)
6. – 8. ročník 1 hodina /týden
(platí pro sportovní třídy)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Tvorba a zpracování informací se děje v učebně informatiky. Součástí je systematická projektová práce v krátkých časových úsecích a pracovních skupinách, při kterých dochází

k jednoduchým ověřitelným konkrétním výstupům, které si obvykle žáci ponechají ve formě výtisku či souboru. Způsob výuky předpokládá práci v malých skupinách s pevně stanovenými rolami, které mohou uvnitř skupiny rotovat.

Výchovné a vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci si osvojují a pojmy výpočetní techniky a přiřadí je ke konkrétním jevům a přístrojům v učebně; u žáci si vytváří postupy, které vedou k užití veškeré dostupné výpočetní techniky, hardwaru i softwaru tak, aby je informace našli, získali, zpracovali a prezentovali na úrovni přiměřené věku a mentální vyspělosti.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k získání řešení problému použitím výpočetní a jiné techniky s tím, že navrhnou, uplatňují více různých kreativních postupů, které vedou ke stanovenému cíli, přičemž zachovávají co nejlepší efektivitu a abstraktnost (obecnost) řešení, pokud je to možné vzhledem k jejich myšlenkové a věkové úrovni.

Kompetence komunikativní

Žáci zdůvodňují užité praktické postupy, věcně, nekošatě a přesně formulují své postupy a činnosti se svěřenou technikou, vytvářejí hypotézy, teze, kreativní názory a při jejich prezentaci komunikují na odpovídající úrovni, žáci se snaží správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory v souvislosti s realitou a užitou výpočetní technikou.

Kompetence sociální a personální

Žáci se učí spolupracovat ve skupině, přijímají a plní role dané ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, učí se věcně argumentovat, učí se přijmout bez emocí odlišný názor; žáci jsou vedeni k dodržování základních pravidel slušného chování, zvláště při prezentaci, hodnocení a komunikaci; žáci se podílí na hodnocení členů skupiny a přijímají odpovědnost člena kolektivu přenesenou zprostředkovaně na celou pracovní skupinu.

Kompetence občanské

Žáci se učí respektovat názory ostatních, učí se zodpovědně rozhodovat podle dané situace, uvědoměle se ubírají k plnění povinností vyplývajících z výuky předmětu a zodpovědně pohlíží na případnou domácí přípravu; žáci se učí sebehodnocení a reálnému pohledu na svou vlastní osobu.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k takové organizaci vlastní práce, která vede ke správnému a bezpečnému používání pomůcek a aparatur jim svěřených k práci; žáci zdokonalují své praktické postupy svou šikovností, kreativitou a přísadou myšlenkové abstrakce úměrné problému, prezentují ústnímu, psanému a elektronický projev metodami přehlednými, srozumitelnými a ověřitelnými jimi i ostatními; při práci jsou žáci vedeni k zodpovědnosti za věci vlastní i svěřené, k bezpečnému a hygienickému využívání výpočetní techniky.

komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení připojí se na internet a pod vedením učitele se v něm orientuje, procvičuje učivo s výukovými programy, hraje hry, prohlíží a zpracovává odkazy na dostupné internetové stránky,žák při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení		
pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru uchovává výsledky své práce v elektronické podobě a poskytuje je k dalšímu sdílení	Projekt Zpracování a využití informací základní funkce textového a grafického editoru	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EGS – Objevujeme Evropu a svět
6. ročník		
ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě žák ověřuje pravdivost, posuzuje ověřitelnost informací a informačních zdrojů, provádí srovnání s tradičními neelektronickými vstupy	Projekt - Vyhledávání informací a komunikace vývojové trendy informačních technologií hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování internet, prohlížeč, vyhledávání, informační zdroje ve škole a ve světě	OSV - Kooperace a kompetice, komunikace
žák má orientaci v pojmech oboru informatiky, u žáka dochází k vytvoření vztahu mezi informací ve formě dat a jejím strojovým zpracováním, žák umí dat trvale uchovávat	Projekt - Systém a informace aneb Jak se tam uvnitř mají skřítki operační systémy, informace jako data, základní pojmy hardware a software, zálohování a ukládání dat	MV - Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Projekt - Pokročilé zpracování textových dat v textovém editoru vytváření podkladních dat, jejich	

<p>uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</p> <p>žák je schopen spojit různé typy informací a z nich vytvořit pokročilý textový dokument respektující pravidla typografie, hygieny, estetiky a designu uchovává výsledky své práce v elektronické podobě a poskytuje je k dalšímu sdílení</p>	<p>zpracování, tvorba a tisk rozsáhlého textového dokumentu (diplom, vizitka, plakát, pozvánka, protokol lab. práce)</p>	
<p>žák efektivně využívá moderní komunikační technologie, umí ji zapojit, zprovoznit ji trvale či dočasně, umí komunikační kanály zabezpečit a užívat v souladu s pravidly netikety, autorství a bezpečnosti provozu</p>	<p>Projekt - Abychom (ne)chodili komunikační kanály komunikace na intranetu školy pomocí drátových a bezdrátových technologií - web kamera -ICQ, organizér Outlook, IP telefonie, chat, news, IR relay, bluetooth</p>	
7. ročník		
<p>ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací pro práci s textem a obrazem zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</p>	<p>Projekt - Zpracování a využití informací - Grafika Zoner sběr grafických dat, jejich přenos do počítače, počítačová grafika, rastrové a vektorové programy, jejich ovládání a využití při tvorbě základních grafických prací</p>	<p>OSV - Kooperace a kompetice, komunikace MV - Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu</p>
<p>uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem uchovává výsledky své práce v elektronické podobě a poskytuje je k dalšímu sdílení</p>	<p>Projekt - Zpracování a využití informací - Presentace prezentace informací - tvorba jednoduché a pokročilé prezentace, jednoduchých animací, animovaný text, výstupy do souborů</p>	
<p>používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché</p>	<p>Projekt - Zpracování a využití informací - Ochrana dat a bezpečnost na PC</p>	

<p>vztahy mezi údaji pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví využívá specializované postupy a software sloužící k ochraně dat</p>	<p>ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika, archivace dat, ochrana dat, ochrana počítače, pravidla bezpečné manipulace s PC a daty, kryptografie, šifrování a ochrana před útoky</p>	
8. ročník		
<p>ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě uchovává výsledky své práce v elektronické podobě a poskytuje je k dalšímu sdílení</p>	<p>Projekt - Zpracování a využití informací - Tabulkový procesor tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, vzorce, funkce, práce s grafy, operace s časem, zpracování dat v tabulce, tisk v Excelu</p>	
<p>uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem uchovává výsledky své práce v elektronické podobě a poskytuje je k dalšímu sdílení</p>	<p>Projekt – Pokročilé vyhledávání aneb dolování dat Vyhledávání informací pomocí klíčových slov, indexů. Formulace dotazu. Využití booleovské logiky při vyhledávání. Stanovení efektivnosti vyhledávání (kritérium přesnosti, úplnosti). Databázové a fulltextové systémy. Databáze dokumentografické (obsahující texty dokumentů) a faktografické (obsahující přímo fakta o skutečnosti). Práce s databázemi, velkými souhrny údajů, filtry, dotazy, souhrny, tisk, konkrétní ukázky – vysvědčení, telef. seznam, jízdní řád, ubytování, ceník, atp., vyhledávání lokální na disku i v síti – internet (IE)</p>	
<p>pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji uchovává výsledky své práce v elektronické podobě</p>	<p>Projekt – Základy algoritmů a programování Obecná algoritmizace – bloková schémata, strukturované a globální metody programování, sestavení algoritmických schémat s aplikací na logiku a matematiku – maximum,</p>	

a poskytuje je k dalšímu sdílení	minimum, dělitel, výpočet dle vzorce, průměr, setřídění, porovnání, výběr vstupu a výstupu, základní algoritmická schémata interpretovaná graficky – Karel 98, Logo.	
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací zpracuje a prezentuje na uživatelské i odborné úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě uchovává výsledky své práce v elektronické podobě a poskytuje je k dalšímu sdílení	Projekt - Zpracování a využití informací - Pokročilá úroveň grafiky sběr grafických dat, jejich přenos do počítače, počítačová grafika - rastrový program GIMP, ovládání a využití efektivních, efektivních a odborných postupů při tvorbě pokročilých grafických prací	
9. ročník		
ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací uchovává výsledky své práce v elektronické podobě a poskytuje je k dalšímu sdílení	Projekt - Můj osobní web prezentace informací - tvorba osobního webu ze šablony pomocí WYSIWYG editoru, sběr podkladných dat pro web a jejich přenos do místního i vzdáleného počítače, doplňky webu (banner, animace, webhosting)	
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví uchovává výsledky své práce v elektronické podobě a poskytuje je k dalšímu sdílení	Projekt - Grafika 3D zpracování návrhu objektu v prostoru pomocí CAD technologie, fraktály a jejich význam, raytracing, morphing, textury	
používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	Projekt - Školní televizní vysílání	
zpracuje a prezentuje na uživatelské i odborné úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě zpracovává a uchovává výsledky své práce v elektronické podobě a poskytuje je k dalšímu sdílení	ovládání digitální techniky, její zapojení a využití při zpracování a sběru videa, zvuku a při komunikaci, veřejná a školní prezentace tvorby	

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast je zařazena pouze pro 1. stupeň ZŠ . Tato komplexní oblast vymezuje ve 3 vyučovacích předmětech (prvouka, přírodověda, vlastivěda) vzdělávací oblast týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví atd. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Na 2. stupni ZŠ na ni navazuje oblast *Člověk a společnost*. Spolupracuje s dalšími předměty, zejména s *Českým jazykem a Výtvarnou výchovou*.

Cílem vzdělávací oblasti je :

- utváření pracovních návyků v jednoduché činnosti;
- orientace ve světě informací;
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu chování a jednání na základě obecně platných pravidel, k plnění povinností;
- vytváření ohleduplného vztahu k přírodě, kulturním výtvorům a jejich ochraně;
- přirozené vyjadřování pozitivních citů;
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí;
- poznání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví druhých;

5.4.1 PRVOUKA

Obsahové vymezení vyučovacého předmětu:

Prvouka je komplexně pojatým předmětem s mnoha vazbami k ostatním předmětům. Žáci si utvářejí prvotní reálný obraz světa, poznávají sebe i nejbližšího okolí. Seznamují se s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimat si podstatných stránek i krás lidských výtvorů a přírodních jevů, porozumění světu kolem sebe, způsobu života, chápání současnosti, minulosti a budoucnosti.

Cílem je rozvoj osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností a postojů týkajících se přírody a společnosti. Má připravit žáka do života lidí, kteří budou dobře zorientováni ve světě, budou schopni nalézt místo v rodině, zaměstnání, společenském životě. Budou umět pečovat o své zdraví, využít volný čas.

Časové vymezení vyučovacého předmětu:

1. ročník 2 hodiny /týden
2. ročník 2 hodiny /týden
3. ročník 2 hodiny /týden

Organizační vymezení vyučovacého předmětu:

Žáci pracují ve třídě s využitím různých forem práce a dostupných pomůcek, dle počasí využít vycházek do okolí školy.

Výchovné a vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad a tím vede žáky k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádí věci do souvislosti
- učitel neustále motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- učitel nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení a tím vede žáky k řešení problémů
- učitel vede žáky k upevňování účelného rozhodování a jednání v různých situacích
- učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání vhodných informací

Kompetence komunikativní

- učitel zařazuje do výuky různé formy aktivity a tím umožňuje žákům formulovat a vyjadřovat své myšlenky
- vede žáky k umění naslouchat a vhodně na danou situaci reagovat
- vede žáky k přirozenému vyjadřování svých pocitů ve vztahu k sobě i k okolnímu světu
- vede žáky k vzájemné pomoci a poradě

Kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje práci ve skupině a tím vede žáky k vzájemné spolupráci, pomoci a k respektování daných pravidel a názorů druhých
- snaží se zapojit všechny do diskuze a ocenit své názory a přínosy

Kompetence občanské

- učíme žáky cenit, respektovat a chránit naše tradice, historické a kulturní dědictví
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do dění ve městě, ve svém okolí
- učitel umožňuje dávat věci a jevy do souvislostí a vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence pracovní

- učitel poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky a tím vede žáky k používání různých materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel
- učitel vede žáky k odpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti
- učitel vede žáky k efektivní organizaci své práce

oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
předmět PŘVOUKA		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
1. ročník		
<p>vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí vysvětlí cestu do školy chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě dokáže požádat o pomoc</p>	škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy	OSV – poznávání lidí OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
<p>pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích vyjádří vlastními slovy proměny v přírodě</p>	4 roční období a jejich proměny	
<p>rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost popíše svůj domov</p>	domov – prostředí domova	
<p>rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi rozlišuje blízké příbuzenské vztahy</p>	rodinné vztahy	VDO – Občanská společnost a škola
<p>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví uplatňuje základní hygienické návyky</p>	lidské tělo – jeho části a péče o zdraví	
<p>vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje</p>	orientace v čase, časový řád, hodiny	

pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci orientuje se v čase		
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	dopravní prostředky, dovolená, prázdniny	
2. ročník		
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí popíše cestu do školy a zpět	cesta do školy	
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	školní řád	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích účastní se školního požárního poplachu	osobní bezpečí, situace ohrožení	
uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu dodržuje pravidla a bezpečnost	dopravní výchova	
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích charakterizuje každé roční období rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	4 roční období, rostliny a živočichové	EV – Ekosystémy EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi orientuje se v blízkých rodinných vztazích	moje rodina, rodinné zvyky, tradice	
začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci	náš domov – dům, byt	
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím	člověk – části těla, hygiena a čistota, zdraví a zdravá výživa	OSV – Sebepoznání a sebepojetí

elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví sestaví jídelníček jednoho dne		
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti rozlišuje kalendářní rok, školní rok	orientace v čase	
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností zná povolání svých rodičů a pojmenuje další povolání	práce a volný čas, profese, koníčky	OSV – Komunikace
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost, současnost vyjádří vlastními slovy o zvycích ve své rodině	zvyky a tradice, minulost a současnost	
3.ročník		
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí orientuje se v blízkém okolí	místo, kde žijeme – domov, škola, obec	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije vyjmenuje některé rodáky, či pověst	historie obce	
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	různá zaměstnání a podniky	
začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci	země, v níž žijeme – okolní krajina, orientace v krajině, naše vlast a sousedé	VDO – Občan, občanská společnost a stát

snaží se najít na mapě svou obec a kraj		
rozdělí přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	neživá příroda	EV – Základní podmínky života
roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě zná některé chráněné přírodniny v obci	živá příroda – rostliny a živočichové	EV – Vztah člověka k prostředí
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	zkoumáme přírodu	
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům je veden k dodržování pravidel chování navzájem	člověk – rasy, rovnost lidí	
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných popíše části těla člověka	člověk – stavba těla, zdraví	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika

5.4.2 PŘÍRODOVĚDA

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast je rozdělena do 2 tématických okruhů : Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. Cílem výuky je učit se vnímat krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, poznávat planetu Zemi jako planetu sluneční soustavy, poznávat velkou rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody. Na základě praktického poznávání okolní krajiny hledat důkazy o proměnách přírody, přispívat k ochraně přírody a ke zlepšení životního prostředí. Poznávat člověka jako lidskou živou bytost, která má biologické a fyziologické funkce a potřeby, poznávat, jak se člověk vyvíjí, získává základní poučení o zdraví i o bezpečnosti chování v různých životních situacích. Uvědomovat si svou odpovědnost za své zdraví i zdraví jiných lidí.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

4. ročník 1 hodina

5. ročník 2 hodiny/týden

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Žáci pracují ve třídě s využitím různých forem práce a dostupných pomůcek, dle počasí využít vycházek do přírody.

Výchovné a vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k zakládání pokusů a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky se snaží porovnávat a vyvozovat z nich závěry
- učitel nabízí různé zdroje informací a tím vede žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- učitel jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad a tím vede žáky k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů a uvádí věci do souvislostí

Kompetence k řešení problému

- učitel vede žáky k upevnování účelného rozhodování v různých situacích, ohrožení vlastního zdraví i druhých
- vede žáky k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti
- učitel nabízí problémové úkoly a tím vede žáky řešit problém, volit vhodné způsoby řešení a užívat empirické a logické postupy a pak je následně ověřovat

Kompetence komunikativní

- učitel umožňuje žákům při diskuzích formulovat a vyjadřovat své myšlenky
- vede je k přesnému a výstižnému vyjadřování a komunikaci s okolním světem
- podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů k věci
- vede žáky k pojmenování pozorované skutečnosti

Kompetence sociální a personální

- učitel umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla
- učitel poskytuje prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení a tím učí žáky podílet se na příjemné atmosféře
- učitel umožňuje žákům klást otázky a tím přispívá k diskuzi v malé skupině, cítí efektivně spolupracovat s druhými

Kompetence občanské

- učitel umožňuje dávat věci, jevy do souvislostí a vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a tím se žák učí chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- učí žáky respektovat názory druhých

Kompetence pracovní

- učitel předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vede žáky k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých i z hlediska ochrany životního prostředí
- vede žáky k efektivní organizaci své práce
- učí používat různé materiály, nástroje a vybavení

– vede žáky k poznání vědeckého rozvoje

oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
předmět PŘÍRODOVĚDA		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
4. ročník		
<p>objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka vysvětlí roční cyklus v jednotlivých společenstvech, uvědomí si rozmanitost přírody zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí vyjmenuje některé přírodniny v našem okolí</p>	<p>přírodní společenstva v různých ročních obdobích</p>	<p>EV-ekosystémy polí, vod, lesů, kulturní krajina</p>
<p>založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodňuje postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu prokáže tvorbu solného krystalu</p>	<p>horniny a nerosty, měření (délka, hmotnost, čas)</p>	
<p>zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí zdraví člověka podporovat nebo poškozovat vyjádří vlastními slovy svůj podíl na ochraně životního prostředí</p>	<p>člověk a příroda – význam půdy lesů, vodních ploch, ochrana přírody</p>	<p>EV-Vztah člověka k prostředí</p>
5. ročník		
<p>vysvětlí na základě elementárních poznatků o zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období vysvětlí vlastními slovy střídání</p>	<p>člověk a vesmír – slunce, souhvězdí, galaxie, sluneční soustava, země</p>	<p>EV-Základní podmínky života</p>

dne a noci a ročních období		
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí vybrané živočichy a rostliny přiřadí k podnebným pásmům	člověk a živá příroda – rozmanitost života na zemi, podnebné pásy, život v oceánech a mořích čr – oblast mírného pásu	EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV-Etnický původ
porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy zařadí vybrané organizmy do skupin	třídění živých organismů – bakterie, houby, rostliny, živočichové, obratlovci, bezobratlí	
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života vyjmenuje jednotlivé soustavy lidského těla rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození porovná znalosti se svým životním stylem	člověk – součást přírody, společné znaky s ostatními živočichy, lidské tělo (kostra, svaly, dýchání, oběhová, trávicí a vylučovací soustava, zuby – zdravá výživa, kožní a smyslová soustava, rozmnožovací soustava)	
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události zdůvodní nutnost ochrany svého zdraví uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku uplatňuje základní dovednosti a návyky související	ochrana zdraví	

<p>s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou uvědomí si škodlivost návykových látek předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc pokusí se ošetřit drobné poranění</p>		
<p>založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu demonstruje pokus s jednoduchými stroji účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob sestaví svůj týdenní plán</p>	člověk a lidské výtvořy	
<p>zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat popíše, jak může dojít k narušení životního prostředí objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka popíše možnosti vylepšení životního prostředí v obci</p>	chráníme přírodu	

5.4.3 VLASTIVĚDA

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

V předmětu *Vlastivěda* jsou realizovány 3 tematické okruhy : Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas. Cílem je pochopení organizace života v obci, společnosti, praktické poznávání místních, regionálních skutečností, rozvoj vztahu k zemi, národní cítění, upevnění vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy

a povinnostmi, směřování k výchově budoucího občana demokratického státu. Orientovat se v čase.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

4. ročník 2 hodiny/týden

5. ročník 2 hodiny/týden

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Žáci pracují ve třídě s využitím různých forem práce a dostupných pomůcek.

Výchovné a vzdělávací strategie k naplnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učitel jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad a tím vede žáky k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, a snaží se uvádět věci do souvislostí
- nabízí žákům aktivační metody, které jim přiblíží problematiku dějin a života lidí
- snaží se vést žáky k posuzování vlastního pokroku a kritickému hodnocení svých výsledků

Kompetence k řešení problémů

- učitel nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení a tím vede žáky řešit problémy
- učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání vhodných informací
- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům

Kompetence komunikativní

- učitel nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím žákům umožňuje porozumět různým typům textů a záznamů, obrazového materiálu
- učitel poskytuje žákům informační a komunikační prostředky a technologie a tím je vede k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- vede žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech a k poznávání různých druhů textů a dokumentů

Kompetence sociální a personální

- učitel umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu, učí je spolupracovat ve skupině a přispívat k vytváření příjemné atmosféry
- učitel je žákům rádce a tím vede žáky k tomu, aby v případě potřeby poskytli pomoc nebo o ni požádali
- učitel umožňuje žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskuzi ve skupině a cítí potřebu efektivně spolupracovat

Kompetence občanské

- učitel učí žáky respektovat, chránit a ocenit naše tradice, kulturní a historické dědictví
- vede žáky k aktivnímu zapojení do dění města nebo svého okolí
- učitel umožňuje dávat věci do souvislostí a vést žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- učitel vede k utváření ohleduplného vztahu ke kulturním výtvorům

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- vede žáky k efektivní organizaci své práce
- učitel předkládá různá rizika a následky ve vztahu k lidem i k přírodě a tím je vede k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti

oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
předmět VLASTIVĚDA		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
4. ročník		
zprostředkuje ostatním , zážitky, zkušenosti a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích vypravuje o svých zážitcích z cest	naše vlast – ČR – poloha, sousední státy, státní hranice	
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam volba starosty třídy	ČR – demokratický stát, prezident, vláda, parlament, zákony, ústava ČR, práva občanů, státní symboly	VDO – Formy participace občanů v politickém životě VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů vysvětlí vlastními slovy význam státních svátků	svátky	
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu orientuje se v plánu obce	mapy a plány – měřítko, čtení map, vysvětlivky map, orientace v krajině	
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě určí světové strany	světové strany, kompas, buzola, barvy na mapě	
rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší	druhy map	

<p>republiky, Evropy a polokouli pracuje s mapou vypracuje jednoduchý plánec své cesty do školy</p>		
<p>zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat aktivně se zúčastní Den Země</p>	<p>povrch ČR – nadmořská výška, pohoří. vodstvo ČR – členění, přítoky, povodí, vodní nádrže, rybníky, přehrady, jezera, úmoří</p>	
<p>vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období změří a zapíše teplotu vzduchu</p>	<p>počasí a podnebí – čím je ovlivňována teplota vzduchu, sluneční svit, nadmořská výška</p> <p>půda a zemědělství – vznik, složení, typy půd, zemědělská a rostlinná výroba</p>	
<p>poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) pojmenuje některé chráněné rostliny a živočichy</p>	<p>chraňme přírodu – CHKO, národní parky, chráněné rostliny a živočichové</p>	
<p>zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích vypráví své zážitky z cest vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického zná památná místa v nejbližším okolí</p>	<p>putujeme po naší vlasti</p>	
<p>určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu využívá archívů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných</p>	<p>v našem kraji</p>	

částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek navštíví místní knihovnu		
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik navštíví výstavy místního regionálního muzea		
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy přihradí události na časové přímce	hlavní události nejstarších českých dějin – pravěk, příchod slovanů, vláda přemyslovců, vláda lucemburků, středověk, husitské války, po husitských válkách, první habsburkové	
5. ročník		
rolišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam uspořádá volbu starosty třídy	doba pobělohorská, doba osvícenství, obrození měšťanské společnosti, stroje ovládly život, národ sobě, češi a Němci, tvář československé republiky, válečná a poválečná léta	
rolišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí své názory, připustí i omyl a dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky navrhne body třídních pravidel orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích	od totalitní moci k demokracii	MKV – lidské vztahy
vyjádří na základě vlastních zkušeností, základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) zná současnost obce/starosta/	v krajích naší vlasti – zlínský kraj	
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy vyjádří nesouhlas se záporným jednáním	ČR – demokratický stát ČR – součást společenstva hospodářsky vyspělých států, vytvoření jednotné Evropy - EU	VDO – občan, občanská společnost a stát EGS – objevujeme Evropu a svět MKV – multikulturalita

5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Oblast je zařazena na 2. stupni ZŠ. Přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti a ukazuje cestu, jak je využít pro současný život. Důraz je kladen zejména na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským vývojem. Snaží se všemi formami práce rozvíjet vlastenectví a úctu k tradicím a lidským hodnotám. Ukazuje člověka v jeho každodenním životě se všemi klady i zápory a nabízí možnost ponaučení z minulých chyb jiných lidí. Snaží se zprostředkovávat všechny informace o zdravém a plnohodnotném životě svobodného člověka v demokratickém státě.

Žáci by si měli osvojit dovednosti práce s jednoduššími i složitějšími dokumenty různého charakteru a využívat je jako zdroj informací. Měli by se naučit orientovat ve faktech a při tom si utvářet svůj vlastní hodnotový systém, který by měli umět i přiměřeně obhajovat.

Úzce souvisí s dalšími vzdělávacími oblastmi - *Člověk a příroda, Matematika, Umění a kultura, Jazyk a jazyková komunikace a Člověk a zdraví.*

Oblast zahrnuje vyučovací obory: *Dějepis a Výchovu k občanství a ke zdraví.*

5.5.1 DĚJEPIS

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět *Dějepis* je zařazen do vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*. Jeho hlavním posláním je utváření historického vědomí jedince a uchování historické paměti, především ve smyslu historické zkušenosti. Důležité je zejména poznání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší doby. Učivo by mělo být určeno k trvalému osvojení, nemělo by žáky zatěžovat podrobnostmi a tím by mělo přispívat ke komplexnějšímu pohledu na historii, k hlubšímu poznání jednotlivých období, k pochopení vzájemných vztahů mezi dějinami regionu, národa, okolních zemí a světa. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.

Dějepis je spjat s dalšími vyučovacími předměty: *Zeměpis, Matematika, Fyzika, Přírodopis, Chemie, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Jazyky, Výchova k občanství a ke zdraví a Tělesná výchova.*

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

6.-9. ročník 2 hodiny / týden
(platí pro sportovní i nespportovní třídy)

Organizační vymezení:

Výuka probíhá ve třídě. Je doplněna návštěvami výstav, exkurzemi a krátkodobými projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- zadávat žákům dostatek informačních zdrojů, které jim umožní poznávání dějin
- zadávat žákům úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých oborů lidské činnosti
- nabízet žákům aktivační metody, které jim přiblíží problematiku dějin a života lidí
- vést žáky k posuzování vlastního pokroku a kritickému hodnocení svých výsledků

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni k samostatnému vyhledávání vhodných informací
- zařazovat rozmanité aktivity (diskuse, schopnost a umění obhájit své rozhodnutí, ke kterému došli na základě řešení problému)

Kompetence komunikativní

- umožnit žákům při diskusích na dané téma formulovat a vyjadřovat své myšlenky
- vést k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vést k umění naslouchat a vhodně na danou situaci reagovat
- poznávat různé druhy textů a dokumentů

Kompetence sociální a personální

- zařazovat práci ve skupinách – spolupráce a vzájemná pomoc
- ve třídě vytvářet příjemnou a pracovní atmosféru
- schopnost sebekontroly a hodnocení na základě společné práce

Kompetence občanské

- učit žáky respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní a historické dědictví
- vést žáky k aktivnímu zapojení do dění ve městě, ve svém okolí
- učit respektovat názory druhých

Kompetence pracovní

- vést žáky k efektivní organizaci své práce

oblast ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
předmět DĚJEPIS		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
6. ročník		
pochozí význam dějin jako sdělení minulosti osvojí si hlavní periodizaci dějin uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti pojmenuje instituce, kde jsou	význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny	

shromažďovány		
<p>má představu o rozdílech způsobu člověka pravěkých a současných lidí podle obrázků umí popsat pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa</p>	<p>pravěk, starší doba kamenná, mladší doba kamenná, doba kovů, naše země v období pravěku</p>	
<p>popíše život v době nejstarších civilizací zná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států pochopí podstatu aténské demokracie uvědomí si význam vzniku křesťanství uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy</p>	<p>starověk, oblasti starověkého východu, charakteristické rysy oblasti, náboženské představy, počátek písma a kultury, přínos starověkých civilizací, Řecko, Řím</p>	
7.ročník		
<p>osvojí si periodizaci středověku uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu</p>	<p>středověk, ranný středověk Byzantská, Arabská a Francká říše</p>	
<p>ví o prvních státních útvarech na našem území má základní poznatky z období počátku českého státu zná úlohu a postavení církve ve středověké společnosti uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí seznámí se se změnami politickými, sociálními a kulturními během vývoje států</p>	<p>Slované, stěhování národů, Sámova říše, Velkomoravská říše, počátky českého státu, románská kultura</p>	
<p>je seznámen s obdobím rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské</p>	<p>vrcholný středověk, rozvoj měst, změny ve středověké společnosti, nástup Lucemburků a vláda Karla IV., rozvoj kultury a vzdělání, gotická kultura</p>	

charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí	husitství – příčiny, průběh, výsledky, doba vlády Jiřího Poděbrad	
uvědomí si okolnosti vzniku evropského soustátí	doba jagellonská, renesanční kultura	
8. ročník		
má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi ví o důsledcích objevných cest a poznávání nových civilizací seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí	počátek novověku, objevné cesty a jejich důsledky, Kryštof Kolumbus, poznávání nových civilizací, humanismus vynález knihtisku, další důležité objevy a vynálezy	
zná rozdíly způsobu života společnosti jednotlivých historických etap seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli seznámí se s pojmem konstituční monarchie	české země za vlády Habsburků, doba Rudolfa II., bitva na Bílé hoře a její důsledky, život v pobělohorské době, barokní kultura.	VDO – Občanská společnost a škola
pozná význačné osobnosti našich dějin chápe pojem kolonie, uvědomuje si význam boje za svobodu	osvícenství, vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II., selské rebelie, hospodářský a kulturní rozvoj, baroko a životní styl. Situace v Anglii, Francii, Rusku a Prusku, vznik USA	
uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na životní prostředí uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve společnosti	Velká francouzská revoluce, napoleonské války a jejich důsledky, průmyslová revoluce	VDO – Občanská společnost a stát
chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností	Národní obrození, utváření novodobého českého národa, František Palacký a další osobnosti národního obrození	
uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha	revoluční rok 1848, česká politika a kultura na konci 19.st.	

ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie)		
seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků	procesy sjednocování v Itálii a Německu	
chápe historický rozměr pojmu rasismus	občanská válka v USA	
9. ročník		
je seznámen s příčinami a politickými, sociálními a kulturními důsledky 1. světové války má základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémním způsobem chápe historický rozměr pojmu nacionalismus, extremismus, agrese	světová válka, vznik československého státu, první prezident T.G.Masaryk, období 1.republiky hospodářská krize a 30. léta v Československu, fašismus v Evropě, prezident E.Beneš, mnichovská zrada	
uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu	revoluce v Rusku, SSSR v meziválečném období	
zná průběh a důsledky 2. světové války a nový politický a hospodářský vývoj v Evropě	světová válka protektorát Čechy a Morava, Slovenský stát, průběh a důsledky války, domácí a zahraniční odboj, holocaust	
seznámí se s postavením ČSR v mezinárodních souvislostech	poválečné Československo v letech 1945 – 1948	
učí se rozpoznat znaky totalitní společnosti	únorový převrat 1948	MV – Interpretace mediálního sdělení a reality, vnímání autora mediálního sdělení
chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší zemi seznámí se s vnitřní situací v naší republice učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů	postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí, rok 1968, studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků, obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“	

5.5.2 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ A KE ZDRAVÍ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět vznikl spojením dvou samostatných předmětů: *Výchova k občanství* + *Výchova ke zdraví*. Spojuje v sobě dvě vzdělávací oblasti: *Člověk a společnost* a *Člověk a zdraví*. Navazuje přímo na vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět*. Úzce souvisí s několika dalšími předměty -zejména *Dějepis, Přírodopis, Zeměpis a Tělesná výchova*.

Cílem předmětu je lepší sebepoznání, začlenění do společnosti, poznání zákonitostí chodu rodiny a státu, rozvoj občanského a právního vědomí žáků, získávání praktických dovedností v souvislosti s ochranou svého zdraví a základní poznání o vztazích mezi lidmi.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. ročník 1 hodina /týden
 - 7. ročník 2 hodiny /týden
 - 8. ročník 2 hodiny /týden
 - 9. ročník 2 hodiny /týden
- (platí pro sportovní i nespportovní třídy)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá ve třídě i v různých odborných učebnách, v tělocvičně. Je doplněna vycházkami, besedami, exkurzemi a krátkodobými projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- zadávat žákům dostatek informačních zdrojů, které jim umožní orientovat se v životních situacích
- zadávat žákům úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých oborů lidské činnosti
- nabízet žákům aktivační metody, které jim přiblíží problematiku života lidí
- vést žáky k posuzování vlastního pokroku a kritickému hodnocení svých výsledků
- nabízet různé alternativy péče o své zdraví

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni k samostatnému vyhledávání vhodných informací
- zařazovat rozmanité aktivity (diskuse, schopnost a umění obhájit své rozhodnutí, ke kterému došli na základě řešení problému)

Kompetence komunikativní

- umožnit žákům při diskusích na dané téma formulovat a vyjadřovat své myšlenky
- vést k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vést k umění naslouchat a vhodně na danou situaci reagovat

Kompetence sociální a personální

- zařazovat práci ve skupinách – spolupráce a vzájemná pomoc
- ve třídě vytvářet vhodné pracovní klima
- rozvíjet u žáků schopnost sebekontroly a hodnocení na základě společné práce

Kompetence občanské

- učit žáky respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní a historické dědictví
- vést žáky k aktivnímu zapojení do dění ve městě, ve svém okolí
- učit respektovat názory druhých

Kompetence pracovní

- vést žáky k efektivní organizaci své práce
- vést k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností v zájmu svého zdraví, rozvoje a přípravy na budoucnost

oblast ČLOVĚK A SPOLEČNOST + ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
předmět VÝCHOVA K OBČANSTVÍ A KE ZDRAVÍ		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
6. ročník		
<p>vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví dokáže si uvědomit své postavení ve třídě a v rodině objasní, jakým způsobem se může stát či organizace postarat o osamělé dítě</p>	<p>domov, rodina, neúplná rodina, náhradní rodina, škola</p>	<p>VDO - Občanská společnost a škola</p>
<p>respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod vysvětlí, jak se člověk chová při</p>	<p>vztahy mezi lidmi, přátelství, sousedé, hosté, generační problémy práva a povinnosti občanů (zvláště dětí)</p>	

setkání s jinými lidmi uvědomuje si základní problémy komunikace mezi lidmi		
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání, posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek diskutuje o svém jednání a jednání jiných lidí navrhuje jednotlivé kroky k nápravě svých chyb i ostatních	sebepoznávání, sebevědomí, sebereflexe, sebeúcta, vůle, rozvoj osobnosti	OSV- Psychohygiena, Seberegulace a sebeorganizace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	empatie, asertivní chování	
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života, posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení	konflikty, šikana, chování v krizových situacích, pomoc ohroženým, sdružování občanů (zvláště nadační činnost) CO- ochrana obyvatelstva v mimořádných situacích	MKV - Princip sociálního smíru a solidarity
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně	zásady společenského chování, asociální chování	

proti němu vystupuje dokáže rozeznat přetvářku od skutečného jednání		
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi navrhne domácí rozpočet	hospodaření a provoz domácnosti, kapesné, péče o prostředí domova majetek, vlastnictví, bydlení	
7. ročník		
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu dokáže se orientovat zejména v institucích, které občan využívá častěji ve svém každodenním životě zná městský úřad	národ a stát - státní symboly, Ústava v ČR, prezidenti, parlament, vláda	
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	národnostní menšiny naše vlast - vlastenectví, kulturní dědictví národa, historie, jazyk, nacionalismus, rasismus, xenofobie	
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky srovná a uvede klady a zápory demokracie a diktatury	typy a formy států demokracie, diktatura	

<p>objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>diskutuje nad problémy, kterým rozumí vhodně argumentuje</p>	volby	VDO – Formy participace občanů v politickém životě
<p>zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</p> <p>orientuje se v různých směrech umění je tolerantní ke kultuře a umění, která se mu nelíbí</p>	kultura a umění	
<p>kriticky přistupuje k mediálními informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p> <p>dokáže rozeznat lživou reklamu navrhne jednoduchou reklamu a vytvoří ji orientuje se v různých typech tiskovin</p>	reklama, komerce, tisk, televize CO- ochrana obyvatelstva v mimořádných situacích	
8. ročník		
<p>objasní vznik a vývoj nového jedince od početí až do stáří</p>	fáze lidského života, početí, těhotenství, porod, péče o dítě	
<p>optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	dospívání, láska, partnerství	
<p>v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</p> <p>diskutuje nad sexuálními problémy</p>	sexuální výchova, sexuální chování, antikoncepce, pohlavní choroby, sexuální zneužívání	
<p>dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a</p>	návykové látky, centra pomoci, linky důvěry	

<p>modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví objasní rizika užívání návykových látek a rizika asociálního chování je schopen vyřešit komplikované životní situace (pobyt v nápravném zařízení, léčení ze závislosti aj.)</p>		
<p>aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození vyzkouší si všechny způsoby 1. pomoci</p>	osobní bezpečí - úrazy, první pomoc, obvazová technika CO- ochrana obyvatelstva v mimořádných situacích	
<p>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků,</p>	zdravá výživa, zdraví, tělesná a duševní hygiena, zdravý způsob života, relaxace, stres	

<p>rodiny i v nejbližším okolí dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>		
9. ročník		
<p>objasní význam právní úpravy důležitých vztahů-vlastnictví, pracovní poměr, manželství provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání pojmenuje svá práva a povinnosti umí se rozhodnout, kam se obrátit v případě porušení osobních práv</p>	<p>právo, soudní moc, rodinné právo, péče státu o rodinu, podnikání, pracovní právo</p>	<p>VDO- Občanská společnost a stát</p>
<p>rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady analyzuje život na svobodě a v nápravném zařízení</p>	<p>kriminalita, tresty</p>	
<p>rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu</p>	<p>ekonomie, ekonomika, odvětví národního hospodářství</p>	

<p>a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu dokáže si zjistit, kdo a jak mu pomůže v době jeho osobní krize navrhuje způsoby řešení osobních krizí člověka</p>	sociální politika státu CO- ochrana obyvatelstva v mimořádných situacích	
<p>vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí teoreticky se vyzkouší různé možnosti získání peněz navrhuje různé způsoby řešení osobních finančních krizí</p>	peníze, bankovníctví	
<p>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy diskutuje o kladech a záporech zapojení ČR do mezinárodních organizací</p>	mezinárodní spolupráce, organizace	
<p>uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede</p>	globalizace, problémy současného světa mezinárodní konflikty, terorismus	VDO – Principy demokracie

<p>příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci , regionu uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání navrhuje řešení globálních problémů a problémů s celosvětovým terorismem</p>		
---	--	--

5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast je zařazena na 2. stupni ZŠ. Sdružuje v sobě 4 vyučovací předměty: *Fyziku, Chemii, Přírodopis a Zeměpis*. Navazuje na oblast *Člověk a jeho svět*. Úzká spolupráce se očekává mezi obory *Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis a Výchovu k občanství a ke zdraví*.

Cílem výuky je poskytovat žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

5.6.1 PŘÍRODOPIS

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět je zařazen na 2. stupni v rámci vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Vědomosti, získané v rámci tohoto oboru mají být v přímém vztahu k reálnému životu. Vyučovací činnosti jsou směřovány k podněcování zájmu o daný obor a bádání. Vede žáky k praktickému využití získaných poznatků a dovedností z oblasti přírody ve svém životě. Rozvíjí poznávání podstaty existence člověka a jeho místo v přírodě, na Zemi.

Úzce spolupracuje s předměty: *Zeměpis, Chemie, Fyzika a Výchova k občanství a ke zdraví*. Volitelný předmět *Ekologie* na obor *Přírodopis* navazuje a rozvíjí ho ve směru environmentální výchovy.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

6. ročník 2 hodiny /týden
7. ročník 2 hodiny /týden
8. ročník 1 hodina /týden
9. ročník 1 hodina /týden
(platí pro sportovní i nespportovní třídy)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně přírodopisu. Důležitou součástí jsou experimenty a bádání, vycházky, praktické ukázky a exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky
- prostřednictvím vhodně volených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky

Kompetence k řešení problémů

- hledat vlastní postup při řešení problémů
- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Kompetence komunikativní

- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Kompetence občanské

- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
- pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

oblast	ČLOVĚK A PŘÍRODA	
předmět	PŘÍRODOPIS	
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
6. – 9. ročník		
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA		
rozliší základní projevy a podmínky života orientuje se v daném přehledu vývoje organismů dokáže popsat rozdíly mezi živým a neživým organismem	základní projevy života, vznik života, vývoj na zemi	
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů pomocí mikroskopu dokáže vytvořit preparát rostlinné buňky	buňka, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy	
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek orientuje se v taxonomii živých organismů	třídění organismů	
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	dědičnost	
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka pochopí význam očkování	viry, bakterie	
BIOLOGIE HUB		
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků dokáže si pomoci v případě otravy houbami dokáže připravit jednoduché pokrmy z hub	houby s plodnicemi	

vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	houby bez plodnic	
objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	lišejníky	
BIOLOGIE ROSTLIN		
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	vnitřní stavba těla rostlin	
porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	vnější stavba těla rostlin	
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin prakticky pozoruje a zaznamenává zákl. fyziologické procesy	fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování rostlin	
rozdělí základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů orientuje se v taxonomii rostlinných organismů	system rostlin	
odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí vyzkouší si, jaký vliv má prostředí na vývoj rostlin	prostředí rostlin, vzájemný vliv rostlin na ostatní živé organismy	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla živočichů	
rozdělí a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin orientuje se v taxonomii živočišných organismů	system živočichů	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě,	etologie živočichů	

na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí navrhne imaginární přírodní park pro různé druhy živočichů a zdůvodní výběr prostředí		
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy uvede klady a zápory společného života člověka se zvířaty na Zemi	prostředí živočichů, jejich ochrana a působení na ostatní živé organismy	
LIDSKÝ ORGANISMUS		
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	anatomie a fyziologie lidského těla	
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	vývoj a vývin člověka	OSV- Poznávání lidí
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	imunitní systém a choroby lidského těla	
NEŽIVÁ PŘÍRODA		
objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života diskutuje o různých teoriích o vzniku života na Zemi	stavba země, vznik země	MV – Kritické čtení
rozpozná podle char. vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek zná praktické použití nerostů a hornin pro život člověka	nerosty a horniny	
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	vnější a vnitřní geologické procesy	
porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	půdy	
rozlišuje jednotlivá geologická období podle char. znaků zná rostlinstvo a živočišstvo vyskytující se v daném období	geologický vývoj na zemi, v ČR	

uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi prakticky používá meteorologickou stanici a dokáže interpretovat získané údaje	počasí a podnebí	
ZÁKLADY EKOLOGIE		
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi rozlišuje a uvede příklady systémů organismů	vzájemný vliv prostředí a živých organismů	EV – Ekosystémy, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	potravní řetězce	
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na živ. prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému navrhne řešení ekologických problémů	vliv člověka na životní prostředí	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody provádí laboratorní práce	mikroskop, pozorování, herbáře, sbírky, atlasy, klíče světově významní přírodovědci	

5.6.2 FYZIKA

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět *Fyzika* patří do oblasti *Člověk a příroda*. Vyučuje se pouze na 2. stupni ZŠ. Navazuje na oblast *Člověk a jeho svět* a souvisí především s *Chemii*, *Zeměpisem* a *Přírodopisem*. Vzdělávání v předmětu *Fyzika* směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, vede k vytváření a ověřování hypotéz, učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie, podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. ročník 1 hodina /týden
 - 7. ročník 2 hodiny /týden
 - 8. ročník 2 hodiny /týden
 - 9. ročník 1 hodina /týden
- (platí pro sportovní i nespportovní třídy)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury), samostatné pozorování, krátkodobé projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- prostřednictvím vhodně volených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- vytvářet si komplexní pohled na přírodní vědy
- v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky

Kompetence k řešení problémů

- chápat význam kontroly dosažených výsledků
- hledat vlastní postup při řešení problémů
- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Kompetence komunikativní

- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a zodpovědnosti za svou domácí přípravu
- chápat základní ekologické souvislosti a Environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se odpovědně v krizových situacích
- pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA		
předmět FYZIKA		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
6. – 9. ročník		
<p>uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné nebo plynné uvede příklady využití vlastností látek</p>	vlastnosti látek a těles (6. r.)	
<p>sestaví správně podle schématu elektrického obvodu a analyzuje správně schéma reálného obvodu experimentálně prokáže vzájemné přitahování a odpuzování zelektrovaných těles správně používá základní elektrotechnické značky a zakreslí je do obvodu uvede příklady elektrických spotřebičů experimentálně určí póly magnetu popíše magnetické pole Země a uvede příklad využití</p>	elektromagnetické a světelné děje (6. r. + 8.r. + 9. r.)	
<p>změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při změně teploty využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů změří hmotnost tělesa na rovnoramenných vahách změří objem tělesa odměrným válcem</p>	fyzikální veličiny (6. r.)	OSV- Rozvoj schopnosti poznání, kooperace MV- Kritické čtení a posuzování mediálního sdělení

<p>rozhodne,jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí,dráhou a časem u rovnoměrného pohybu změří délku dráhy a dobu chůze (pomalá,normální,rychlá) a ve všech případech vypočítá rychlost odhadne rychlost některých těles (auto,letadlo, běžec...) změří velikost působící síly zakreslí konkrétní sílu co do velikosti a směru popíše gravitační sílu (její směr a velikost) určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso,jejich velikosti ,směry a výslednici skládání sil stejného a opačného směru využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu tělesa aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů rovnováha na páce a kladce (pevná a volná kladka) odhadne polohu těžiště</p>	pohyb tělesa (7. r.)	OSV- Kooperace
<p>využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických úloh předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní plování těles v kapalině, potápění změna atmosférického tlaku s výškou</p>	mechanické vlastnosti tekutin (7.r.)	
<p>využívá zákona přímočarého šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákonu</p>	elektromagnetické a světelné jevy (6.r. + 8.r. + 9.r.)	OSV- Rozvoj schopností a poznání

<p>odrazu světla při řešení problémů a úloh vyjmenuje některé zdroje světla vysvětlí a zakreslí polohu Slunce Země a Měsíce při zatmění Slunce a Měsíce vnímá rychlost světla ve vakuu jako mezní rychlost ve vesmíru rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa • používá vztah mezi prací, silou a dráhou • určí, ve kterých případech těleso koná či nekoná práci • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, prací a časem • navrhne, jakým způsobem je možno zvýšit výkon • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh • ze vzorce určí, kdy má těleso energii kinetickou potenciální, či obě najednou • v jednoduchých případech určí teplo přijaté či odevzdané tělesem • změny skupenství • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<p>energie (8.r.)</p>	<p>EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí</p>	<p>zvukové děje (8.r.)</p>	

<p>pro šíření zvuku rychlost zvuku (blesk a hrom) ozvěna výška tónu posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p>		
<p>rozezná stejnosměrný proud od střídavého a změř elektrický proud a napětí zapojí do obvodu ampérmetr a voltmetr rozezná vodič, polovodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů výpočet výsledného rezistoru v jednoduchých úlohách využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní transformátor, rozvodná síť zapojí správně polovodičovou diodu seznámí se se zásadami bezpečného zacházení s elektrickými přístroji seznámí se se zásadami první pomoci při úrazu elektrickým proudem vnímá jadernou energetiku jako jednu z možností náhrady tradičních zdrojů energie</p>	<p>elektromagnetické a světelné děje (6.r.+ 8.r. + 9.r.)</p>	<p>EGS - Jsme Evropané</p>
<p>objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet velikost gravitační síly v závislosti na hmotnosti tělesa odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností složení hvězd</p>	<p>Vesmír (9.r.)</p>	

5.6.3 CHEMIE

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět *Chemie* je vyučován jako samostatný předmět v rámci vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Vyučuje se pouze na 2. stupni ZŠ. Úzce souvisí s předměty *Fyzika*, *Přírodopis*, *Zeměpis a Výchovou k občanství a ke zdraví*. Vychází z něho volitelný předmět *Chemicko-biologický seminář*.

Cílem předmětu je:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích;
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů;
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

8. ročník 2 hodiny /týden

9. ročník 2 hodiny /týden

(platí pro sportovní i nespportovní třídy)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně chemie a učebně informatiky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky všech zahrnutých oborů
- prostřednictvím vhodně volených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- vytvářet si komplexní pohled na přírodní vědy
- v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky

Kompetence k řešení problémů

- chápat význam kontroly dosažených výsledků
- hledat vlastní postup při řešení problémů
- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Kompetence komunikativní

- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a zodpovědnosti za svou domácí přípravu
- chápat základní ekologické souvislosti a Environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se odpovědně v krizových situacích
- pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu

Kompetence pracovní

- přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce
-

oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA		
předmět CHEMIE		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
6. - 9. ročník		
žák určí společné a rozdílné vlastnosti látek, pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných látek, se kterými zatím nesmí pracovat, objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie	pozorování, pokus a bezpečnost práce	OSV-Rozvoj schopností poznávání EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
žák rozlišuje směsi a chemické látky, vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení, vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek, navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek	směsi	EV-Základní podmínky života EV-Vztah člověka k prostředí

<p>v praxi, rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečištění vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty varu, teploty tání a orientuje se v jejich hodnotách</p>		
<p>žák používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech, rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech, orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu</p>	částicové složení látek a chemické prvky	
<p>žák rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání, přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu, aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce</p>	chemické reakce	
<p>žák porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí,</p>	anorganické sloučeniny	EV- Vztah člověka k prostředí

<p>vysvětlí vznik kyselých dešťů , uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet, orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi určí oxidační číslo atomů prvků ve vybraných sloučeninách a zapíše vzorcem nebo určí název vybraných anorganických sloučenin</p>		
<p>žák rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití, zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů, průmyslového zpracování ropy, rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití, orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů, určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu, uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů rozliší a zapíše vzorcem vybrané organické sloučeniny</p>	organické sloučeniny	EV- Základní podmínky života EV- Vztah člověka k prostředí
<p>žák zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi, aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe, orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</p>	chemie a společnost	EV- Vztah člověka k prostředí EV- Lidské aktivity a problémy živ. Prostředí

5.6.4 ZEMĚPIS

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět navazuje na oblast *Člověk a jeho svět* a je součástí oblasti *Člověk a příroda*. Učivo je rozděleno do několika učebních celků: Vesmír, kartografie, fyzická geografie, sociální geografie a regionální geografie se zaměřením na Českou republiku a svět. Pozornost je věnována regionálnímu zeměpisu – Zubří a okolí.

Vyjma regionální problematiky dominuje společensko-politicko-hospodářská složka učiva nad učivem o přírodních systémech. Probírané učivo má přímou vazbu na *Dějepis*, *Výchovu k občanství a ke zdraví* a *Přírodopis*.

Časová vymezení vyučovacího předmětu:

6.ročník 2 hodiny /týden

7.ročník 1 hodina /týden

8.ročník 1 hodina /týden

9.ročník 2 hodiny /týden

(platí pro sportovní i nespportovní třídy)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně zeměpisu, podle potřeby v učebně informatiky. Vhodně je zařazena skupinová práce a ve všech ročnících jsou organizovány fyzicko-geografické a sociálně-geografické exkurze nebo vycházky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- zadávat žákovi dostatek informačních zdrojů, které umožní poznávání zemí světa
- vést žáka k posuzování vlastního pokroku a kritického hodnocení svých výsledků
- vést žáka k osvojení si obecně užívaných zeměpisných termínů a symbolů
- zadávat žákovi úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých oborů lidské činnosti.

Kompetence k řešení problému

- vést žáka k samostatnému vyhledávání vhodných informací
- zařazovat rozmanité aktivity (diskuse) a rozvíjet tak u žáka schopnost a umění obhájit své rozhodnutí, ke kterému došel na základě řešení problému

Kompetence komunikativní

- umožnit žákovi při diskusích na dané téma formulovat a vyjadřovat své myšlenky
- vést žáka k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vést žáka k umění naslouchat a vhodně na danou situaci reagovat.

Kompetence sociální a personální

- zařazovat práci ve skupinách, vést tak žáka ke spolupráci a vzájemné pomoci
- ve třídě vytvářet příjemnou a pracovní atmosféru

Kompetence občanská

- učit žáka respektovat a ocenit přírodní a kulturní dědictví naše a ostatních zemí
- učit žáka respektovat názory druhých

Kompetence pracovní

- vést žáka k efektivní organizaci své práce,
- vést žáka k dodržování daných pravidel a plnění povinností

oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA		
předmět ZEMĚPIS		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
6. ročník		
zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy objasní postavení Slunce a planet sluneční soustavy ve Vesmíru, pojmenuje ostatní tělesa ve sluneční soustavě, charakterizuje polohu a pohyby Měsíce prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů. vysvětlí délku trvání dne a noci na Zemi a pravidelné střídání ročních období	Země jako vesmírné těleso tvar a pohyby planety Země	
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu určuje zeměpisnou polohu na mapách podle údajů zeměpisné šířky a délky chápe smysl a účel časových pásem na Zemi.	glóbus a mapa, určování zeměpisné polohy	
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny uplatňuje v praxi zásady	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě		
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	přírodní složky Země, krajinná sféra	
stručně vysvětlí pojmy litosféra, zemská kůra, litosférické desky vysvětlí procesy zemětřesení, sopečné činnosti, vzniku pohoří, zvětrávání	litosféra	
vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím vyjmenuje a charakterizuje hlavní podnebné pásy chápe význam ochrany ovzduší	atmosféra	
charakterizuje oběh vody na Zemi vyhledá na mapě a stručně charakterizuje světové oceány; vyhledá na mapě nejvýznamnější moře, řeky a jezera.	hydrosféra	
uvede nejvýznamnější půdní druhy a typy. vnímá význam ochrany půd pro život na Zemi	pedosféra	
stručně vysvětlí uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce.	biosféra	
porovná vzájemný poměr světového oceánů a kontinentů, vyhledá na mapě jednotlivé oceány stručně charakterizuje jednotlivé oceány chápe význam ochrany mořské vody a oceánů.	zeměpis světadílů a oceánů, oceány , Indický oceán, Tichý oceán, Atlantský oceán Severní ledový oceán	
uvede charakteristické znaky polárních oblastí	zeměpis světadílů a oceánů, polární oblasti, Antarktida, Arktida	

objasní pojem světadíl, ukáže na mapě jednotlivé světadíly	zeměpis světadílů a oceánů, Afrika, Austrálie, Oceánie	
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa určí geografickou polohu jednotlivých světadílů a porovná je mezi sebou podle tvaru, rozlohy, členitosti pobřeží	poloha a rozloha	
popíše zemský povrch světadílu.	povrch	
pojmenuje a rozliší podnebné zvláštnosti světadílu	podnebí	
vyhledá nejvýznamnější řeky, jezera.	vodstvo	
uvede příklady zástupců rostlin a živočichů světadílu. objasní nutnost ochrany přírody	rostlinstvo a živočišstvo	
vyjasní rozmístění obyvatelstva vzhledem k přírodním podmínkám světadílu	obyvatelstvo a sídla	
vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností světadílu. vyhledá nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu světadílu	hospodářství	
rozdělí světadíl na regiony, určí zásadní společné a rozdílné znaky regionů	makroregiony	
7. ročník		
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení a rozvojová jádra a periferní zóny. ukáže na mapě jednotlivé světadíly. vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu	zeměpis světadílů a oceánů Amerika, Asie	

světu.		
určí geografickou polohu jednotlivých světadílů a porovná je mezi sebou podle tvaru, rozlohy, členitosti pobřeží.	poloha a rozloha	
popíše zemský povrch světadílu.	povrch	
pojmenuje a rozliší podnebné zvláštnosti světadílu.	podnebí	
vyhledá nejvýznamnější řeky, jezera.	vodstvo	
uvede příklady zástupců rostlin a živočichů světadílu. objasní nutnost ochrany přírody.	rostlinstvo a živočišstvo	EV - Ekosystémy
objasní rozmístění obyvatelstva vzhledem k přírodním podmínkám světadílu a zdůvodní nerovnoměrné rozmístění obyvatel světadílu. srovnává postoje a tolerance k odlišným náboženským skupinám.	obyvatelstvo a sídla	
vyhledá na mapách hlavní soustředění obyvatel, hospodářských činností světadílu, nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu světadílu.	hospodářství	
rozdělí světadíl na regiony, určí zásadní společné a rozdílné znaky regionů. porovná specifika regionů v oblastech přírody, obyvatelstva a hospodářství.	makroregiony	
8. ročník		
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	zeměpis světadílů a oceánů, Evropa	EGS – Evropa a svět nás zajímá

určí a ukáže na mapě hranici Evropy a Asie popíše povrch, ukáže na mapě hlavní horopisné celky	poloha, rozloha, povrch	
charakterizuje podnebí, objasní vliv zeměpisné šířky a nadmořské výšky na podnebí v Evropě	podnebí	
vyhledá nejvýznamnější moře, zálivy, řeky a jezera Evropy	vodstvo	
vyhledá na mapách hlavní soustředění obyvatel a hospodářských činností Evropy charakterizuje podstatu evropské integrace, zhodnotí význam EU.	hospodářství	EGS – Jsme Evropané
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa. rozdělí Evropu na regiony, porovná polohu a specifika jednotlivých regionů v oblastech přírody, obyvatelstva a hospodářství uvede významné státy a města regionů zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	regiony Evropy, jižní Evropa, západní Evropa, severní Evropa, střední Evropa, jihovýchodní Evropa, východní Evropa, Rusko	EGS – Objevujeme Evropu a svět
popíše současnou strukturu obyvatelstva. zhodnotí souvislosti rozmístění obyvatelstva a vzniku sídel	obyvatelstvo a sídla	
vymezí a lokalizuje na mapách oblasti těžby paliv. popíše výhody a nevýhody jednotlivých druhů elektráren. popíše vztah mezi rozmístěním průmyslových závodů a zdroji surovin, vody, energie. uvede příklady jednotlivých oborů zpracovatelského průmyslu	hospodářství průmysl	
zhodnotí charakter zemědělství v ČR (nadmořská výška, kvalita půd)	hospodářství zemědělství	

rozlišuje jednotlivé druhy dopravy	doprava a spoje	
vyhledá příklady památek UNESCO a lázeňská města v ČR	služby, rekreace, cestovní ruch	
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR zhodnotí postavení ČR v rámci EU	mezinárodní spolupráce	
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit uvede významná města a zajímavosti jednotlivých regionů, porovná specifika regionů v oblastech přírody, obyvatelstva a hospodářství	regiony české republiky	
vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy. uvede specifika místního regionu – přírodní zajímavá místa, kulturní památky, zvyky a tradice hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	místní region	
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa orientuje se v rozmístění obyvatel na Zemi, pracuje	společenské a hospodářské prostředí obyvatelstvo světa	

aktivně s tématickými mapami. zhodnotí podle map rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství		
posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel vyhledá v mapách nejvýznamnější aglomerace světa	sídelní systémy a urbanizace	
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit porovnává a lokalizuje na mapách jádrové a periferní oblasti světového hospodářství	světové hospodářství	
porovnává státy světa a záj- mové integrace států světa na základě podobných a od- lišných znaků orientuje se na aktuální politické mapě světa rozlišuje typy hranic států a typy uplatňování politické moci v různých státech	regionální společenské, politické a hospodářské útvary	
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech porovnává hlavní politická a hospodářská seskupení světa. lokalizuje hlavní ohniska konfliktů a napětí ve světě	geopolitické procesy	
objasní pojem globální problém. uvede příklady globálních problémů, jejich příčiny a možná řešení těchto problémů	globální problémy	
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části	krajina	

<p>krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin vysvětlí význam krajiny pro lidstvo uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) zhodnotí význam lesů pro život přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p>	<p>typy krajin</p>	
<p>uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí vyjmenuje a charakterizuje negativní zásahy do krajiny. organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p>	<p>vztah příroda a společnost</p>	

5.7 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast *Umění a kultura* je zařazena na 1. a 2. stupni a zahrnuje předměty hudební výchova a výtvarná výchova. Umožňuje žákům jiné než pouze racionální chápání světa. Úzce souvisí se všemi ostatními vzdělávacími oblastmi.

Na 1. stupni základní školy se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat a užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby a seznamují se s vybranými uměleckými díly.

Na 2. stupni se žáci zabývají i historickými souvislostmi a společenskými kontexty ovlivňujícími umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají díla literární, dramatická i hudební.

Cílem je nahlédnout do světa vlastních i cizích emocí a umět se dívat a naslouchat.

5.7.1 Hudební výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Hudební výchova je zařazen do vzdělávací oblasti *Umění a kultura*. Výuka je směřována s ohledem na vrozené hudební vlohy každého žáka k rozvoji hudebního sluchu, hudebního a emocionálního citění, k objevování souvislostí mezi slovním a hudebním rytmem a pohybovým vyjádřením a k postupnému vytváření a upevňování základních pěveckých návyků.

Její cíle jsou:

- vnímat hudbu jako důležitou součást života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a jiných aktivit
- chápat hudební jazyk jako specifickou formu komunikace
- získávat orientaci v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- snaha o pochopení různorodých hudebních kultur různých národů a národností
- rozvoj žákovy celkové hudebnosti.

V *Hudební výchově* je využíváno učiva všech ostatních předmětů.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

1. – 9. ročník 1 vyučovací hodina/týden
(platí pro sportovní i nespportovní třídy)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá ve třídách, v odborné učebně hudební výchovy i v tělocvičně. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty. Je doplněna koncerty, kulturními programy i exkurzemi.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák poznává smysl a cíl učení a vytváří si pozitivní vztah k učení tím, že je seznamován se základními návyky a dovednostmi v jednotlivých oblastech hudebních činností (hlasové, rytmické, instrumentální, poslechové a pohybové)

Kompetence k řešení problémů

- žák se nenechá odradit počátečním nezdarem tak, že se učitel snaží vhodným přístupem za pomoci dětského kolektivu odstranit příčinu neúspěchu a následně rozvíjet kvalitu hlasových a pohybových dovedností dítěte

Kompetence komunikativní

- žák se učí dialogu se spolužáky i s učitelem, postupně používá komunikační prostředky hudby a na konkrétních příkladech poznává, že skladby mohou být osobním sdělením či poselstvím
- žáci jsou vedeni a nabádáni k zapojení do diskuse, učí se respektovat názory jiných

Kompetence sociální a personální

- žák je veden k uvědomování si osobní zodpovědnosti v rámci kolektivu
- žák se snaží aktivně se zapojovat do kolektivních činností na základě vhodného výběru hudebně pohybových her a soutěží, které vyžadují práci ve skupině
- žáci jsou vedeni ke kolegiální pomoci

Kompetence občanské

- žák si začíná uvědomovat své povinnosti i svá práva a postupně si vytváří vztah ke škole a obci tím, že navštěvuje se svou třídou koncerty, divadelní představení a hudební besedy

Kompetence pracovní

- žák se seznamuje se základy hlasové hygieny, učí se správnému držení těla při zpěvu a odhaluje možnosti práce s lidským hlasem

oblast		
UMĚNÍ A KULTURA		
předmět		
HUDEBNÍ VÝCHOVA		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
1. – 3. ročník		
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	zásady hlasové hygieny, dechová a artikulační cvičení, tvoření hlavového tónu,	OSV – Psychohygieny
je veden k opakování jednoduché, krátké melodie (ozvěna)	zpěv písní v rozsahu oktávy, lidová a umělá píseň, populární písně pro děti	
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	rytmus, metrum, rytmizace slov, vět, říkadel	
učí se dělit texty na slabiky a rytmicky deklamovat známá říkadla a jednoduché básničky		
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	jednoduchý rytmický doprovod, Orffův instrumentář, jednoduché ostinátní doprovody	
používá ozvučná dřívka k jednoduchému ostinátnímu doprovodu za použití pomocných slůvek	rytmus a metrum, rytmická ozvěna, improvizace rytmu při daném metru	

reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie	správné držení těla, rytmická chůze a běh, přísunný krok	OSV – Mezilidské vztahy
pochoduje do rytmu písně a mění tempo v závislosti na tempu skladby	pochod, hra na tělo, hudebně pohybové hry, jednoduché tanečky, grafické zachycení melodie, 2/4 takt	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	tón – zvuk, změna výšky tónů, průběh melodie, písně pomalé a rychlé, notová osnova, houslový klíč	
reaguje na výrazné dynamické změny ve skladbě, dokáže dynamiku přiřadit ke zvíratům (medvěd, ptáček..)	dynamika	
orientuje se v základech hudební abecedy	nota, vlastnosti tónů, durová a mollová tónina	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	poslech vybraných hudebních nástrojů, skladby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, rondo	
rozezná vybrané hudební nástroje bicí, klávesové, smyčcové a dechové		
4. – 5. ročník		
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	dechová, artikulační a hlasová cvičení, rozšiřování hlasového rozsahu, frázování, lidová píseň – jednohlas, kánon, umělá píseň, populární písně pro děti, melodizace textu, prodleva, lidové písně jiných národů	EGS – Evropa a svět nás zajímá - 5. ročník
je veden k udržení melodie a rytmu při zpěvu kánonů (za podpory svých spolužáků)	zpěv dvou různých písní současně, kánon	
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, tancem, hrou, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	rytmus, metrum, hudební abeceda	
orientuje se v průběhu melodie jednoduchého notového zápisu	doprovod písně podle jednoduchého rytmického zápisu	
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché případně složitější hudební	Ostinato, metrum, rytmus, Orffovy nástroje, předehra, mezihra, dohra, rytmizace textu	

nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní		
vybírání vhodných nástrojů z Orffova instrumentáře k doprovodu písní různých nálad a rychlostí	jednoduché doprovody písní, rytmická ozvěna	
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	písňová forma AB, ABA, refrén	
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizaci	předvětí a závětí, přehry, mezihry a dohry ke známým písním	
tvorí vlastní části rytmického či melodického ronda	rondo, rondové hry	
vytváří na základě svých dispozic vlastní závětí	hra na melodickou či rytmickou otázku a odpověď	
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	skladby s tempovými, metroritmickými a dynamickými změnami, výrazové prostředky hudby, skladby českých hudebních skladatelů, opera, hymna	OSV – Psychohygiena – 4.ročník
je veden k objevování výrazových prostředků u skladeb s epickým námětem	skladby na motivy příběhů a legend, filmová hudba	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti – 5.ročník
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	hudebně pohybové hry, tance ke známým písním, pohyb ve dvojicích, mazurka, tanec v kruhu	
přiřazuje k charakteru skladby obrazy, vlastnosti i nálady	poslech skladeb různých nálad a rychlostí	

6. – 9. ročník		
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách sluchem rozlišuje melodii vzestupnou nebo sestupnou, postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu	vokálně instrumentální aktivity individuální a společné hlasová hygiena	
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase,	tóniny, hudební improvizace, dynamika a její proměny	

<p>dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého rozlišuje typy pěveckého hlasu</p>		
<p>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace vytváří jednoduché dramatizace k písním</p>	rytmické a melodické zákonitosti	
<p>realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby</p>	notový záznam hudby, kontrasty vzhledem k žánru a stylu	
<p>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků</p>	taneční kroky, pantomima	OSV - Psychohygienu
<p>orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku interpretuje na základě vlastních schopností a dovedností úryvky ze známých skladeb</p>	analýza významných prvků skladby	
<p>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími</p>	hudební dílo a případně jeho autor, doba vzniku, život autora	MKV – Multikulturalita, kulturní diference, etnický původ

skladbami		
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění porovnává je, uvádí klady a zápory na základě vlastního prožitku	módnost a modernost, kýč, provázanost, inspirace	MV – Vnímání autora mediálního sdělení

5.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět *Výtvarná výchova* je zařazen do vzdělávací oblasti *Umění a kultura*. Mezipředmětově souvisí téměř se všemi ostatními předměty. Jednotlivé cíle předmětu:

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy;
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity;
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace;
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií;
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění;
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově;
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik;
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky;
pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání;

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

1. ročník 1 hodina /týden
 2. ročník 2 hodiny /týden
 3. ročník 2 hodiny /týden
 4. ročník 1 hodina /týden
 5. ročník 1 hodina /týden
 6. ročník 1 hodina /týden
 7. ročník 1 hodina /týden
 8. ročník 2 hodiny /týden
 9. ročník 2 hodiny /týden
- (platí pro sportovní i nesportovní třídy)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v komunitní učebně nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni ke samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů. Učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření a žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech.

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů, žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření, přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj. Žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě.

Kompetence komunikativní

- žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je a umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření. Učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti.

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupinách, respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu. Učitel vede žáky ke kolegiální pomoci.

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí. Učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům.

Kompetence pracovní

- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla. Učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi.

oblast UMĚNÍ A KULTURA		
předmět VÝTVARNÁ VÝCHOVA		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
1. - 3. ročník		
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z vlastních zkušeností, vjemů, zážitků a představ dokáže rozeznat různé techniky	malba, kresba, barva a její odstíny, linie, plochy, tvary, malujeme, kreslíme, modelujeme, tvoříme objekty, sbírky a instalace z drobných předmětů, přírodnin a materiálů, tvůrčí zpracování a reflexe těchto předmětů	OSV – Rozvoj schopností poznávání

vizuálně obrazného vyjádření přiměřeně svému věku		
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném a prostorovém uspořádání linie, tvary, objem, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	malba štětcem, houbou, prsty, kresba dřívkem, tužkou, rozličnými materiály a nástroji, kombinování technik, záznam reálného světa, figurální tvorba	OSV – Sebezpoznání a sebepojetí, - 1. ročník OSV – Kreativita -1. ročník MKV – Kulturní diferenciacce
vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření, volí vhodné prostředky interpretuje své zkušenosti různými formami vizuálně obrazného vyjádření, navrhuje vhodné výtvarné techniky	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností kombinuje různé techniky vizuálně obrazného vyjádření	kresba, malba, grafika, písmo, kolektivní instalace nebo koláž, typy vizuálně obrazných vyjádření	
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytváří, vybírá či upravuje	společné sbírky předmětů, materiálů, přírodnin, společná práce na instalaci výtvarných prací	
4. – 5. ročník		
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) učí se vystihnout barevné kontrasty a odstíny	malba na rozličná témata s využitím nejširší škály barev a odstínů, nástrojů a formátů, individuální i skupinové práce, jak vidíme svět kolem nás, osobitě vyjadřování na zadaná témata	
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku v plošném vyjádření linie a barevné plochy v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. snaží se výtvarně vyjádřit tvary a linie předmětů a postav v reálném prostředí	malba, kresba všemi dostupnými materiály a nástroji, jednoduché grafické techniky, plastické techniky, tvorba a instalace objektů,	
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření,	vyjádření osobních zážitků a zkušeností (malba, kresba, grafika) figurální tvorba	

<p>kteřá mají komunikační účinek pro jeho/její nejbližší sociální vztahy ztvárňuje vlastní prožitky ve výtvarném vyjádření jehož prostřednictvím prezentuje své emoce</p>	záznam pohybu	
<p>nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p>	záznamy a obrazy stavů a proměn svého okolí v přírodním i člověkem vytvořeném prostředí	
<p>osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě, k interpretaci vizuálně obrazného vyjádření pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p>	vyprávíme obrazem; ilustrace, cyklus, comics, obrázkové písmo	
<p>porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	jaká díla nás obklopují; rozhovory o konkrétních obrazech, sochách, stavbách z vlastního okolí, co se mi líbí, hodnocení a úsudky o dílech vlastních i cizích, dětská kniha, ilustrace, animovaný film	
<p>nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytváří, vybírá či upravuje</p>	kolektivní práce s ilustracemi, postavami a prostředím z filmů a počítačových her; (koláž, instalace) vlastní tvůrčí vyjádření prožitku z díla	MV – Stavba mediálních sdělení – 4. ročník
6. – 9. ročník		
<p>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru, snaží se použít všechny získané znalosti a dovednosti při samostatném zpracování zadaného tématu, konzultuje je s pedagogem</p>	prostředky a postupy pro vyjádření záměru – kresba, malba, grafika; linie, plocha, barva, kompozice; prezentace vlastní tvorby, porovnávání a hodnocení	OSV- Kreativita 6. – 9. roč.
<p>uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy pojmenovává je ve vlastní tvorbě i tvorbě jiných vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké</p>	malba, kresba, plastika, kombinování technik, písmo; figurální tvorba, záznam skutečného světa – fauna i flora plakát	MKV - Princip soc. smíru a solidarity 6. – 9. roč. MKV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 6. – 9. roč

produkci		
při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy zhodnotí a prezentuje výsledky své tvorby, porovnává je s výsledky ostatních	dvojměrné i trojměrné práce, netradiční techniky, vlastní výběr technik a postupů; architektura, inspirace tvorbou jiných národů, figurální tvorba	EGS - Objevujeme Evropu a svět 6. – 9.
vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjadřuje své postřehy a pocity ve své tvorbě se inspiruje lidovým uměním regionu i českými výtvarnými a architektonickými památkami	práce s uměleckým dílem, poznávání umělec. stylů a postupů, tradiční lidové techniky	MKV- Fungování a vliv médií ve společnosti 6. – 9. roč.

5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích předmětech *Tělesná výchova* (výuka probíhá na 1. i 2. stupni) a na 2. stupni je součástí předmětu *Výchova k občanství a ke zdraví*.

Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj pohybových schopností a dovedností, zvyšování tělesné zdatnosti žáků, formování osobnosti žáků, formování kladných postojů žáků k pohybové aktivitě ve smyslu celoživotní orientace ke zdravému životu se zdůrazněním kompenzačního a zdravotního významu TV a podněcování nadaných žáků ke sportovní specializaci a k výkonnostnímu sportu.

Časová dotace předmětu *Výchova k občanství a ke zdraví* je vymezena v kapitole 5.5. *Člověk a společnost*.

5.8.1 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Tento vzdělávací obor je zařazen do vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Snaží se vést děti k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, podnítit v nich především touhu po pohybu a položit základy pro celoživotní potřebu rekreačního nebo vrcholového sportu. Děti vede k poznávání účinků pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní i sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti dětí k činnosti řízené. Dobře zvládnutá pohybová dovednost přináší dítěti radost z pohybu, je však důležité, aby její osvojování bylo propojeno s kladným prožitkem.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

1.-9. ročník 2 hodiny /týden

(platí pro nespportovní třídy)

6.-9. ročník 3 hodiny /týden

(platí pro sportovní třídy)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v tělocvičně školy, v hale HC Zubří a v místní Sokolovně. K dispozici je areál s atletickou dráhou a hřištěm u nové školy.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vést žáky k osvojení základních tělocvičného názvosloví
- vést žáky k osvojení pravidel některých míčových a pohybových her
- učit žáky měřit základní výkony a vést žáka k porovnávání výkonů s předcházejícími výkony
- umožnit žákům orientovat se v informačních zdrojích o sportovních aktivitách a sportovních akcích

Kompetence k řešení problému

- vést žáky k dodržování pravidel her a soutěží, k řešení problému v souvislosti s nespportovním chováním
- vést žáky k rozhodování drobných her a soutěží, učit žáky roli rozhodčího
- umožnit žákovi patřičně reagovat na přestupky proti pravidlům

Kompetence komunikativní

- vést žáka ke spolupráci v týmových situacích a k vytváření příjemné atmosféry v týmu
- učit žáka reagovat na základní povely a pokyny
- vést žáka k umění naslouchat, pochopit a respektovat názor druhého
- zadávat žákovi zorganizovat nenáročné pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty na úrovni třídy

Kompetence sociální a personální

- vést žáka k fair – play jednání, k dodržování pravidel, respektování opačného pohlaví při pohybových činnostech
- zařazovat práci ve skupině (týmu)
- vést žáka k poskytnutí pomoci (v případě potřeby) nebo k požádání o pomoc
- snažit se umožnit žákovi zažít pocit úspěchu, aby se naučil vytvářet si pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanská

- vést žáka k ohleduplnosti, odmítání hrubého zacházení
- učit žáka spojovat pohybovou činnost se zdravím a zařazovat ji do vlastního pohybového režimu

Kompetence pracovní

- učit žáka bezpečně a účinně používat jednotlivé tělocvičné nářadí, náčiní a pomůcky
- vést žáka k dodržování pravidel
- vést žáka k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě a ochraňovat tak zdraví své i druhých

oblast	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	
předmět	TĚLESNÁ VÝCHOVA	
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
1. - 3. ročník		
učí se zvládnout základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou seznamuje se s protahovacími cviky a hrami pro zahřátí a uvolnění	příprava ke sportovnímu výkonu, převlékání, hygiena, bezpečnost, nástupy, povely, zdravotně zaměřené činnosti, rozcvičky, drobné pohybové hry	VDO – Občanská společnost a škola
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti snaží se o správné držení těla, správné dýchání snaží se vyjadřovat melodii pohybem a vyzkouší si nácvik jednoduchého tance	cvičení v průběhu dne – TV chvilky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, dechová a vyrovnávací cvičení.	MKV – Lidské vztahy
zkouší užívat základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní pojmy z pravidel sportů, soutěží a her snaží se rozumět a reagovat na povely pořadových cvičení.	tělocvičné pojmy, základy a pravidla sportovních her – míčových, drobných pohybových, pořadová cvičení.	
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v tělocvičně, na hřišti, v přírodě a v bazénu reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizování činnosti používá vhodné sportovní oblečení a obutí.	bezpečnost při pohybových činnostech, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek cvičení v přírodě – překonávání přírodních překážek zimní sporty, plavání	EV – Vztah člověka k prostředí

<p>spolupracuje při jednoduchých týmových spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nacvičuje štafetový běh. učí se uvědomovat si porušení pravidel a následků pro sebe i pro družstvo zkouší poznat a pojmenovat přestupky proti pravidlům a reagovat na ně snaží se soutěžit v družstvu a jednat v duchu fair-play</p>	<p>míčové a pohybové hry. vybíjená, nácvik přehazované a malé kopané cvičení s míči – přihrávky, chytání a driblink cvičení s lavičkami a díly švédské bedny, cvičení na stanovištích i posilování, slalomová dráha, štafetové hry</p>	<p>VDO – Občanská společnost a škola (dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru)</p>
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině snaží se usilovat o jejich zlepšení. zapojuje se do skupinových aktivit</p>	<p>základy atletiky : rychlý běh, skok do dálky, z místa, hod kriketovým míčkem, vytrvalostní běh, základy gymnastiky : kotouly, stoj na lopatkách, přeskok přes kozu, šplh na tyči, cvičení se švihadlem a na švédské bedně.</p>	
<p>učí se znát význam sportování pro zdraví snažíme se u dětí navodit radost z pohybové činnosti, odvahu a vůli po zlepšení pohybových dovedností</p>	<p>vztah ke sportu, jednání a chování v duchu fair – play.</p>	
4. – 5. ročník		
<p>učí se zvládnout základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. seznamuje se s protahovacími cviky a hrami pro zahřátí a uvolnění.</p>	<p>příprava ke sportovnímu výkonu. nástupy a povely. zdravotně zaměřené činnosti, rozcvičky, apod.</p>	
<p>podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a zařazuje do něj korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením dokáže sestavit jednoduchou rozcvičku.</p>	<p>cvičení během dne – TV chvilky, dechová a vyrovnávací cvičení, zdravotní TV, rytmická a kondiční formy cvičení, základní kroky lidových tanců – polka, valčík</p>	<p>MKV – Lidské vztahy</p>
<p>snaží se procvičovat používání základních tělocvičných pojmů – názvy, pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní,</p>	<p>tělocvičné pojmy, základy a pravidla sportovních her – míčových, drobných pohybových</p>	

sportovní pravidla.		
cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení učí se rozumět a reagovat na povely pořadových cvičení. orientuje se v jednoduchém nákresu.	pořadová cvičení, cvičení na stanovištích	
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí – tělocvična, hřiště, příroda a bazén adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka snaží se patřičně reagovat na smluvené povely	bezpečnost při pohybových činnostech, cvičení v přírodě, plavání, zimní sporty. první pomoc při drobných poraněních.	EV – Vztah člověka k přírodě
nacvičuje spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Vytváří varianty osvojených pohybových her. zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy.	cvičení s míči – přihrávky, chytání míče, driblíng, cvičení s plnými míči, střelba na cíl, cvičení na lavičkách, žebřinách.	
jedná v duchu fair – play : dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a reaguje na ně. snaží se reagovat na přestupky. respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	míčové a pohybové hry. závodivé hry s využitím různého náčiní.	
projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. orientuje se v jednotkách délky a času.	základy atletiky : sprint.skok do dálky,skok z místa. hod kriketovým míčkem, vytrvalostní běh, štafeta.	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti.Jednoduše hodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení	základy gymnastiky : kotoul vpřed,vzad, kotoulové řady, stoj na hlavě.stoj na lopatkách, stoj na rukou s dopomocí. přemet stranou, přeskok přes kozu.	

pohybové činnosti. užívá při pohybové činnosti základní názvosloví. reaguje na pokyny učitele.	cvičení se švihadlem, na švédské bedně a šplh.	
učí se znát význam sportu pro zdraví a snažíme se navodit u dětí radost z pohybové činnosti. orientuje se v informačních zdrojích a pohybových aktivitách sportovních akcí ve škole, v místě bydliště a samostatně získávat informace. dokáže připravit aktualitu o sportovní činnosti.	vztah ke sportu, jednání v duchu fair – play, sledování sportovních akcí školy, vyhledávat sportovní informace	MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti
6. – 9. ročník		
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	bezpečnost chování při všech pohybových aktivitách cvičení v přírodě	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou	příprava ke sportovnímu výkonu – převlékání (vhodné oblečení a obutí), hygiena, bezpečnost	
používá povely pořadových cvičení	nástupy, povely pořadová cvičení	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti z nabídky zvolí vhodný rozvojový program užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	rozcvičky s náčiním a bez náčiní, drobné pohybové hry, zdravotně zaměřené činnosti (cviky k správnému držení těla) průpravná kondiční cvičení pro rozvoj pohybových schopností (rychlost, síla, vytrvalost) a pro rozvoj koordinačních schopností (obratnost, pohyblivost), kondiční cvičení s hudbou (bez náčiní a s náčiním)	
uplatňuje správné držení těla a správné dýchání	vyrovnávací, relaxační, kompenzační, průpravná a jiná zdravotně zaměřené cvičení	
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	tělocvičné názvosloví, základy a pravidla sportovních her – míčových, drobných pohybových organizace sportovních soutěží, utkání a jejich zápisy	

podílí se na přípravě tělocvičného náradí a na jeho kontrole během cvičení	bezpečná příprava a úklid náradí, náčiní a pomůcek	
orientuje se v jednoduchých nákresech, popisech cvičení	cvičení na stanovištích (kondiční a koordinační cvičení)	
ovládá základní zásady poskytování první pomoci a odsunu raněného	první pomoc při drobných poraněních, improvizované ošetření a odsun raněného	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech spolupracuje při jednotlivých týmových soutěžích a činnostech usiluje o zdokonalování pohybových dovedností (herní činnosti jednotlivce, útočné a obranné kombinace)	vybíjená – přihrávky a chytání míče přehazovaná, malá kopaná košíková – přihrávky, chytání míče, driblink, uvolňování hráče bez míče a s míčem, střelba, dvojtakt odbíjená – vrchní a spodní odbití obouruč, smeč, spodní podání, přihrávka a nahrávka	
organizuje pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	drobné hry s náčiním, bez náčiní soutěže družstev cvičení na lavičkách, žebřinách	OSV – Mezilidské vztahy
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora dodržuje pravidla her a soutěží, poznává a označuje přestupky proti pravidlům žák se učí rozhodovat sportovní hry a podílí se na funkci rozhodčího naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	míčové a pohybové hry (košíková, vybíjená, odbíjená, přehazovaná, házená, kopaná, florbal, fotbal), pálkovací hry, závodivé hry družstev s využitím různého náčiní a náradí, štafetové hry	OSV – Psychohygienu
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	atletika, atletická abeceda	
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich	sprint – běh 60 m, skok daleký, skok vysoký, hod kriketovým míčkem, vrh koulí, vytrvalostní	

prezentaci sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí porovnává své výkony s předchozími výsledky	běh, štafetový běh	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	gymnastika – kotoul vpřed a vzad, kotoul letmo, kotoulové řady, přemet stranou, stoj na hlavě, stoj na ruce s dopomocí a bez dopomoci, poskoky, obraty, rovnovážné cviky-váha	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech uplatňuje pravidla bezpečnosti cvičení na nářadí a zvládá pomoc při cvičení na nářadí	cvičení na nářadí: přeskok přes kozu cvičení na hrazdě, kladině, trampolínách, kruzích šplh na tyči a laně	
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší dodržuje zásady pobytu v zimní přírodě	pobyt v zimní přírodě – sjezdové lyžování, jízda na vleku, drobné hry v zimní přírodě	MKV – Lidské vztahy
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	vztah ke sportu jednání v duchu fair – play sledování sportovních akcí školy vyhledávání sportovních informací, vyhledávání možností různých sportovních volnočasových aktivit	MKV - Etnický původ

5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast *Člověk a svět práce* je zastoupena na 1. i 2. stupni. Zahrnuje v sobě několik samostatných předmětů: *Pracovní činnosti, Dílny, Vaření, Pěstitelské práce a Svět práce*.

Celá oblast postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Tato oblast se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti

a návyky a doplňuje základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a společnosti.

5.9.1 PRACOVNÍ ČINNOSTI

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět Pracovní činnosti je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*. Výuka vede žáky k získávání základních dovedností v práci s různými materiály. Osvojují si pracovní dovednosti a návyky, získávají pozitivní vztah k ochraně přírody a ekologii vůbec. Výuka vede k osvojení jednoduchých pracovních postupů, používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek.

K práci s přírodními materiály, barvami, textilem, papírem, kartonem a podobně. Vede k získávání pozitivního vztahu k práci a odpovědného postoje k vlastní činnosti a její kvalitě. Rozvíjí manuální zručnost žáka, vede ho k potřebné sebedůvěře a připravuje ho k volbě budoucího povolání. Předmět je úzce propojen s učivem *Prvouky, Přírodovědy, Vlastivědy, Výtvarné výchovy* a podle možností i s ostatními předměty.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce*, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tématických okruhů:

- práce s drobným materiálem
- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, využití pracovních pomůcek, jednoduché pracovní postupy, lidové zvyky.
- konstrukční činnosti
- práce se stavebnicemi, sestavování modelů, práce s návodem, předlohou.
- pěstitelské práce
- podmínky pro pěstování rostlin, péče o rostliny, pozorování přírody.
- příprava pokrmů
- pravidla správného stolování, příprava tabule.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

1. – 5. ročník 1 hodina /týden

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v kmenových třídách a v dalších částech školy s ohledem na bezpečnost dětí. Zvolené formy práce budou záviset na druhu pracovní činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci se učí práci podle návodu
- jsou vedeni k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- poznávají vlastnosti materiálů a surovin

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k účinné komunikaci při práci
- seznamují se s přesným významem pojmů se vztahem k práci s materiály

Kompetence sociální a personální

- učí se spolupracovat ve dvojici a v malé skupině
- jsou vedeni k ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- jsou vychováváni k spoluzodpovědnosti za ochranu životního prostředí
- vedení k tvořivému přístupu při plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů a materiálů
- snaží se o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- učí se vyhledávat možná rizika při různých činnostech a hledají cesty k její minimalizaci

oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
předmět PRACOVNÍ ČINNOSTI		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
1. – 3. ročník		
vytváří jednoduchými postupy předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy seznamuje se s vlastnostmi různých materiálů	práce s drobným materiálem	
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	stavebnice	OSV – Kooperace a kompetice – 2. ročník
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	pěstitelské práce	
pečuje o nenáročné rostliny dodržuje základní podmínky pro pěstování rostlin	pěstitelské práce	
připraví tabuli pro jednoduché stolování, chová se vhodně při stolování seznamuje se se základním vybavením kuchyně	základy stolování	

4. – 5. ročník		
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	práce s drobným materiálem	
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic seznamuje se s lidovými tradicemi svého města	lidové zvyky	
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	pracovní pomůcky	
udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	jednoduché pracovní operace	
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž sestavuje jednoduché modely	stavebnice	
pracuje podle slovního návodu, předlohy	práce s návodem	
provádí jednoduché pěstitelské činnosti a pozorování	základní podmínky pěstování rostlin	
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky pěstuje rostliny ze semen	pokojevé rostliny	
orientuje se v základním vybavení kuchyně	vybavení kuchyně	
připraví samostatně jednoduchý pokrm volí vhodné potraviny	příprava pokrmů	
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování připraví jednoduché prostírání	pravidla stolování	
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	jednoduchá úprava stolu	

5.9.2 SVĚT PRÁCE

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Svět práce je vyučovací předmět, který náleží do vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*. Vyučuje se pouze na 2. stupni ZŠ a je důležitou součástí přípravy dítěte pro volbu svého budoucího povolání. Cílem předmětu je podpora sebepoznání žáků, orientace v profesních informacích a plánování vlastního pracovního zařazení. Předmět využívá spolupráci se *Zeměpisem, Českým jazykem, Cizími jazyky a Informatikou*.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

8. ročník 1 hodina /týden
(platí pro sportovní i nespportovní třídy)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá ve třídách, v učebně informatiky a je vhodně doplněna o exkurze a besedy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- zadávat žákovi úkoly, které vyžadují využití profesních informací pro budoucí výběr vhodného povolání a vzdělávání
- umožnit žákovi orientovat se v různých oborech lidské činnosti
- vést žáka k osvojení potřebných poznatků a dovedností pro uplatnění při volbě povolání a společenském uplatnění

Kompetence k řešení problému

- vést žáka k samostatnému vyhledávání informací
- zařazovat rozmanité aktivity (diskuse) a rozvíjet tak u žáka schopnost a umění obhájit své rozhodnutí, ke kterému došel na základě řešení problému

Kompetence komunikativní

- zařazovat různé modelové situace a v nich vést žáka k schopnosti prezentace své osoby při vstupu na trh práce
- vést žáka k výstižnému vyjadřování

Kompetence sociální a personální

- umožnit žákovi seznámení s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- umožnit žákovi poznat pracovní činnosti, které napomáhají vytváření možných zálib a využití volného času

Kompetence občanská

- umožnit žákovi seznámení s obory nebo lidmi, kteří se proslavili mimo naši vlast (podnikatelé, průmyslové obory – obuvnictví, sklářství...)

Kompetence pracovní

- vést žáka k efektivní organizaci své práce,
- vést žáka k akčnímu plánování
- vést žáka k dodržování pravidel při práci

oblast			ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
předmět			SVĚT PRÁCE		
VÝSTUPY		UČIVO		POZNÁMKY	
8. ročník					
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě.		volba profesní orientace sebezpoznávání: osobní zájmy a životní cíle, sebehodnocení, osobní vlastnosti a schopnosti pro správnou volbu povolání		OSV – Sebezpoznávání a sebepojetí	
orientuje se v pracovních činnostech vybraných povolání		rozhodování vliv na volbu profesní orientace, co nebo kdo žáka nejvíce ovlivňuje, hledání souladu mezi vlastní osobou a povoláním			
seznamuje se s jednoduchými akčními plány (týdenními, ročními) a učí se plánovat svůj vlastní čas		akční plánování – osobní plán kariéry		OSV – Seberegulace a sebeorganizace	
rozliší na základě svých znalostí a zkušeností práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů.		trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků a objektů, charakter a druhy pracovních činností, kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky pro volbu profese			
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání		možnosti vzdělávání – náplň učení a studijních oborů, informace o středních a učňovských školách práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb			

vyhledává informace na internetu – portály SŠ a získané informace využívá pro výběr vhodného vzdělávání a budoucího povolání.	možnosti vzdělávání – přijímací řízení, vyplnění přihlášek ke studiu na sš nanečisto, přehled a nabídka učebních a studijních oborů v místním regionu a celé ČR, práce s www stránkami obsahujícími informace o jednotlivých školách	
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), životopis, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce	MKV – Lidské vztahy
vyhledává v místě bydliště různé druhy podnikání.	podnikání – druhy a struktura organizací	
prokáže v modelových situacích schopnost komunikovat s druhými, prokáže dovednost pro řešení problémů a rozhodování.	úspěšné jednání s lidmi	MKV – Etnický původ

5.9.3 VAŘENÍ

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět je součástí oblasti *Člověk a svět práce*. Cílem praktické výuky je získání dovedností v oboru kuchařství a seznámení se základy správného stolování. Získané vědomosti a dovednosti budou moci žáci využít v běžném životě a někteří i ve svém budoucím zaměstnání.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

6. ročník 1 hodina /týden
7. ročník 1 hodina /týden
(platí pro sportovní i nesportovní třídy)

Pozn.- předmět *Vaření* bude nabídnut dívkám i chlapcům v 6. a 7. ročníku v závislosti na organizaci školy.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Praktická výuka probíhá v odborné učebně vaření.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci se učí práci podle návodu
- jsou vedeni k plánování činností při přípravě pokrmů

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k účinné komunikaci při práci

Kompetence sociální a personální

- učí se spolupracovat ve dvojici a v malé skupině
- jsou vedeni k ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- jsou vychováni k spoluzodpovědnosti za ochranu životního prostředí
- vedení k tvořivému přístupu při plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů a přístrojů
- snaží se o provedení práce v co nejlepší kvalitě

oblast	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	
předmět	VAŘENÍ	
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
6. – 7. ročník		
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče dokáže efektivně využít kuchyňské spotřebiče s ohledem na šetření energie a času	způsoby tepelné úpravy potravin, příprava nápojů	OSV – Seberegulace a sebeorganizace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy používá a upřednostňuje bio-potraviny při přípravě pokrmů	výběr, nákup, skladování potravin, skupiny potravin, sestavování jídelníčku	
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti dbá na správné stolování a odstraňování zlovyků při jídle	studená kuchyně, prostírání, slavnostní tabule, obsluha, zásady správného stolování	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	zásady bezpečnosti práce v kuchyni, zásady hygieny provozu v kuchyni	

5.9.4 PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět *Pěstitelské práce* patří do oblasti *Člověk a svět práce*. Vyučuje se pouze na 2. stupni ZŠ. Úzce navazuje na dovednosti a vědomosti z pracovní výchovy, která se vyučuje na 1. stupni ZŠ. Cílem je podat základy znalostí z oboru pěstitelství okrasných a užitkových rostlin a využít je v praktické činnosti.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

6. ročník 1 hodina /týden
7. ročník 1 hodina /týden
(platí pro sportovní i nespportovní třídy)

Pozn.- předmět *Pěstitelské práce* bude nabídnut dívkám i chlapcům v 6. a 7. ročníku v závislosti na organizaci školy.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučuje se v odborné učebně pěstitelství a na pozemcích v areálu školy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci se učí práci podle návodu
- jsou vedeni k plánování činností při práci na zahradě a v areálu školy

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k účinné komunikaci při práci

Kompetence sociální a personální

- učí se spolupracovat ve dvojici a v malé skupině
- jsou vedeni k ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- jsou vychováváni k spoluzodpovědnosti za ochranu životního prostředí
- vedení k tvořivému přístupu při plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů a přístrojů
- snaží se o provedení práce v co nejlepší kvalitě

oblast	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	
předmět	PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
6. – 7. ročník		
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
provádí jednoduché pěstitelské činnosti dodržuje a umí zdůvodnit agrotechnické lhůty při pěstitelských činnostech	pěstování sazenic zeleniny a květin	OSV - Seberegulace a sebeorganizace
samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování dokáže využít různé způsoby vegetativního rozmnožování rostlin	péče o pokojové rostliny a jejich rozmnožování	OSV- Řešení problémů a rozhodující dovednosti
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny porovnává a vysvětluje vliv podmínek na růst rostlin	zásady pěstování okrasných rostlin, návrh okrasné zahrady	
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní aplikuje poznatky z teoretického učiva v praktických činnostech	péče o okolí školy (úprava keřů) - praktické využití pracovních pomůcek aranžování rostlin degustace ovoce, uskladnění	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne 1. pomoc při úrazu	dodržování technologické kázně, zásad hygieny a bezpečnosti práce	

5.9.5 DÍLNY

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět *Dílny* se vyučuje v rámci vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* na 2. stupni ZŠ. Cílem výuky je získání praktických dovedností při práci s různým druhem materiálu.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

6. ročník 1 hodina /týden - chlapci
7. ročník 1 hodina /týden - chlapci
(platí pro sportovní i nespportovní třídy)

Pozn.- předmět *Dílny* bude nabídnut dívkám i chlapcům v 6. a 7. ročníku v závislosti na organizaci školy.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně Dílen. Klade se důraz na dodržování bezpečnosti při práci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci se učí práci podle návodu
- jsou vedeni k plánování činností při práci s technickými materiály
- poznávají vlastnosti materiálů

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k účinné komunikaci při práci
- seznamují se s přesným významem pojmů se vztahem k práci s materiály

Kompetence sociální a personální

- učí se spolupracovat ve dvojici a v malé skupině
- jsou vedeni k ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- jsou vychováni k spoluzodpovědnosti za ochranu životního prostředí
- vedení k tvořivému přístupu při plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů a materiálů
- snaží se o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- učí se vyhledávat možná rizika při různých činnostech a hledají cesty k její minimalizaci

oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
předmět DÍLNY		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
6. ročník		
je seznámen s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce zná zásady poskytnutí první pomoci dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, umí poskytnout první pomoc při úrazu	organizace a bezpečnost práce	OSV – komunikace, kooperace, rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, kreativita
načrtne jednoduchý náčrtek výrobku užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	technické náčrty a výkresy, technické informace	
 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční	

materiálů, pracovních nástrojů a nářadí zvolí a používá vhodné pracovní nástroje a nářadí	opracování, vlastnosti materiálů, užití v praxi	
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň měření, rýsování, kótování, řezání, broušení, vrtání	dřevo, plast, kov	
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost zvládá základní postupy při opracování dřeva a plastu	pracovní postupy – zhotovení výrobků ze dřeva a z plastu, jednoduché pracovní postupy a operace	

6. Přehled volitelných předmětů

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělání v jím zvolené oblasti. Nabídka předmětů kopíruje jednotlivé vzdělávací oblasti školního plánu. Žák si vybere předmět, který bude navštěvovat z aktualizované nabídky pro daný školní rok na období celého školního roku.

4.-5. ročník

moderní gymnastika
házená

dramatická výchova
hudební dílna

6.-9. ročník

německá jazyk
dramatická výchova
chemicko-biologický seminář

ekologie
sportovní hry
házená

Obsahová náplň volitelných předmětů

MODERNÍ GYMNASTIKA

4. - 5. ročník : 2 hodiny/ týden

Cílem předmětu je přípravná gymnastika (základy techniky cvičení bez náčiní a s náčiním, jednoduché sestavy, společné skladby a taneční vystoupení) a výkonnostní gymnastika (příprava na soutěže volného programu, soutěžní společné skladby bez náčiní i s náčiním), soutěžní skladby estetické gymnastiky a taneční vystoupení.

NĚMECKÝ JAZYK

7. ročník : 2 hodiny/ týden

Cílem předmětu je poskytovat základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa. Umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice. Prohlubujeme mezinárodní porozumění. Přispívá k chápání a objevování skutečností.

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

4.- 6. ročník : 2 hodiny/ týden

Cílem předmětu je pracovat se základními výrazovými prostředky divadelního sdělení, kterými jsou lidský hlas a tělo, kultivuje je a směřuje k jejich vědomému používání v procesu dramatické a inscenační tvorby i v běžné komunikaci. Dále rozvíjet psychosomatické, komunikační a herní dovednosti a schopnosti prostřednictvím tvůrčích aktivit a kolektivní dramatické tvorby. Spolupracovat především s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova, které umožňuje žákům vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a zkoumat témata a situace na základě vlastního jednání.

CHEMICKO-BIOLOGICKÝ SEMINÁŘ

8. - 9. ročník : 2 hodiny/ týden

Cílem předmětu je zaměřit se na biochemii. V biologii se jedná především o praktické cvičení se zaměřením na praktickou biologii přírody, kterou žáci znají ze svého blízkého okolí a laboratorní práce s biologickým materiálem.

EKOLOGIE

6. - 7. ročník : 2 hodiny/ týden

Cílem předmětu je zaměřit se na komplexní rozšiřování a prohlubování oboru *Člověk a příroda*. Klade důraz na prožitkové poznávání přírody a je zaměřen na budování a rozvíjení pozitivního vztahu k přírodě a vytváření postojů, které jsou v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje.

SPORTOVNÍ HRY

6. - 9. ročník : 2 hodiny/ týden

Cílem předmětu je zaměřit se na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole. Rozvíjet pohybové dovednosti a kultivaci pohybu a vést žáky k poznávání zdraví.

HÁZENÁ

4.- 9. ročník : 2 hodiny/týden

Cílem předmětu je rozvíjet sportovní aktivitu žáků se zaměřením na sportovní obor *Házená*.

HUDEBNÍ DÍLNA

4. - 5. ročník : 2 hodiny/ týden

Cílem předmětu je podpořit u dětí zájem o zpěv, sborový zpěv, využití některých hudebních nástrojů (podle schopností a zájmu dětí), hudební teorie, poslech a kreativní přístup k hudbě vůbec.

6.1 SPORTOVNÍ HRY

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět *Sportovní hry* se vyučuje v 6.-9. ročníku jako volitelný předmět dotovaný 2 hodinami týdně pro smíšenou skupinu děvčat a chlapců.

V tělocvičně ZŠ, na venkovním hřišti u školy a v hale HC Zubří.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty

Obsah je především zaměřen na hry, ostatní sporty jsou zařazovány podle složení skupiny a zájmu žáků.

předmět SPORTOVNÍ HRY		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
6. - 9. ročník		
volí odpovídající sportovní oblečení správně používá terminologii zvládá techniku sportovních her a ostatních sportů zná pravidla jednotlivých her a ostatních sportů zvládá organizaci a řízení herních činností umí používat různé herní systémy, herní kombinace dodržuje pravidla fair play dokáže organizovat školní turnaj rozvíjí zdravou soutěživost dbá na čestnost a spravedlivost zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech	vybíjená přehazovaná fotbal basketbal florbal ringo tenis stolní tenis házená freesbee softbal cyklistika bruslení lední hokej lyžování plavání interkros hokej s kroužkem badminton atletika protahovací cvičení	

6.2 HÁZENÁ

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Volitelný předmět *Házená* je vyučován na 1. a 2. stupni ZŠ, od 4.- 9. ročníku. Navštěvují ho žáci sportovních tříd naší školy. Časová dotace je 2 hodiny týdně. Cílem předmětu je sportovní příprava žáků v oboru házená a posilování pozitivního vztahu ke sportu.

Výuka se uskutečňuje v hale HC Zubří, na venkovním hřišti u budovy nové školy nebo v přírodě.

předmět HÁZENÁ		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
4.- 5. ročník		
vzbuzujeme u dětí trvalý zájem o házenou	KONDIČNÍ PŘÍPRAVA	
rozvíjíme všestrannost s důrazem na rychlost a koordinaci	soutěže - štafety, honičky rozvoj obecné vytrvalosti - běh v přírodě, plavání, lyžování, bruslení	
vedeme děti k plnění povinností v klubu a škole, stanovujeme normy chování ve sportovním kolektivu	skoky, hody, šplh, přetahy, přetlaky, úpoly, cvičení na nářadí akrobacie, překážkové dráhy	
vedeme k respektování pokynů tenérů, vedoucích, funkcionářů a respektování rozhodčího ve všech situacích		
	HERNÍ PŘÍPRAVA	
	nácvik herních situací obsazování útočnicka v poli bez míče a s míčem získávání míče funkce křídla, spojky, pivota, brankáře základy hry družstva v útoku a v obraně uvolňování bez míče a s míčem, přihrávky, střelba	
6. - 7. ročník		
upevňujeme vztah ke sportu a k házené	KONDIČNÍ PŘÍPRAVA	
rozvíjíme všestranný pohyb se zaměřením na rychlost a obratnost	zlepšení techniky běhu, startu, změny směru zlepšení startovní rychlosti	

	a rychlosti změny směru	
seznamujeme hráče s poznatky o správné výživě sportovce	nadmaximální rychlost – běh z kopce běh v přírodě 15-30 min	
seznamujeme hráče s poznatky o denním režimu sportovce	plavání, lyžování, turistika opakované skoky, hody	
zdůrazňujeme individuální umění hráče, ale ve prospěch družstva	cvičení na náradí, kliky, shyby, přetahy běh do schodů, dřepy akrobacie, překážkové dráhy	
	HERNÍ PŘÍPRAVA	
	zdokonalování a zautomatizování naučených herních činností nácvik střelby uvolňování s drženým míčem odebírání míče aktivní přistupování k hráči s míčem a bez míče nácvik a zdokonalování spolupráce dvojic a trojic zdokonalování organizace hry v postupném a rychlém útoku základy hry družstva v obraně postupné prohlubování organizace hry družstva v obraně a útoku	
8.- 9. ročník		
přecházíme postupně od všeobecné připravenosti k výraznějšímu rozvoji speciální výkonnosti	KONDIČNÍ PŘÍPRAVA běžecká abeceda běžecké hry	
dětská technika je nahrazována technikou dospělých	cvičení na rozvoj rychlosti s míčem a rozvoj rychlosti změny směru běhu , kliky, shyby, šplh, sklapovačky, výskoky, přetahy, úpoly skoky, švihadlo	
prohlubujeme poznatky o hygieně, otužování, výživě a životosprávě	akrobacie, překážkové dráhy, cvičení na náradí	
seznamujeme s principy tréninku za účelem vlastní sebekontroly a motivace hráče vedeme k pozitivnímu vztahu k soupeři a k rozhodčím	HERNÍ PŘÍPRAVA zdokonalování herních činností pod tlakem postupná specializace zdokonalování základů hry družstva v útoku a v obraně nácvik kombinací, rychlý útok 2. sledu, nácvik osobní obrany nebezpečné spojky	

6.3 MODERNÍ GYMNASTIKA

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Moderní gymnastika je na 1.stupni vyučována jako volitelný předmět s časovou dotací 2 hodiny pro 4. a 5.ročník.

Přípravná gymnastika

- základy techniky cvičení bez náčiní a s náčiním
- jednoduché sestavy, společné skladby a taneční vystoupení

Výkonnostní gymnastika

- příprava na soutěže volného provedení
- soutěžní společné skladby bez náčiní i s náčiním
- soutěžní skladby estetické gymnastiky
- taneční vystoupení

Navazující tréninky probíhají pod vedením kvalifikovaných trenérek v rámci oddílu moderní gymnastiky TJ Gumárny Zubří nebo zájmových kroužků. Na konci 3.ročníku je proveden na základě všestranných testů výběr do sportovních tříd.

Výuka probíhá v tělocvičně ZŠ nebo v hale HC Zubří.

předmět MODERNÍ GYMNASTIKA			
4.- 5. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO		POZNÁMKY
chápe, k čemu je cvičení v moderní gymnastice dobré a pro tělo prospěšné	základní návyky osobní hygieny, přípravy a stravy na sport.trénink		AKCE: Společné skladby - kategorie D
	CVIČENÍ BEZ NÁČINÍ		říjen, listopad
ovládá rozcvičku, prohlubuje kloubní rozsah, užívá strečink, je ho schopna samostatně provést zdokonaluje prvky rovnováhy	procvičování ve stoji a na zemi prvky rovnováhy	- rozcvičení a protažení všech částí těla, - strečink - rovnováha ve výponu, kleku, dřepu A-C	Vánoční přehlídka prosinec Vystoupení

- učí se náročnější taneční kroky, skoky	taneční kroky, skoky, poskoky	- taneční kroky a výrazové vazby, s hudbou skoky obtížnosti A - C	na plese únor Soutěže ZP, Naděje mladší
- učí se obtížnější prvky akrobacie - chápe důležitost posilování	akrobacie	- přemet vpřed, vzad, převal, překul, - cviky na posilování břicha, zad, ruce, nohy	březen, květen Estetická gymnastika kategorie Děti B
- rozšiřuje cviky baletní techniky - učí se jednoduché i obtížnější obraty	balet	- cvičení na zemi, u tyče, na volnosti - obraty obtížnosti A - C	duben Exhibiční vystoupení
	CVIČENÍ S NÁČINÍM		
- zdokonaluje cvičení se švihadlem - procvičuje sestavu se švihadlem - zdokonaluje cvičení s obručí - naučí se sestavu s obručí - učí se základům cvičení s míčem - zúčastní se tanečního vystoupení - zúčastní se místního závodu jednotlivkyň (popř. společných skladeb – s náčiním)	švihadlo obruč míč soutěže a vystoupení	- cvičení spojené s prvky obtížnosti A – C - zdokonalení techniky - cvičení spojené s prvky obtížnosti A - C - zdokonalení techniky - držení, vyvažování, osmy, házení, odrážení - taneční vystoupení - závod v sestavách základního nebo volného programu, společných skladbách MG, ESG	červen
- chápe, k čemu je cvičení v moderní gymnastice dobré a pro tělo prospěšné	základní návyky osobní hygieny, přípravy a stravy na sport.trénink		AKCE: Společné skladby - kategorie D
	CVIČENÍ BEZ NÁČINÍ		říjen, listopad
- ovládá rozcvičku, prohlubuje kloubní rozsah, - užívá strečink, je ho schopna samostatně provést	procvičování ve stoji a na zemi	- rozcvičení a protažení všech částí těla, - strečink	Vánoční přehlídka

- zdokonaluje prvky rovnováhy	prvky rovnováhy	- rovnováha ve výponu, kleku, dřepu A-C	prosinec
- učí se náročnější taneční kroky, skoky	taneční kroky, skoky, poskoky	- taneční kroky a výrazové vazby, s hudbou skoky obtížnosti A - C	Vystoupení na plese únor
- učí se obtížnější prvky akrobacie - chápe důležitost posilování	akrobacie	- přemet vpřed, vzad, převal, překul, - cviky na posilování břicha, zad, ruce, nohy	Soutěže ZP, Naděje mladší březen, květen
- rozšiřuje cviky baletní techniky - učí se jednoduché i obtížnější obraty	balet	- cvičení na zemi, u tyče, na volnosti	Estetická gymnastika kategorie Děti B duben
	CVIČENÍ S NÁČINÍM		
- zdokonaluje cvičení se švihadlem - procvičuje sestavu se švihadlem	švihadlo	- obraty obtížnosti A - C	Exhibiční vystoupení červen
- zdokonaluje cvičení s obručí - naučí se sestavu s obručí	obruč	- cvičení spojené s prvky obtížnosti A – C - zdokonalení techniky - cvičení spojené s prvky obtížnosti A - C - zdokonalení technik	
- učí se základům cvičení s míčem	míč	- držení, vyvažování, osmy, házení, odražení	
- zúčastní se tanečního vystoupení - zúčastní se místního závodu jednotlivkyň (popř. společných skladeb – s náčiním)	soutěže a vystoupení	- taneční vystoupení - závod v sestavách základního nebo volného programu, společných skladbách MG, ESG	

6.4 CHEMICKO-BIOLOGICKÝ SEMINÁŘ

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je realizován jako volitelný, v časové dotaci 2 hodiny týdně pro 8. a 2 hodiny týdně pro 9. ročník.

Předmět je zaměřen na biologii a chemii. V biologii se jedná především o praktická cvičení se zaměřením na praktickou biologii přírody, kterou žáci znají ze svého blízkého okolí a laboratorní práce s biologickým materiálem. Součástí je systematický sběr biologického materiálu a informací v písemné, obrazové a zvukové podobě a jejich následné laboratorní zpracování a vyhodnocení.

V chemii se výuka rozděluje na stručné prohloubení vybraných teoretických problémů přímo souvisejících s danou laboratorní prací, která vymezuje praktické postupy vedoucí k ověření teoretických tezí, otázek či nastolených problémů. Způsob výuky předpokládá práci v malých skupinách s pevně stanovenými rolami, které mohou uvnitř skupiny rotovat. Strategie výuky je vedena od počáteční teoretických východisek přes přípravné práce ke konečnému vesměs praktickému ověření. Výchovná a vzdělávací aspekty jsou vyučujícím voleny tak, aby u žáků zdůraznily přípravu na systematickou, zodpovědnou a ukázněnou praktickou činnost, dále pak na samostatnost a zájem o problém a v teoretické rovině na schopnost uvědomění si vztahu učebnicové teorie a získaných praktických poznatků. Sběr vzorků se děje v okolí školy, průběh biologické části probíhá v učebně přírodopisu a informatiky, průběh chemické části probíhá v učebně chemie, informatiky a v obou částech na lokalitách exkurzí.

předmět CHEMICKO-BIOLOGICKÝ SEMINÁŘ		
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
8. ročník		
žák vybere a prakticky využívá pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů žák zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl žák vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny	sběr, zpracování a uchování rostlinného a živočišného materiálu a informací - září	
	zásady organizace, bezpečnosti a provozu laboratoře přírodopisu a práce v ní - září	
	botanická a zoologická exkurze do přírody, sběr zvuků a obrazových dat z přírody – září, říjen	
	technika experimentálních prací v biologii - listopad-leden	

<p>podklady, jež mu umožní provést danou experimentální práci</p> <p>žák dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci</p> <p>žák poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</p> <p>žák má přehled o reálných zdrojích zkoumaných látek či jevů vyskytujících se v přírodě a běžném životě a je schopen je prakticky využít a zpracovat při laboratorní práci</p>	<p>exkurze v rybníční sádce, určování druhů rostlin, ryb, hmyzu</p> <p>úprava a zpracování kosterního materiálu, příprava botanických a zoologických mikroskopických preparátů</p> <p>práce s laboratorními pomůckami a materiálem</p>	
	<p>přesné měření objemu, hmotnosti, hustoty, teploty</p>	
	<p>směsi - březen</p>	
	<p>filtrace, dělicí nálevka, Buchnerova nálevka, destilace, extrakce - březen</p> <p>sublimace, získávání látek ze směsí, příprava roztoku</p>	
	<p>chemické prvky - březen</p>	
	<p>výroby plynů, reakce prvků s kyslíkem, sírou a kyselinami</p>	
	<p>halogeny - vytěšňování, reaktivita kovů, uhlík, síra</p>	
	<p>chemické reakce - duben</p>	
	<p>průběh chemického děje dle zákona zachování hmotnosti</p> <p>průběh chemického děje z hlediska energetického, typy reakcí</p>	
	<p>dvouprvkové sloučeniny - duben</p>	
	<p>příprava CO₂, chlorid sodný, oxid siřičitý</p>	
	<p>sloučeniny prvku s vodíkem - H₂O, NH₃, H₂S</p>	
	<p>kyseliny, hydroxidy a soli - květen</p>	
	<p>stanovování pH, neutralizace, titrace, oxidační vlastnosti kyselin, srážecí reakce, reakce oxidů a sloučenin mědi</p>	
	<p>vybrané kapitoly z chemie - červen</p> <p>jaderná havárie a energie</p> <p>exkurze Štramberk u Kopřivnice, exkurze Hranická propast</p>	

9. ročník

<p>žák vybere a prakticky využívá pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů</p> <p>žák zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl</p> <p>žák vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu umožní provést danou experimentální práci</p> <p>žák dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci</p> <p>žák poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</p> <p>žák má přehled o reálných zdrojích zkoumaných látek či jevů vyskytujících se v přírodě a běžném životě a je schopen je prakticky využít a zpracovat při laboratorní práci</p>	<p>sběr, zpracování a uchovávání rostlinného a živočišného materiálu a informací - září</p>	
	<p>bezobratlí živočichové v okolí školy, sběr ptačích per, odběr vody, sběr ovoce a úprava rostlin pro laboratorní práce, sběr zvuků a obrazových dat z přírody okolí školy</p> <p>zpracování vzorků a informací</p>	
	<p>poznávání anorganické přírody - říjen</p>	
	<p>sběr vzorků nerostů - exkurze do přírody, určování složení nerostů, exkurze Ostrava – Landek, Hranice</p>	
	<p>chemické metody při studiu živých soustav v biologii – listopad</p>	
	<p>činnost enzymů, fotosyntéza</p> <p>důkazy biogenních prvků, určení složení různých vzorků vody</p> <p>získávání chemických látek z biologických preparátů</p>	
	<p>směsi – prosinec</p>	
	<p>krystalizace, podvojně soli</p>	
	<p>soli – leden</p>	
	<p>vybrané srážecí reakce na tečkovací destičce</p>	
	<p>redoxní reakce – únor</p>	
	<p>reaktivita kovů, rozbor a zpracování suchého galvanického článku, elektrolýza</p>	
	<p>ihlovodíky a jejich deriváty - březen + duben</p>	
	<p>příprava a důkaz organické sloučeniny - alkan, aromát</p>	
	<p>modelování molekul - stavebnice</p>	
	<p>výroba acetylenu, výroba acetaldehydu z etanolu, reakce glycerolu</p>	
	<p>reakce kyseliny octové - soli</p>	
	<p>esterifikace, výroba mýdla, denaturace bílkovin, reakce enzymů, reakce sacharidů</p>	
<p>chemie ve společnosti květen + červen</p>		

	důkazy plastových vzorků - určení plastu	
	paliva, hoření, otravné látky, látky zápalné a dýmotvorné	
	drogy - izolace a důkaz látek z cigaret	
	jaderná energie a havárie	
	využití počítač. programů – názvosloví, prvky, tabulka	
	exkurze Ostrava - podnik s chemickou výrobou	

6.5 EKOLOGIE

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je zaměřen na komplexní rozšiřování a prohlubování oboru *Člověk a příroda*. Klade důraz na prožitkové poznávání přírody a je zaměřen na budování a rozvíjení pozitivního vztahu k přírodě a vytváření postojů, které jsou v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje. Předmět si mohou žáci zvolit v 6. a 7. ročníku. V učebním plánu je vymezen 2 hodinami týdně. Předmět se realizuje formou přírodovědných vycházek, badatelskou činností, projekty, skupinovou prací a prožitkovými hrami v odborné učebně přírodopisu.

Předmět naplňuje průřezové téma *Environmentální výchova*.

předmět EKOLOGIE		
NÁZEV PROJEKTU	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
6. – 7. ročník		
Ochrana otakárka fenyklového	sběr a chov housenek otakárka fenyklového individuální sběr kolorovaná kresba (motýl, housenka)	
Dobrou chuť - zimní krmení zvěře	individuální sběr lesních plodů zimní příkrmování zvěře v krmelci	
Krmítka do lesů	zavěšování krmítek v lesích výroba krmítek	
Všeho s mírou	diskusní a praktické aktivity zaměřené na objasnění pojmu udržitelná spotřeba	
Recyklace papíru	výroba výtvarné zpracování	
Živá voda Chovatelství	lov a třídění bezobr. pro určení saprobity vody	

	akvaristika, exot. ptactvo, teraristika	
Den Země	kvizové a výtvarné soutěže mapování černých skládek terénní akce školy	
Kryptozoičtí živočichové Metodika sběru a třídění hmyzu Smyslové vnímání přírody Sbírky přírodnin Barvy z rostlin Ekohry Obaly bez obalů	práce v terénu práce v terénu orientace v přírodě odlévání stop, herbáře vlastní výtvarná práce člověk v přírodě, člověk o přírodě terénní průzkum	

6.6 NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Německý jazyk poskytuje základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa. Umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice. Prohlubuje mezinárodní porozumění. Přispívá k chápání a objevování skutečností. V 7. – 9. ročníku je vyučován 2 hodiny za týden v odborné učebně jazyků.

předmět NĚMECKÝ JAZYK		
VÝSTUPY	UČIVO	POZNÁMKY
7. ročník		
rozumí jednoduchým pokynům /v cizím jazyce/ při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci používá abecední slovník učebnice naváže kontakt s konkrétní osobou vyžádá jednoduchou informaci sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení prezentuje říkanky, básničky,	pokyny a instrukce dialogy našich mluvčích, zpočátku pomalejší, později v běžné rychlosti promluvy technika čtení otázky a odpovědi krátká sdělení techniky mluveného projevu /výslovnost a intonace/ písemná podoba různých forem sdělení /pozdrav, blahopřání/	

<p>písničky a jiné texty řeší jednoduché situace související se seznamováním zvládá základy písemného projevu písemně sestaví jednoduché sdělení /pozdrav, blahopřání/</p>		
8. ročník		
<p>čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché audioorálně připravené texty udrží pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení používá slovníky stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu písemně obměňuje krátké texty má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti řeší jednoduché situace související se zahajením, vedením a ukončením rozhovoru / i telefonického/ a se získáváním a poskytováním základních místních, časových i jiných informací</p>	<p>dialogy našich i rodilých mluvčích / s postupně přiměřeně rostoucí náročností jazykových projevů/ čtení tiché i hlasité práce se slovníkem vedení telefonického rozhovoru sestavení textu jednoduchého dopisu a odpověď na něj nejdůležitější zeměpisné údaje Tematické okruhy: sport, zdraví, město, nákupy, oblékání, jídlo</p>	
9. ročník		
<p>rozumí obsahu promluvy a dokáže rozlišit zásadní informace od informací významově nepodstatných rozumí monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob vede účinnou komunikaci v situacích souvisejících se životem v rodině, ve škole a běžných každodenních situacích běžně užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení /odmítnutí, radost/, politování, omluvu, prosbu, žádost, výzvu, pozvání a reakci na pozvání, blahopřání</p>	<p>práce s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka časopisy, knížky, obrazové materiály, prospekty, práce s internetem, poslech rozhlasu, televize a videa svátky, tradice a zvyky význačné osobnosti popis osoby, předmětu, místa, situace, děje, činnosti různé typy informací Tematické okruhy: osobní dopis životopis člověk a společnost vzdělání kulturní život</p>	

s porozuměním využívá informace z různých materiálů - z časopisů, knih, inzerátů, prospektů apod.		
---	--	--

6.7 DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Žák pracuje se základními výrazovými prostředky divadelního sdělení, kterými jsou lidský hlas a tělo, kultivuje je a směřuje k jejich vědomému používání v procesu dramatické a inscenační tvorby i v běžné komunikaci a rozvíjí psychosomatické, komunikační a herní dovednosti a schopnosti prostřednictvím tvůrčích aktivit a kolektivní dramatické tvorby.

Předmět je vyučován ve 4.-6. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách a v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, kolektivní práce a práce v týmu.

předmět DRAMATICKÁ VÝCHOVA		
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4.- 5. ročník		
zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých	recituje básně psychosomatické dovednosti- práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální komunikace	
rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry; vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná	pantomimicky představí postavu psychosom. dovednosti-neverbální komunikace	

zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace prezentuje ji před spolužáky; sleduje prezentace ostatních	sociálně komunikační dovednosti- komunikace v běžných životních a herních situacích	
reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového)	současná dramatická umění a média - divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba sociálně komunikační dovednosti- prezentace, hodnocení herní dovednosti - vstup do role, jevištní postava	
propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy	spolupráce, komunikace v herních situacích, prezentace, reflexe a hodnocení	
pracuje s pravidly hry a jejich variacemi dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat	současná dramatická umění a média - divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba	
rozpoznává témata a konflikty v situacích a příbězích nahlíží na ně z pozic různých postav; zabývá se důsledky jednání postav	sociálně komunikační dovednosti	
pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků	prezentace, hodnocení	
prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků reflektuje svůj zážitek z dramatického díla; rozlišuje na základě vlastních zkušeností základní divadelní druhy	krátká inscenace (rozbor)	

6. ročník		
uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla	psychosomatické dovednosti - práce s dechem, správné tvoření hlasu (šeptání, mluvení nahlas, kontrast), držení těla, verbální i neverbální komunikace, monolog, skládání a recitace poezie, diskuse, relaxační hry, soustředění	
rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí	herní dovednosti - vstup do role, jevištní postava, strukturace herní a jevištní situace, improvizace, improvizovaný dialog dramaturgie předlohy, dramatické hry (fiktivní labyrint, živý řetěz, ...), využití zvukových prostředků k divadelnímu vyjádření orientace v prostoru, rytmická paměť	
prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou.	sociálně komunikační dovednosti - komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení, spolupráce, organizace tvůrčí skupinové práce, konflikt jako základ dramatické situace - řešení konfliktu jednáním postav, spontánní jednání	
přístupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku.	náměty a témata v dramatických situacích - jejich nalézání a vyjadřování práce na postavě - charakter, motivace, vztahy dramatická situace, příběh - řazení situací v časové a příčinné následnosti, dramaturgie literární předlohy inscenační tvorba - dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie, scénická hudba a zvuk komunikace s divákem - prezentace, sebereflexe	
Rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu, pozná základní divadelní	základní stavební prvky dramatu - situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace základní dramatické žánry - komedie, tragedie, drama	

druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu	základní divadelní druhy - činohra, loutkové divadlo (oživení loutky), opera, opereta, muzikál, balet, pantomima současná dramatická umění a média - divadelní, filmová, rozhlasová a multimediální vybrané etapy a typy světového a českého divadla výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby	
propojuje somatické dovednosti při verbálním i neverbálním vyjádření na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých	smyslové vnímání, vyjádření emocí, pocitů, jednoduchý hudební nebo rytmický doprovod, paměť a pozornost, práce s imaginární rekvizitou	

6.8 HUDEBNÍ DÍLNA

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahem volitelného předmětu Hudební dílna je zpěv, sborový zpěv, využití některých hudebních nástrojů (podle schopností a zájmu dětí), hudební teorie, poslech a kreativní přístup k hudbě vůbec.

Za těmito cíli se ukrývá snaha pojmenovat to, co vnímáme a porozumět alespoň trochu řeči tónů a prostřednictvím toho se dozvědět něco o sobě i ostatních.

předmět HUDEBNÍ DÍLNA	
VÝSTUPY	UČIVO
4.- 5. ročník	
rozdvíjet a procvičovat intonační schopnosti dětí a umožnit jim prožitek ze společného „muzicírování“;	zpěv – doplnění písní lidových i umělých jednoduchými druhými hlasy podle možností skupiny (ostinato, lidový dvojhlas, držené tóny), hudební nástroje – dát prostor dětem, které ovládají hru na hudební nástroj, k jednoduchým doprovodům do vhodně zvolených písní, ostatní děti využijí pomůcky z Orffova instrumentáře

rozšiřujeme znalosti o nejznámějších hudebních skladatelích; pokus o vnímavé naslouchání a porozumění jednotlivým skladbám;	teorie a poslech
kreativní přístup k hudbě;	tvorba jednoduchých rytmických hudebních nástrojů z přírodnin či předmětů denní potřeby, malba na hudební téma, malý slohový útvar inspirovaný poslechem či vymyšlení vlastního děje, který by mohla doprovázet poslouchaná skladba, muzikoterapeutické hry.

7. HODNOCENÍ

Hodnocení patří do výchovně vzdělávacího procesu, je běžnou činností, kterou učitel vykonává průběžně po celý školní rok.

Kritéria a pravidla hodnocení

- všechny vyučovací předměty se hodnotí známkou 1-5, výchovy hodnotíme známkami 1-3, chování známkami 1-3;
- slovní hodnocení budeme používat pouze ústně ve všech předmětech;
- klasifikuje se průběžně jen řádně probrané a procvičené učivo (mimo výchov);
- pro klasifikaci musí být dostatečné množství podkladů;
- o zhoršení prospěchu je nutno prokazatelným způsobem informovat rodiče a konzultovat s nimi možnost nápravy;
- žák má právo si neúspěšné hodnocení opravit (po domluvě s vyučujícím), iniciativa musí vycházet od žáka;
- žák může dvakrát za pololetí použít „žolíka“ (v žakovské knížce) a odmítnout ústní nebo písemné zkoušení - platí pro všechny předměty dohromady (neplatí pro výchovy); netýká se čtvrtletních a pololetních prací (výchova k odpovědnosti);
- součástí 30-ti a víceminutových souhrnných písemných prací by mělo být procentuální nebo bodové hodnocení;
- na zvážení každého vyučujícího je, zda bude písemné práce zasílat domů nebo nechávat ve škole; rodiče musí být s pravidly seznámeni (netýká se kontrolních písemných prací, které musí být zakládány povinně);
- skupinové práce a projekty se nehodnotí známkou;
- hlavními podklady pro klasifikaci v předmětech s teoretickým zaměřením jsou písemné práce, ústní zkoušení, mluvený projev, referáty a jiné samostatné aktivity;
- písemné práce musí být rovnoměrně rozloženy v jednotlivých klasifikačních obdobích; rozhodování o výsledné známce za klasifikační období nemůže zásadně ovlivňovat jedna práce žáka;
- na jeden den je možno naplánovat jen jednu souhrnnou práci; kontrolní práce v rozsahu 5 – 10 minut se do přehledu písemných prací nezaznamenávají;

- k hodnocení využívání tzv. portfolia, tj. průběžného shromažďování ukázek toho, co má dítě zvládnuto; naše portfolio obsahuje vybrané práce žáků, které budeme ukládat průběžně po dohodě s žákem (významné úspěchy ve škole i při mimoškolních akcích); nehodnotí se známkou, mají vzhled šanonu; portfolia budou mít žáci po celý školní rok ve škole, budou přístupná žákům i rodičům;
- škola používá pro zápis známek, včasnou a přesnou informovanost rodičů i vyjádření samotných žáků žákovské knížky podle vlastního návrhu;
- žák 9. ročníku obdrží na konci I. pololetí společně s pololetním vysvědčením výstupní hodnocení; každý absolvent základní školy pak k vysvědčení za II. pololetí absolventský list.

Klasifikace a hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Hodnocení žáků s vývojovými poruchami učení je provedeno s přihlédnutím k individuálním schopnostem žáka a v souladu se zprávou z pedagogicko-psychologické poradny. Zahrnuje zohledněnou klasifikaci, snahu a přístup žáka ke vzdělávání.

Všechna navrhovaná pedagogická opatření se vždy projednávají s rodiči a jejich názor je vždy brán do úvahy.

1. U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků.
2. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy ověřování, které odpovídají schopnostem žáka a při nichž je vliv poruchy na výsledek minimální. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. Klasifikaci lze doplnit hodnocením - tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonat. Upřednostňovat pozitivní motivaci.
3. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě nebo jsou nahrazovány jinou formou prověřování znalostí, případně řeší zkrácené úkoly.
4. Na základě žádosti zákonného zástupce žáka může ředitel školy rozhodnout o použití slovního hodnocení na vysvědčení. Jakmile žák překoná nejnáročnější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci.
5. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
6. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

7. Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.
8. Dle pokynů pedagogicko psychologické poradny jsou žáci se speciálními vzdělávacími potřebami zařazováni do ambulantní nápravy dyslexie. Na I. stupni pracují vyškolení pedagogové na korekci jejich vad, na II. stupni je tato korekce ve větší části nahrazena opakováním a upevňováním učiva.

Projekty

Kritéria hodnocení:

- dodržování časového limitu
- ocenění podílu jednotlivých žáků na realizaci projektu
- splnění daného tématu a cíle
- zda bylo dostatek vhodného materiálu, pomůcek, exponátů, přístup na internet ...
- zda při projektu byly rozšířeny vědomosti, dovednosti, zkušenosti žáků
- forma prezentace
- ocenění přínosu projektu pro školu - **mimořádný projekt**

Sebehodnocení

Vedeme žáky k individuálnímu sebehodnocení. Chceme, aby se žák naučil reálně zhodnotit svůj výkon. Sebehodnocení bude součástí všech předmětů a je nezpochybnitelné. Forma hodnocení je ústní nebo písemná.

Hodnocení skupinové práce

Zavedeme skupinovou práci do všech předmětů. Skupinovou práci budeme hodnotit slovně.

Kritéria hodnocení:

- kvalita vypracovaného úkolu – úspěšná práce, dobrá práce, nevyhovující práce
- aktivita a užitečnost jednotlivce – vůdčí, aktivní, spolupracující, nespolečující
- hodnocení SP samotnými žáky - písemně nebo ústně podle charakteru

1. Umí řešit problémy :

- je vytrvalý
- hledá další řešení
- řešení umí obhájit

2. Umí se domluvit s ostatními:

- umí se vhodně zeptat
- vyjadřuje se srozumitelně
- neskáče do řeči
- neuráží ostatní, i když nesouhlasí

3. Chování k ostatním :

- spolupracuje ve skupině

- pracuje naplno
- pomáhá druhým
- požádá o pomoc
- váží si práce druhých
- nikoho neponižuje, neposmívá se

Třídní schůzky

Třídní schůzky se budou konat podle potřeby, většinou ke konci čtvrtletí, v případě výjimečném je možné svolat mimořádné třídní schůzky. Časově se přizpůsobují zaměstnání rodičů. (Pozvání na ně prostřednictvím žákovských knížek). Účast dětí – vhodné pro seznámení na první třídní schůzce v 6. ročníku a na závěr 9. ročníku. Forma záleží vždy na třídním učiteli. Společný začátek doporučujeme u prvních třídních schůzek v roce, jinak konzultace. Třídní schůzky 1. st. a 2. st. se nebudou konat ve stejný den.

8. AUTOEVALUACE

Autoevaluace je zpětná vazba, která má za úkol přinést informace o tom, jak funguje náš ŠVP, celá škola. Prostřednictvím ní je možno vytyčit cesty, které povedou k zefektivnění výchovně vzdělávacího procesu a ke zkvalitnění a dalšímu propracování ŠVP.

Toto vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a § 12 zákona č.561/2004 Sb. a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se vytyčují náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Autoevaluační zpráva bude zpracována každý rok týmem pedagogů, který určuje ředitel školy.

AUTOEVALUACE ŠKOLY			
CÍLE a OBLASTI	KRITÉRIA	NÁSTROJE	TERMÍN
Klima školy	Silné, slabé stránky, příležitosti, rizika	Dotazníky-učitelé, žáci, rodiče, SWOT analýza	Jednou za 4 roky
Úroveň pedagogického procesu a práce jednotlivých pracovníků	Průběh pedagog. procesu, příprava na výuku, úroveň písemných prací, výsledky v soutěžích, tématické plány, vedení dokumentace	hospitace, pohospitační rozhovor, kontroly testů, vedení přehledů o soutěžích, kontrola dokumentace	dle požadavků školy
Úspěšnost absolventů	Zhodnocení úspěšnosti při přijímání na střední školy, úroveň závěrečných prací 5., 9. ročníků	Vedení přehledů, zpráva vých. poradce, vyhodnocení prací	každoročně
Úroveň vědomostí, dovedností a výstupů	Výsledky srovnávacích testů	Vědomostní a dovednostní testy SCIO a KALIBRO	každoročně
Výchovné problémy	neomluvená absence, šikana, prevence, monitoring -drogy	Vedení přehledů -třídní učitelé, práce a zpráva výchovného poradce a školního preventisty	každoročně

Udržení stávajících podmínek ke vzdělávání na škole	Dostatek finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy	Pozorování, rozhovor	průběžně
Spolupráce s rodiči, zvýšení spolupráce, spokojenost rodičů se školou	Naplněnost školy v rámci demografie města	Rozhovor v rámci třídních schůzek, dotazník rodičům, zápis do 1.roč	1krát za 4 roky dotazník
Soulad ŠVP s RVP	hodnocení hodin, znalosti a dovednosti žáků, aktivita, písemné práce, plnění tematických plánů, organizace školy	Zpráva České školní inspekce	Škola neovlivní
Personální obsazení	Přístup k žákům, klima ve škole, uplatnění žáků, dokumentace	Hospitace, rozhovor, pozorování, výroční zpráva vedení školy	Každoročně
Spokojenost žáků a všech pracovníků	Spokojený žák, pedagog a nepedagogický pracovník	Pozorování, dotazník, rozhovor	Zadávání dotazníků dle potřeb
Odborný růst pedagogických pracovníků	Vyhledávání, účast a využití DVPP ve výuce	Pozorování, rozhovor nabídka akcí DVPP	Průběžně
Hospodaření	Rozbory výkazů, smlouvy, plnění rozpočtu	Zpráva kontrolních úřadů	Každoročně
Kontroly BOZP, PO	Technický stav, předpisy, dokumentace, školení pracovníků ZŠ	Revizní zprávy odborných firem	Revize dle plánů školy

9. ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY PŘI ZŠ ZUBŘÍ, OKRES VSETÍN

9.1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní družina je součástí základní školy.

Adresa : ZŠ Zubří, okres Vsetín

Školní 540

Zubří

756 54

Telefon: 571658320

IČO: 70874603

Číslo účtu: 1765591329/0800

e-mail: zszubri@ro.inext.cz

webové stránky: <http://www.zszubri.cz>

9.2. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem školní družiny je :

- umožnit dětem odreagovat se a uvolnit
- pomoci dětem uplatnit se dle svých zájmů a potřeb
- zabezpečit pocit bezpečí a klidu
- u dětí rozvíjela fantazii, dovednosti a schopnosti
- rozvíjet smysl pro týmovou práci a naučila je respektovat svou práci a úspěch, ale i práci jiných lidí
- naučit děti respektovat názory a odlišnosti druhých a tolerovat jiné kultury a hodnoty;
- snažit se vštípit dětem návyky slušného chování;
- vést děti k všestrannosti a otevřené komunikaci;
- učit děti aktivně rozvíjet a chránit fyzické a duševní zdraví;
- vést děti k pozitivnímu vztahu k přírodě a k životnímu prostředí.

Cílem výchovně vzdělávacího procesu je podporovat a rozvíjet tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Započatou práci dokončí
- Snaží se kriticky zhodnotit své výkony
- Vědomosti uplatňuje v praxi
- Získané poznatky dává do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- žák si všímá problémů kolem sebe a není k nim lhostejný
- problém se snaží řešit
- hledá různé způsoby řešení problému
- chápe, že vyhýbání se problému nevede k cíli
- rozlišuje správná a chybná řešení
- dovede se přizpůsobit změnám
- dokáže kriticky zhodnotit své výkony i výkony druhých

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč i mimoslovní komunikaci
- vyjadřuje své myšlenky a názory vhodně formulovanými větami
- naslouchá druhým
- zapojuje se do diskuze a obhajuje svůj názor
- respektuje názory druhých
- využívá základy slušného chování při komunikaci
- dokáže mluvit na veřejnosti
- komunikuje kultivovaně

Kompetence sociální

- spolupracuje ve skupině
- je schopen respektovat druhé
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis

Kompetence občanská

- uvědomuje si svá práva i práva ostatních
- dodržuje vymezená pravidla
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a snaží se jim bránit
- vedeme ho k zodpovědnosti v krizových situacích
- chápe své povinnosti ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní

- snaží se pracovat podle instrukcí
- vedeme ho k pomoci druhým
- váží si práce své i ostatních
- vedeme ho k dodržování pořádku
- dbá na bezpečnost při práci
- snaží se být ohleduplný k přírodě

Kompetence k trávení volného času

- umí trávit volný čas
- dokáže si vybrat zájmovou činnost podle svých dispozic
- umí odmítnout nevhodné nabídky k trávení volného času
- umí vhodně relaxovat
- rozvíjí schopnost trávení volného času jako kompenzaci stresových situací či zátěže ve škole

9.3. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Časový plán pro školní družinu je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu – tj. 3 roky. Během této doby projde dítě všechny okruhy činností družinou vyměřené a přiblíží se tak co nejvíce předběžným cílům výchovně-vzdělávací činnosti.

9.4. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina plní výchovně-vzdělávací činnost formou odpočinku, rekreační a zájmové činnosti a také přípravou na vyučování.

a) Pravidelná činnost

Je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje tyto aktivity zájmového vzdělávání:

- výtvarná a pracovní činnost
- dramatická a hudební výchova
- sportovní a rekreační činnost
- příprava na vyučování
- přírodovědná činnost
- pracovní činnost

b) Příležitostná činnost

Je to výchovně vzdělávací zájmová nebo rekreační činnost organizovaná nepravidelně dle zájmu dětí a možností ŠD (akce , projekty, besídky).

9.5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah vzdělávání je rozdělen do těchto oblastí:

Člověk a jeho svět

- seznamujeme děti se spolužáky
- seznamujeme je s dospělými (pracovníky školy)
- procvičování roč.dob, měsíců, dnů (hry, hádanky)
- vycházky do okolí

Jazyk a jazyková komunikace

- didaktické hry
- přednes básní, dramatizace
- vštěpujeme dětem zásady slušného chování (pozdrav, poděkování, poprosit nebo požádat o něco)
- rozhovory, diskutování s dětmi

Matematika a její aplikace

- rozpočítávání při hrách, rozdělování dětí do družstev
- udělování bodů při hrách
- společenské hry (házení kostkou)
- hry na obchod
- řešení mat.kvizů a rébusů

Informační a komunikační technologie

- dramatizace

Člověk a společnost

- seznamujeme děti s hl. představiteli obce, státu...
- řešíme konflikty mezi dětmi
- diskutujeme o osobních problémech dětí

Člověk a příroda

- hry se zaměřením na zvířata, rostliny, přírodu
- poznávání stromů, rostlin a zvířat při pobytu na šk. zahradě
- třídění odpadu
- výtvarné práce

Umění a kultura

- pořádání besídek a jiných kulturních akcí
- vystavování dětských prací ve škole i na jiných místech
- zpěv písní, poslech
- recitace

Člověk a zdraví

- pobyt na čerstvém vzduchu
- pohybové hry
- rozhovory o zdravé výživě
- relaxační cvičení
- dodržování pitného režimu

Člověk a svět práce

- dramatizace – hry na povolání
- úklid v šatně, aktovek ve třídě, pomůcek a hraček
- pomáhání při sezónních pracích na šk.zahradě

9.6. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a o žáky nadané, která je popsána konkrétně v ŠVP ZŠ Zubří „Učíme se pro život“, platí i pro činnost školní družiny.

9.7. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ , PRŮBĚH A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ , EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Obecná charakteristika

Školní družina má 3 oddělení, kapacita je 30 dětí na jedno oddělení. Je součástí objektu budovy 1. stupně ZŠ Zubří.

1. a 2. oddělení se nachází v přízemí, 3. oddělení v suterénu budovy.

Družinu mohou navštěvovat děti 1.-5. ročníku, v případě velkého zájmu dostávají přednost žáci 1.-3. ročníku.

Podmínky přijímání dětí do družiny

K pravidelné docházce přihlásí rodiče svého dítě formou zápisového lístku 1. školní den, nejpozději však do týdne od zahájení školního roku.

Poplatek

Celková částka 700 Kč je splatná ve dvou termínech:

- 1. část (září-prosinec) 280 Kč – nejpozději do 15. září;
- 2. část (leden–červen) 420 Kč – nejpozději do 15. února.

Peníze přijímá vychovatelka ve svém oddělení.

Děti, které navštěvují družinu nepravidelně nebo odchází před 13. hodinou, platí jen polovinu ze stanovené částky.

Při dlouhodobé absenci lze část poplatku vrátit (po vyplnění příslušného formuláře). O úplném prominutí poplatku, zejména v případě žáků se sociálním znevýhodněním, rozhoduje ředitel školy.

Provoz

1. školní den provoz družiny není. Poslední školní den je zkrácen do 14.00 hodin.

Ranní provoz

6.30 – 7.30 - mohou navštěvovat všichni žáci 1. stupně.

Odpolední provoz

10.20 – 15.30 – navštěvují jen řádně přihlášené děti a po domluvě s rodiči i žáci, kteří čekají na kroužky.

V době školních prázdnin provoz není. Výjimku tvoří jarní prázdniny, kdy je chod družiny zajištěn jen při dostatečném počtu žáků (nad 15) a to v době od 7.30 – 14.00 hodin.

Pobyt dětí v družině končí odchodem domů s rodiči nebo samostatně (písemná domluva) nebo odchodem do zájmového kroužku. Výjimku tvoří děti 1. ročníku, které odvádí do zájmových kroužků v nové budově školy tam i zpět vychovatelka školního klubu. Starší děti, které se vrací z kroužků zpět do družiny, mohou takto činit pouze s písemným souhlasem rodičů.

Odhlášení

Odhlášení je možné v pololetí daného školního roku a to písemnou formou.

9.8. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Všechny místnosti jsou vybaveny převážně starým nábytkem, který se postupně nahrazuje novým, kobercem a různými hračkami. Součástí každého oddělení je CD přehrávač, ve dvou odděleních je tabule a jedno je vybaveno televizí s videopřehrávačem.

Ke každému oddělení přísluší nevelká šatna.

K dispozici pro svou činnost máme hernu a pingpongový stůl v suterénu budovy.

Za příznivého počasí je možnost využívat rozlehlé zahrady se spoustou zeleně a několika průlezkami.

9.9. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

O děti v každém oddělení družiny se stará plně kvalifikovaná vychovatelka. 2 vychovatelky mají středoškolské vzdělání zakončené maturitou a 1 vysokoškolské s dosaženým titulem Magistr.

Povinností všech vychovatelek je dále se vzdělávat v akreditovaných kurzech a samostudium.

9.10. BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Školní družina zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální.
Vytváří zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře.

Bezpečnost ve všech využívaných prostorách je zajištěna:

- školním řádem ZŠ
- vnitřním řádem ŠD
- vnitřními řády specializovaných učeben.

V dalších prostorách se žáci řídí pokyny pedagogických pracovníků.

Během provozu je dodržován pitný režim u dětí!

ŠVP školní družiny ZŠ Zubří je zveřejněn na webových stránkách školy a pro všechny zájemce je k nahlédnutí v ředitelně ZŠ a ve školní družině.

10.ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍHO KLUBU PŘI ZŠ ZUBŘÍ, OKRES VSETÍN

10.1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní klub je součástí základní školy.

Adresa : ZŠ Zubří, okres Vsetín

Hlavní 70

Zubří

756 54

Telefon: 571658920

IČO: 70874603

Číslo účtu: 1765591329/0800

e-mail: zszubri@ro.inext.cz

webové stránky: <http://www.zszubri.cz>

10.2. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání poskytuje podle školského zákona účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti činnosti a jejich návaznost na další aktivity. Je třeba brát zřetel na věkové zvláštnosti účastníků, materiální zabezpečení, zájmy a očekávání dětí.

Hlavní cíle:

- vést děti k všestranné a otevřené komunikaci, vést ke schopnosti spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní a jiných, připravovat je k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osoby, měli citlivý vztah k lidem a přírodě, vést je k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem.

Činnost školního klubu poskytne zájmové vzdělávání žákům ZŠ Zubří. ŠK bude vykonávat činnosti ve dnech školního vyučování, vždy po skončení vyučování, podle zájmu veřejnosti i o prázdninách (LČ).

Rozvíjíme tyto klíčové kompetence:

Kompetence k trávení volného času

- nenásilnou formou směřujeme děti ke správné organizaci volného času;

Kompetence k učení

- dítě vybírá informace, pozoruje, experimentuje, rozvíjí své dovednosti;

Kompetence řešení problémů

- dítě vnímá nejrůznější situace, samostatně řeší problémy, kriticky myslí;

Kompetence komunikativní

- dítě využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní komunikaci s okolím,
naslouchá, zapojuje se do diskuze;

Kompetence sociální

- vedeme děti k porozumění sobě samému a druhých, spoluvytváříme s dětmi dobré mezilidské vztahy, podporujeme dovednosti;

Kompetence pracovní

- dítě využívá znalosti a zkušenosti získané v mimoškolní výchově;

Kompetence občanské

- děti se respektují, pomáhají lidem s handikepem, chrání přírodu a respektují zákony a normy společnosti.

10.3. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Na začátku roku připraví vedoucí školního klubu časový plán činnosti zájmového vzdělávání, jak pro jednotlivé zájmové kroužky, tak pro činnosti „Volného klubu“, dále plán celoškolních akcí a kurzů. Ten rozpracuje na týdenní přehled činností, které budou nabízeny dětem.

10.4. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání dětí se uskutečňuje těmito formami:

- příležitostnou** výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tématicky rekreační činností Volný klub – četba časopisů, knih, vědomostní kvízy, křížovky, sudoku, sledování televize, poslech hudby, příprava na vyučování;
- pravidelnou** výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností;
- osvětovou činností a poskytování informací** pro děti, mládež a další osoby k prevenci sociálně patologickým jevům;
- individuální práci**, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů;
- využitím otevřené nabídky spontánních činností**;
- využitím společenských stolních her-** pro velké i malé, vědomostní a logické hry;
- využitím společenských sportovních her-** stolní tenis, šipky, šachy.

Příležitostné činnosti klubu:

- od měsíce září proběhnou kurzy – KREATIVNÍ TVORBY
- přivítání prvňáčků žáky 9. ročníků
- podzim – Orientační běh
- Hrajeme si na školáka – kurz pro předškolní děti a rodiče

- e) přáníčka pro „Stonožku“
- f) Mikulášská nadílka
- g) Vánoční jarmak
- h) Vánoční laťka
- i) vánoční tradice
- j) Souboj mozků – vědomostní soutěž pro děti 2. stupně ZŠ
- k) výstavy
- l) II. OLYMPJSKÉ HRÝ
- m) Zahradní slavnost- soutěž „O VALAŠSKÝ ŠKRPAĽ“
- n) závěrečný ples žáků 9.tříd.

V průběhu celého školního roku se budou děti podílet na výrobě medailí pro oddíly moderních gymnastek a házené, přípravou drobných dárků pro nastávající prvňáčky aj.

10.5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Struktura zájmového vzdělávání není závazně stanovena. Důležité je smysluplné naplnění volného času dětí. Obsah je uspořádán do různých celků, podle zájmu dětí. Vycházíme taktéž z možností školy a věkových zvláštností dětí. Orientujeme se a přebíráme některé oblasti z obsahu RVP ZŠ a připíváme k rozvoji klíčových kompetencí tam stanovených.

Zájmové kroužky klubu:

Keramika pro děti 1.a 2. stupně ZŠ
 Výtvarné kroužky
 Stolní tenis
 Ruční práce (Kreativ, Šikulka)

KERAMICKÝ KROUŽEK 1.-5. ročník

Výchovně vzdělávací cíl:

Naučit základním znalostem a řemeslným dovednostem v oboru.
 Dát možnost k rozvoji citu pro materiál.
 Umožnit rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie.
 Podpořit kladný vztah k výtvarnému umění.

Obsah činnosti:

- seznámit s materiálem a jeho zpracováním;
- práce z volné ruky (jednoduchý výrobek);
- práce s hliněnými hárky (spojování, konstrukce výrobku);
- práce s platem (válení, spojování, konstrukce);
- práce z bloku hlíny (odebírání, přidávání);
- povrchová úprava hlíny (broušení, nanášení barev, engob, glazur, atd.);
- použití skleněných střípků, drátků aj. materiálů společně s hlínou.

Očekávané výstupy:

- žák zvládne zpracovat hlinu a vyrobit jednoduchý výrobek z ruky;
- dokáže vyválet plát, vytvořit reliéf či objekt;
- při práci z bloku dokáže pracovat technikou přidávání a odebírání hmoty;
- žák dokáže vytvořené výrobky dekorovat plastickým zdobením, dovede správně použít engoby a glazury.

Metody práce:

- klasické – předvádění, pozorování, vysvětlování, instruktáž, napodobování, práce s obrazem;
- aktivizující – řešit problémy, rozhovor, experiment, hra.

Klíčové kompetence:

- získá pozitivní postoj k umění a řemeslu;
- dokáže spolupracovat se spolužáky a respektuje jejich práci;
- umí samostatně a tvořivě přemýšlet a pracovat;
- naučí se základům výtvarné tvorby a umí poznatky využít;
- dokáže si zorganizovat pracovní postup práce, prostor a dokáže práci dokončit.

KERAMICKÝ KROUŽEK 5. - 9. ročník

Výchovně vzdělávací cíl:

Naučit základním znalostem a řemeslným dovednostem v oboru.
Rozvíjet cit pro materiál.
Rozvíjet tvořivost, představivost a fantazii.
Podpořit kladný vztah k výtvarnému umění.

Obsah činnosti:

- práce z volné ruky;
- práce s hliněnými hádky (spojování, konstrukce výrobku);
- práce s platem (válení, konstrukce);
- práce z bloku hlíny (odebírání, přidávání);
- povrchová úprava hlíny (dekorování glazurami, engobami, aj.);

Očekávané výstupy:

Vycházíme ze skutečnosti, že žádné dítě není začátečník, všechny děti již absolvovaly minimálně jeden rok modelování.

1. žák umí všechny techniky práce s hlinou a umí je uplatnit při zadaných tématech;
2. žák dokáže vytvořené výrobky dekorovat plastickým vzorem, engobami, glazurami aj.;
3. žák je schopen samostatně navrhnout keramický výrobek a podle skici jej vyrobit.

Metody práce:

- klasické – předvádění, pozorování, vysvětlování, instruktáž, napodobování, práce s obrazem;
- aktivizující – řešit problémy, rozhovor, experiment, hra.

VÝTVARNÁ FANTAZIE PRO DĚTI 2. - 5. ROČNÍKU

Výchovně vzdělávací cíl:

- naučit základním znalostem a dovednostem v oboru;
- rozvíjet cit pro materiál;
- rozvíjet tvořivost, představivost a fantazii.

Obsah činnosti:

- kresba – tužka, pastelka, pastel, uhl, tuš;
- malba – barakryl, akvarel;
- grafika – monotyp, frotáž, linoryt;
- práce s papírem – stříhání, lepení, konstrukce;
- prostorové práce – keramická hmota, plast.

Očekávané výstupy:

- žák zvládne základy kresby, umí správně použít nástroje k nim potřebné;
- umí základy malby, práci se štětci, míchání barev;
- ovládá jednoduché grafické techniky;
- zvládne práci se základními pomůckami a bude schopen je použít při jedn. konstrukci;
- umí zákl. postupy při modelování.

Metody práce:

- vysvětlování, předvádění, práce s obrazem, napodobování, aktivní řešení problému.

Klíčové kompetence

- získá pozitivní postoj k umění a řemeslu;
- dokáže spolupracovat se spolužáky a respektuje jejich práci;
- umí samostatně a tvořivě přemýšlet a pracovat;
- naučí se základům výtvarné tvorby a umí poznatky využít;
- dokáže si zorganizovat pracovní postup práce, prostor a dokáže práci dokončit.

KREATIV PRO DĚTI 6. - 9. ROČNÍKU

Výchovně vzdělávací cíl:

- poznání řady rukodělných činností a řemeslných technik;

- vytváření a rozvíjení manuální zručnosti, získání prac. dovedností a návyků;
- seznámení se s různými materiály, jejich vlastnostmi, postupy při jejich zpracování;
- vytváření různých výrobků;
- rozvíjení fantazie a estetického cítění;
- dodržování zásad bezpečnosti a hygieny.

Obsah činnosti:

- práce s přírodními materiály (voňavé pytlíčky, korálky...)
- práce s pedigem (pletení košíčků, podložky pod hrnec)
- decoupage (květináčky)
- tiskátka na textil (bramborové, pryžové)
- příprava pokrmů (oslava narozenin, vánoční cukroví)
- tradice – vánoční a velikonoční aranžmá
- keramická mozaika
- práce s papírem – lepení, stříhání (krabice na vánoční překvapení)
- drobné techniky – svíčky
- malba na sklo a porcelán – zdokonalení techniky
- křížková výšivka (pohlednice k narozeninám)
- práce s textilem – batika (voskovaná, sypaná), malba na trička podle šablon
- háčkování – vánoční ozdoba
- šití - příprava stříhu na jednoduchou halenu, šití
- malba na hedvábí (obal na brýle)
- práce s korálky (jednoduché ozdoby – vánoční stromek).

Očekávané výstupy:

- účastník zná další postupy a techniky;
- zvládá nové techniky při výrobě nových výrobků;
- umí výtvarně a tvořivě jednotlivé techniky zpracovat;
- umí aplikovat naučené při domácí tvorbě;
- umí sestavit menu pro určité příležitosti;
- pracuje s informacemi, pozoruje a výsledky porovnává;
- zná nové informace o tradicích Vánoc a Velikonoc.

Výchovně vzdělávací metody:

Při realizaci cílů budou využity především praktické činnosti. Teorie bude dětem předávána prostřednictvím výkladu, názornou ukázkou. Velký důraz bude kladen na praktické zvládnutí jednotlivých činností. Děti budou pracovat podle postupů pro jednotlivé výrobky.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení – pracuje s materiály, pozná vlastní pokrok, dokáže vyhledávat a spolupracovat s ostatními spolužáky, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu.

Kompetence pracovní - respektuje a chrání kulturní dědictví, projevuje smysl pro kulturu a tvořivost, používá bezpečné a účinné materiály, nástroje a dodržuje vymezená pravidla.

10.6. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Zájmová činnost klubu se přímo nabízí pro tyto účastníky. Kde jinde může dítě s problémy ve vzdělání zažít pocit úspěchu a radosti z práce, než např. v keramickém kroužku nebo při konstruktivních hrách. Zájmová činnost se nabízí nejenom pro děti s poruchami učení, ale i pro děti s tělesným postižením. Klub má dostatek místa, vhodný vstup pro vozíčkáře, ale i nabídku činností vhodnou pro tyto děti (keramika, kreativ i činnosti Volného klubu). Důležité je znát postižení dítěte, mít kontakt na rodiče a začlenit dítě do kolektivu zdravých dětí. Pomocí rozhovoru se snažit rozptýlit u zdravých dětí určitá tabu ohledně tělesně postižených. Vychovávat je k rovnocennému partnerství.

10.7. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ, PRŮBĚH A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Podmínky přijímání dětí

Uchazeči budou přijati na základě písemné přihlášky do zvoleného typu zájmového vzdělávání v termínu od 15.9. do 15.9., a v případě uvolněného místa v kroužku i během školního roku. Vztahují se na ně veškerá práva a povinnosti účastníka zájmového vzdělávání ŠK ZŠ Zubří. Písemná přihláška je také podmínkou pro zařazení účastníka na táborové činnosti, výukové kurzy a programy.

Provoz

Do klubu docházejí děti denně po vyučování a o hodinových přestávkách. Zájmové kroužky navštěvují děti od 1.-9. ročníku v závazném, předem daném čase. Průběh se řídí vyhláškou o mimoškolním vzdělávání.

Během celoroční činnosti jsou děti hodnoceny taktéž slovně jak vychovatelkou, tak ostatními členy zájm. vzdělávání tak, aby každý účastník měl možnost zažít pocit úspěchu vz dobře vykonané práce. Práci dětí hodnotí i rodiče a veřejnost na výstavách, soutěžích a akcích ZŠ.

Účastníci mimoškolního vzdělávání I. st. budou na závěr roku hodnoceni pochvalnými listy. Účastníci II. stupně získají známku na vysvědčení. V průběhu roku budou akce a kurzy hodnoceny krátkými zprávami v tisku. Práci dětí hodnotí i rodiče a veřejnost na výstavách, soutěžích a akcích ZŠ.

Poplatek

Všechny kroužky jsou bezplatné. Rodiče přispívají pouze na materiál. Vybraná částka je převedena na NF ZŠ Zubří.

Odhlášení

Odhlášení dítěte z kroužku je možné vždy k pololetí školního roku na základě písemného nebo ústního sdělení rodičů.

10.8. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní klub je materiálně dobře vybaven. Má k dispozici klubovnu, místnost pro keramickou pec a podle potřeby může využívat prostory školní tělocvičny a stolního tenisu. Klubovna je vybavena stoly, židlemi, nábytkem na pomůcky, policemi, ohříváčem teplé vody a dvěma staršími počítači. Práce keramického kroužku by se ještě do budoucna zkvalitnila zakoupením hrncířského kruhu. Třída má prostory na šatnu, uložení pomůcek, v blízkosti jsou prostory na osobní hygienu, WC a lékárnička.

10.9. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Vedoucí školního klubu je paní Jaroslava Juříčková. Je plně kvalifikovaná, má středoškolské vzdělání ukončené maturitou. Při práci využívá své dlouholeté zkušenosti a získala studiem tyto další osvědčení:

- netradiční výtvarné techniky – Asambláž, Dekoltáž, Ubrousková technika, Drátkování, Ruční papír, Mozaika, Vánoční dekorace, Velikonoční kraslice, Japonské batikování shibori;
- Výtvarné dílny;
- Materiál, fantazie a pracovní výchova;
- Nové trendy ve výuce v ZŠ (Školní klub);
- Zájmové vzdělávání na základní škole;
- Uživatelské ICT znalosti a dovednosti;
- Počítačová grafika a digitální fotografie.

10.9. BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Vedoucí školního klubu byla proškolená o bezpečnosti při práci s dětmi. Prošla kurzem první pomoci. Prostory školního klubu odpovídají normám zdravého prostředí učeben. Při práci v keramickém kroužku, dbáme na častější větrání místnosti, výrazně jsou označeny nebezpečné předměty a dodržujeme hygienu.

Při práci ŠK je zakázáno požití alkoholických nápojů a kouření.

Při úrazu je dostupná lékárnička a telefon.

Bezpečnost ve všech využívaných prostorách je zajištěna:

- vnitřním řádem ZŠ
- vnitřním řádem ŠK
- vnitřními řády specializovaných učeben.

V dalších prostorách se žáci řídí pokyny pedagogických pracovníků.

ŠVP školního klubu ZŠ Zubří je zveřejněn na webových stránkách školy a pro všechny zájemce je k nahlédnutí v ředitelně ZŠ a ve školním klubu.